

Jaarstukken 2016

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Kerngegevens

Naam: Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Bezoekadres: World Port Center
Wilhelminakade 947
3072 AP ROTTERDAM

Postadres: Postbus 9154
3007 AD ROTTERDAM

Telefoon: 010 – 446 8900 (algemeen)

Fax: 010 – 446 8909

Website: www.veiligheidsregio-rotterdam-rijnmond.nl

E-mail: info@vr-rr.nl

Dagelijks Bestuur : dhr. A. Aboutaleb (voorzitter)
mevr. M. Salet
mevr. A. Attema
mevr. A. Grootenboer - Dubbelman
dhr. C.H.J. Lamers
dhr. P. van de Stadt

Algemeen Directeur: dhr. A. Littooij

Inhoudsopgave	3
Voorwoord	4
Infographic	6
Inleiding	12
<u>Jaarverslag</u>	
Programma verantwoording	15
Ambulancezorg (inclusief GHOR)	17
Brandweertzorg	25
Risico & Crisisbeheersing	41
Meldkamer	49
Paragrafen	55
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	57
Financiering	66
Onderhoud kapitaalgoederen	69
Bedrijfsvoering	71
Verbonden partijen	77
<u>Jaarrekening</u>	
Overzicht van baten en lasten	79
Grondslagen	81
Overzicht van de baten en lasten 2016	83
Verschillenanalyse van de baten en lasten 2016	84
Toelichting op de programmarekening 2016	85
Balans en toelichting	95
Balans per 31 december 2016	97
Toelichting op de balans	98
Niet uit de balans blijvende verplichtingen ultimo 2016	108
Single information single audit (Sisa) 2016	109
Overige gegevens	111
Gebeurtenissen na balansdatum	112
Controleverklaring 2016	113
Bijlagen	117
Bijdragen 2016 per deelnemende gemeente	119
Staat van vereiste handtekeningen	120
Lijst met afkortingen	121

Beste lezer,

Het afgelopen jaar was in meerdere opzichten een bijzonder jaar voor de VRR. Allereerst was 2016 het jaar waarin de VRR 10 jaar bestond. Een gebeurtenis die we in september vierden met een spetterende familievoorstelling. In die tien jaar zijn we uitgegroeid tot een robuuste hulpverleningsorganisatie. En dat zien anderen ook. Bij de collegiale visitatie die de VRR afgelopen jaar doorliep, kwam naar voren dat we landelijk toonaangevend zijn op het gebied van veiligheid.

De kers op onze verjaardagstaart was het feit dat we ook nog eens werden verkozen tot de beste overheidsorganisatie van het jaar!

Ook in 2016 stonden we voor de veiligheid. We hadden in de regio 24 opgeschaalde incidenten. Ambulances reden zo'n 50.000 spoedritten en de brandweer rukte meer dan 1000 keer uit voor een gebouw- of industriebrand, waaronder de dodelijke woningbrand in Hellevoetsluis. Een incident dat een grote impact had op alle betrokkenen. Bij een grote brand in Schiedam raakte een aantal brandweercollega's gewond. Zulke gebeurtenissen tonen dat brandweerwerk ook mensenwerk is. Het onderstreept ook het belang van vakmanschap en geoefendheid van onze hulpverleners.

En oefenen doen we. Op individueel niveau, als team; op tactisch en op strategisch niveau. Monodisciplinair en samen met andere disciplines. Ook hielden we het afgelopen jaar een grote systeemoefening bij het Erasmus Medisch Centrum.

De praktijkoefeningen worden aangevuld met onder meer kennisbijeenkomsten.

De recente aanslagen in de landen om ons heen tonen het belang van het op orde hebben van de terrorismegevolgbestrijding. Dit heeft dan ook onze volle aandacht: de GHOR organiseerde hierover een werkconferentie, we stemmen af met de regio Zuid-Holland Zuid en onze partners over voorzorgsmaatregelen en de aanpak voor 'als' het gebeurt. Ook is de bepakking van ambulances en voertuigen van Grootschalige Geneeskundige Bijstand aangepast op inzet bij een aanslag.

Meebewegen met de ontwikkelingen om ons heen is een rode draad in ons werk. Het leidt tot een constante doorontwikkeling van de organisatie. We gebruiken de A3-systeem voor sturing in onze plannen en een goede focus op de vraag of we doen wat de bedoeling is. Deze aanpak is terug te vinden in alle lagen van de organisatie. Door de dynamische omgeving raakt de traditionele beleidsplanning met vierjaarlijkse cycli steeds meer achterhaald als instrument. We investeren meer en meer in het toekomstbestendig maken van plannen en programma's.

Op deze wijze is afgelopen jaar onder andere het Plan brandweezorg ontwikkeld. We doen dit in nauwe samenwerking met de verschillende organisatieonderdelen, bestuurders en samenwerkingspartners. Ook ijkten we het regionaal risicoprofiel opnieuw. Essentieel voor een regio met het hoogste risicoprofiel in het land.

Naast geoefendheid is voor ons ook vakmanschap een kernwaarde. Zo zijn we op het gebied van industriële veiligheid dé landelijke expertregio. De VRR beschikt op een breed terrein over vakmanschap en expertise. De kennis die we opdoen in ons dagelijkse werk, benutten we ook om te signaleren, te stimuleren, te verbeteren. Zo hebben we minister Blok tijdens een werkbezoek bijgepraat over het belang van goede brandveiligheid in woningen van senioren. Medewerkers van de afdeling Industriële Veiligheid reisden af naar Oman en de BES-eilanden om brandveiligheidsadviezen te geven. En met 'Peter in de ether' geven we tweewekelijks brandpreventietips bij Radio Rijnmond.

Voor ons werk beschikken we over up-to-date materiaal en voertuigen. In 2016 ging onder andere de verwerving van start van een nieuwe reeks autoladders plus vaartuigen voor de duikteams. Verder namen we een nieuwe generatie helmen voor uitrukdienst in gebruik.

Door de sterk veranderende omgeving, verandert ook ons werkterrein. De organisatie gaat mee met deze veranderingen. In 2016 liepen er onder andere trajecten op het terrein van (invoering) omgevingswet, C2000, evacuatie ziekenhuizen, Grootschalige Geneeskundige Bijstand, evenementenadvisering en de operationele voorbereiding op de komende renovatie van de Maastunnel en op incidenten met gevaarlijke stoffen.

In 2016 zette de daling van het aantal branden door. Een mooie ontwikkeling die het belang onderstreept van inspanningen op het gebied van brandpreventie en ons programma Veilig leven. Het werk van onze hulpverleners is daarmee echter niet rustiger geworden. De mensen van de meldkamer verwerkten afgelopen jaar een stijgend aantal meldingen, de brandweer rukt steeds vaker uit voor diverse soorten van hulpverlening en de ambulancezorg zag het afgelopen jaar wederom het aantal spoedritten met zo'n drie procent stijgen.

Deze feiten zijn terug te voeren naar diverse maatschappelijke ontwikkelingen die ook nog eens onderling op elkaar ingrijpen. We hebben afgelopen jaar via verschillende kanalen (waaronder de media) de gevolgen benoemd van ontwikkelingen als reorganisaties in de gezondheidszorg, het langer thuis blijven wonen van senioren, langere rijtijden als gevolg van het dichtslibben van de stedelijke infrastructuur.

Met deze en andere uitdagingen hebben we het jaar 2016 afgesloten. Maar de mensen in Rotterdam-Rijnmond kunnen vertrouwen op onze inzet. We zijn er immers altijd!

Arjen Littooi

Algemeen directeur

VERKLEINEN KANS

Veiligheid en gezondheid

Veel adviezen en controles

- 6.368** uitgevoerde controles brandveiligheid
- 1.867** adviezen brandveiligheid
- 389** veiligheidsadviezen bij ruimtelijke ordeningsplannen
- 2.852** adviezen om een evenement veilig te laten verlopen
- 180** integrale adviezen risicovolle evenementen

Industriële veiligheid

Verhogen veiligheid in haven- en industriegebied

- 125** brandveiligheidsadviezen aan DCMR Milieudienst Rijnmond
- 4** aanwijzingen bedrijfsbrandweer
- 61** inspecties bedrijfsbrandweer
- 97** inspecties bij petrochemische bedrijven en zware industrie (Brzo)
- 5** adviezen handhaving Wabo/Arbo

Veilig leven

Voorlichting geven, checken en actie ondernemen

- 613** voorlichtingsbijeenkomsten
- 3.645** woningchecks
- 119** inzetten vervuilde woningen (hoarding)
- 3.469** rookmelders geplaatst

WE ZIJN ER ALTIJD!

AZRR

Passende zorg op het juiste moment

- 53.236** A1 (spoed, levensbedreigend)
- 25.961** A2 (spoed, niet levensbedreigend)
- 20.079** B1 (besteld vervoer, hoogcomplexiteit)
- 13.351** B2 (besteld vervoer, laagcomplexiteit)

Responstijd ambulance (A1) stabiel ondanks stijgende zorgvraag, sluiting SEH's en krapte arbeidsmarkt

BRANDWEER

Bestrijden, helpen en redden

- 3.870** binnen- en buitenbranden
- 690** reanimaties (AED)
- 1.910** hulpverlening
- 5.027** overige brandweerinzetten
- 2.314** automatische brandmeldingen (OMS)
- 5.662** meldingen waarbij een brandweerinzet niet nodig bleek

MELDKAMER

Ambulance (MKA)

- 53.286** meldingen **1-1-2**
- 116.285** overige meldingen

Brandweer (MKB)

- 11.917** meldingen **1-1-2**
- 35.401** overige meldingen

GHOR

Regie, coördinatie en advisering

Invoering Grootchalige Geneeskundige Bijstand en Noodhulpteam Plus

- 133** incidenten: leiding en coördinatie door GHOR
- 131** incidenten: gezondheidskundige advisering bij gevaarlijke stoffen door GHOR t.b.v. 4 veiligheidsregio's in Zuid-Holland

GRIP

24 Grote incidenten waarbij gecoördineerde inzet nodig was

- Grote brand communicatietoren Anthony Fokkerweg in Rotterdam
- Wateroverlast bij zorginstelling in Vlaardingen
- Stroomstoring op de Maasvlakte en in Nissewaard
- Grote brand Ringerstraat in Schiedam
- En verder een gaslekage, problemen rondom spoor bij Barendrecht, een vreemde lucht in appartementencomplex en een instabiel gebouw in Rotterdam.

BEPERKEN EFFECT

Crisisbeheersing

Altijd goed voorbereid!

- 1.200** oefeningen voor brandweerlieden
- 17** bestuurlijke oefeningen Regionaal en Gemeentelijk Beleidsteam
- 5** BRZO-oefeningen
- 27** ROT-oefeningen/sessies en workshops
- 5** Copi-cursussen (Deltalinqs)
- 3** systeem oefening, grote oefening Rotterdam The Hague Airport (RTHA) en Havenbeveiligingsoefening Port Defender

Terrorismegevolgbestrijding heeft onze volle aandacht. Samen met ketenpartners zijn we goed voorbereid op hoe te handelen bij een (eventuele) terroristische dreiging/aanslag.

Crisiscommunicatie

Pers en inwoners snel informeren tijdens incidenten

- 222** incidenten op rijnmondveilig.nl
- 1.626** berichten op sociale media
- 1.406** incident-tweets verstuurd
- 53,7** miljoen keer gezien op twitter en Facebook

Lerende organisatie

Nuttig en noodzakelijk

- 193** brandonderzoeken in de regio Rotterdam-Rijnmond
- 45** brandonderzoeken in de regio Zuid-Holland Zuid

INKOMSTEN

UITGAVEN

ONZE MENSEN

ONZE REGIO

ONZE VOERTUIGEN

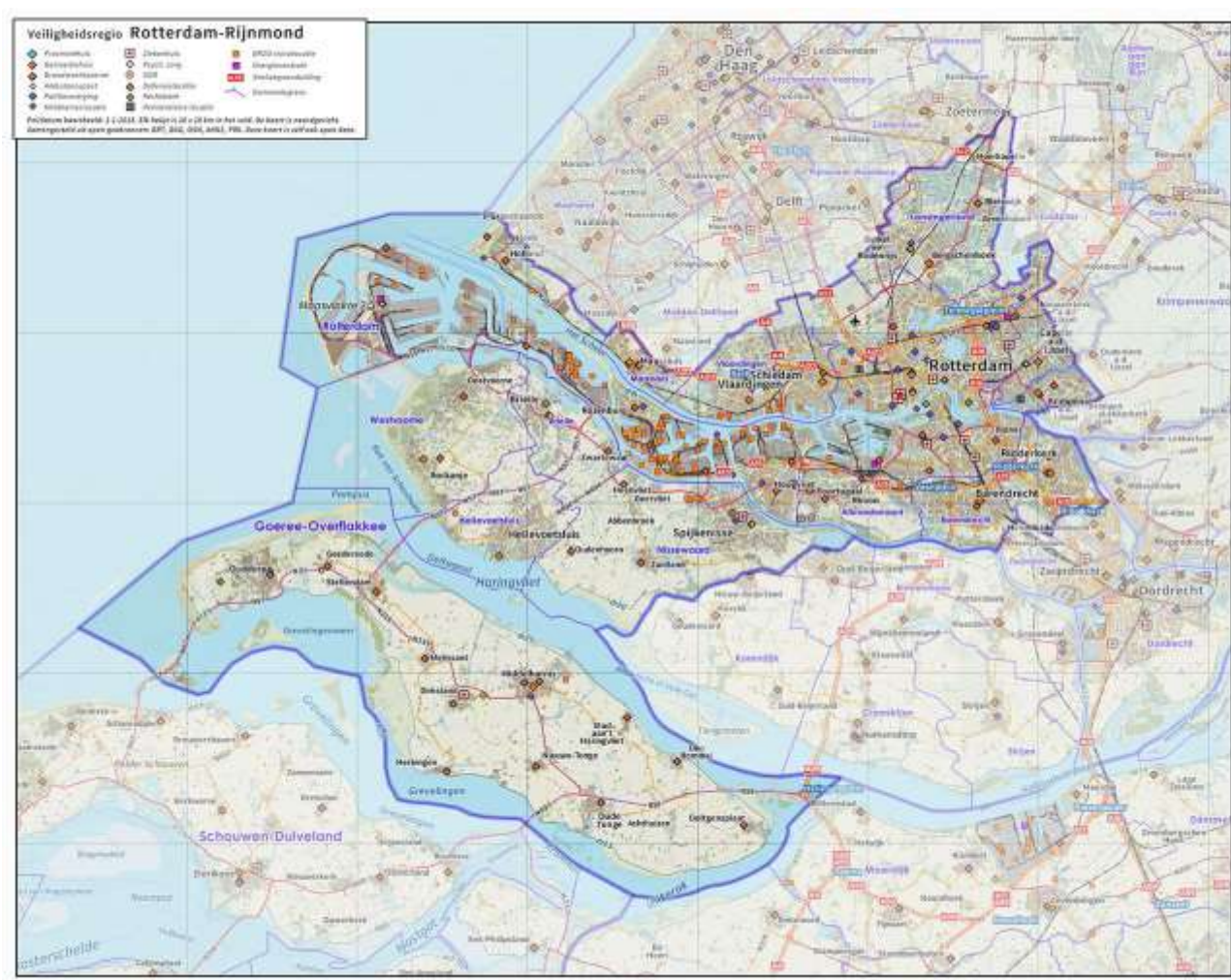
Een uitgebreidere versie vindt u op www.vr-rr.nl

Samenwerken aan **veiligheid**

Veiligheidsketen en organisatie

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) staat voor 'samen sterk' in hulp- & zorgverlening en in risico- & crisisbeheersing. Vijftien gemeenten werken nauw samen op dit gebied.

De deelnemende gemeenten aan de VRR zijn:

Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Westvoorne.

De VRR heeft als doelstelling:

- het geven van invulling aan de regionale taken ten aanzien van het waarborgen van de fysieke veiligheid van de regio en het voorbereiden op rampenbestrijding en crisisbeheersing en de hiermee verband houdende multidisciplinaire samenwerking waaronder de Gemeenschappelijke Meldkamer als integraal informatieknoppunt;
- het doelmatig organiseren en coördineren van werkzaamheden ter voorkoming, beperking en bestrijding van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen en het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen;
- het doelmatig organiseren en coördineren van het vervoer van zieken en ongeval slachtoffers, de registratie daarvan en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongeval slachtoffers in ziekenhuizen of andere instellingen voor intramurale zorg;
- het voorbereiden en bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.

In het gebied waarvoor de VRR deze taken uitvoert, wonen bijna 1,3 miljoen inwoners. De oppervlakte beslaat ongeveer 865,6 km². In de regio bevinden zich zowel dunbevolkte plattelandsgemeenten als verstedelijkte gebieden. Daarnaast is de aard van de economische bedrijvigheid zeer verschillend. Naast de wereldhaven met haar scheepvaart, transport- en overslagbedrijven en petrochemische industrie bevinden zich in de regio ook uitgestrekte landbouwgebieden, en financiële en zakelijke dienstverlening. Deze diversiteit in de regio zorgt ervoor dat invulling geven aan bovengenoemde taken complex van aard is.

De gemeenten voor wie de VRR deze taken uitvoert, zijn vertegenwoordigd in het bestuur. De burgemeester van alle 15 gemeenten vormen samen het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio. Dit bestuur stelt de hoofdlijnen van het te voeren beleid en de financiële kaders vast. Elk lid van het Algemeen Bestuur legt binnen zijn / haar gemeenteraad verantwoording af over het door de VRR gevoerde beleid.

Zes leden uit het Algemeen Bestuur vormen het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur is belast met de voorbereiding en uitvoering van de besluiten die het Algemeen Bestuur neemt. Ieder lid van het Dagelijks Bestuur heeft zijn / haar eigen portefeuille. Hieronder is de samenstelling van het Dagelijks Bestuur 2015 opgenomen.

Burgemeester A. Aboutaleb,
Voorzitter
Coördinerend bestuurder

Burgemeester P. van de Stadt
Portefeuille: Bedrijfsvoering

Burgemeester M. Salet,
Plv. voorzitter,
Plv. coördinerend bestuurder,
Portefeuille: Water
BAC Informatievoorziening

Burgemeester A. Grootenboer
BAC Crisisbeheersing

Burgemeester C.H.J. Lamers
2^e plv. voorzitter
2^e plv. coördinerend bestuurder
Portefeuille: GHOR en AZRR
BAC GHOR

Burgemeester A. Attema
BAC Brandweer

Inleiding

De Veiligheidsregio is in 2014 gestart met een organisatie-verandertraject. De belangrijkste thema's binnen dit traject zijn: een centralere aansturing van de primaire processen binnen de organisatie, vereenvoudiging van de besluitvorming en meer verantwoordelijkheden en bevoegdheden bij de professionals in de organisatie beleggen. Het verandertraject is gestart met een herbepaling van de missie, visie en de daarbij behorende strategieën.

Missie

De missie van de VRR bepaalt de doelen die wij stellen, de resultaatgebieden waarop wij actief zijn en de organisatieprincipes die worden gehanteerd. Ook geeft het richting aan ons besturingsmodel. De missie van de VRR luidt:

De VRR staat voor 'samen sterk' in hulp- en zorgverlening en in risico- en crisisbeheersing. De VRR doet dit door een gezamenlijke inzet van hulpverleningsdiensten, burgers en bedrijfsleven. Door die inzet kan leed en schade bij incidenten worden voorkomen of beperkt.

Visie

Wij zijn een gezaghebbend kennis- en expertisecentrum op het gebied van veiligheid en een betrouwbare zorg- en hulpverleningsorganisatie. Wij brengen kennis, ervaring, burgers, bedrijven en organisaties bij elkaar om daarmee op een effectieve en efficiënte wijze de veiligheid te bevorderen. De VRR is een doelmatige, transparante en open organisatie. Medewerkers van de VRR geven en nemen verantwoordelijkheid. Zij zijn deskundige professionals die hun werk doen met passie en bevoegenheid in een uitdagende omgeving. Zij zijn daarbij voortdurend scherp op maatschappelijke ontwikkelingen, innovatie en de vertaling daarvan naar veiligheid.

Strategie

De aankomende jaren gaan wij aan deze missie en visie invulling geven door acht strategieën uit te werken vanuit de gedachte, dat de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond:

- een betrouwbare hulp- en zorgverleningsorganisatie is;
- een gezaghebbend kennis- en expertisecentrum is;
- voortdurend deskundigheid van professionals bevordert;
- een organisatie is, waar medewerkers verantwoordelijkheid geven en nemen;
- een platform is, waar kennis en ervaring van burgers, bedrijven en collega's bij elkaar komen om veiligheid op een nog hoger niveau te brengen;
- doelmatig open en transparant is;
- scherp acteert op maatschappelijke ontwikkelingen;
- innovatief is.

Jaarstukken 2016

Deel 1

Programma verantwoording

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Ambulancezorg (inclusief GHOR)

Programma

Ambulancezorg (inclusief GHOR)

Doel Ambulancezorg

Het leveren van verantwoorde ambulancezorg in goede samenwerking met ketenpartners, waarbij de medewerkers en de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk worden ingezet.

Doel Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)

De GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening. Daarnaast adviseren zij andere overheden en organisaties op het gebied van de geneeskundige hulpverlening. De rollen van de GHOR zijn terug te vinden in zowel de fase van risicobeheersing, de fase van incidentbeheersing als de fase van herstel.

Wat willen we bereiken:

Betrouwbare hulp- en zorgverleningsorganisatie:

Operationele prestaties Ambulancezorg verbeteren, zodat wij vanaf 2016 in staat zijn om bij 95% van de spoedritten binnen 15 minuten aanwezig te zijn in elk standplaatsgebied door:

- Beschikbare capaciteit zo goed mogelijk verdelen door dynamisch ambulancemanagement en de wachttijden in het besteld vervoer terugdringen.

Wachttijden voor het besteld vervoer terugdringen door:

- Deskundige planners laten sturen op een efficiëntere inzet van de zorgambulance

Zorgdragen voor operationele voorbereiding binnen de witte kolom op grootschalige incidenten door:

- Samenwerken met ketenpartners in acute en opgeschaalde zorg

Wat hebben we er aan gedaan:

Betrouwbare hulp- en zorgverleningsorganisatie:

Er wordt blijvend gemonitord dat minimaal 93,5% van de spoedritten binnen 15 minuten aanwezig is, zoals is afgesproken met de zorgverzekeraars. De uitruktijden zitten tussen de normen en dit blijft stabiel. De totale responsetijden zijn teruggelopen naar 92,5%. Een uitgebreide toelichting op de responsetijden vindt u op pagina 14 en 15.

Er is een onderzoek naar verbeteringen in het besteld vervoer afgerond. Vanuit dit onderzoek zijn acties voorbereid om de wachttijden terug te dringen. Door aanschaf van planningssoftware zou het besteld vervoer efficiënter ingepland kunnen worden. Dit wordt komend jaar verder opgepakt.

Met het Nederlandse Rode Kruis en de Ambulance Zorg Rotterdam-Rijnmond (AZRR) zijn nieuwe convenanten afgesloten, waarin afspraken zijn gemaakt over Grootschalige Geneeskundige Bijstand. In het kader van deze Grootschalige Geneeskundige Bijstand heeft het Instituut Fysieke Veiligheid drie voertuigen aan onze regio geschonken van de voormalige Geneeskundige Combinatie.

Per 1 november is sprake van een tijdelijke nachtelijke sluiting van de spoedeisende hulp van het Sint Franciscus Gasthuis en het Vlietlandziekenhuis. De gevolgen voor de ambulancedienst worden gemonitord. Het Havenziekenhuis herbeziint zich op zijn rol bij de slachtofferopvang. Het Regionaal Overleg Acute Zorgketen en de GHOR worden bij deze ontwikkeling betrokken.

Wat willen we bereiken:

Een platform waar kennis en ervaring van burgers, bedrijven en collega's bij elkaar komen om de veiligheid op een nog hoger niveau te brengen.

Functioneren als een spin in het web van een omgevingsgerichte netwerkorganisatie door:

- Continuïteit van de samenleving borgen door verbeteren van de samenwerking tussen veiligheidsregio's, departementen en vitale partners bij het versterken van de robuustheid en veerkracht van de samenleving en bij uitval van vitale processen.

Innovatie:

Maatwerk in ambulance-inzet om daarmee operationele prestaties te verbeteren door:

- Optima live wordt geïmplementeerd.

Pro actievere en veerkrachtigere incidentbestrijdingsorganisatie door:

- Meer investeren op informatie en communicatie en onderdeel zijn van een veerkrachtig systeem.

Wat hebben we er aan gedaan:

Een platform waar kennis en ervaring van burgers, bedrijven en collega's bij elkaar komen om de veiligheid op een nog hoger niveau te brengen.

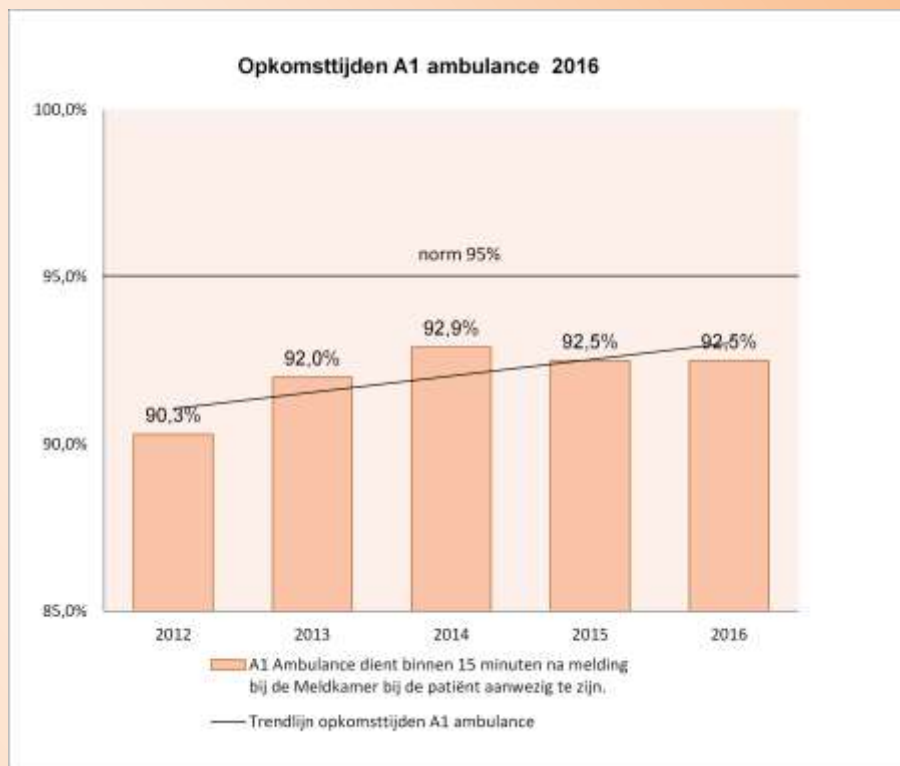
Wij zijn betrokken bij het ontwikkelen van de interregionale plannen met betrekking tot dreiging en terrorismegevolgbestrijding. Met de andere GHOR-bureaus in Nederland wordt geïnventariseerd op welke punten verdere operationele samenwerking nodig en mogelijk is. De GHOR Rotterdam Rijnmond richt zich hierbij op de samenwerking met politie en defensie.

Innovatie:

Optima Live is een ondersteunend softwarepakket waarmee de meldkamer de actuele spreiding kan aanpassen aan de zorgvraag van dat moment. Op de Meldkamer VRR is de module in gebruik genomen. Echter de Meldkamer van Zuidholland – Zuid heeft nog geen besluit genomen om ook met Optima te gaan werken. Er kan dus nog niet gestart worden om Optima in te richten voor beide verzorgingsgebieden. Er bestaat dan ook een kans, dat de Live-module van Optima niet in het werkproces van de samengevoegde meldkamer meegenomen gaat worden.

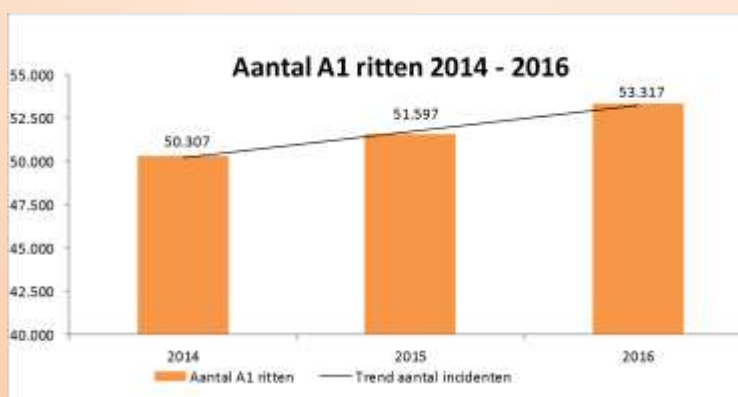
In samenwerking met het Regionaal Overleg Acute Zorg is een project ingericht met als doel de implementatie van een geneeskundig crisismanagementsysteem. Operationele informatie zal verder worden ontsloten ten behoeve van de operationele GHOR-processen. De ervaringen met het Mobiel Operationeel Informatiesysteem (MOI) voor de operationele GHOR-functionarissen zijn positief.

Prestatie indicatoren

Toelichting:

Het aantal ritten dat de Ambulance Zorg Rotterdam -Rijnmond (AZRR) heeft uitgevoerd is in 2016 wederom sterk toegenomen. Het stijgend aantal ritten is met name in de leeftijdscategorie boven de 60 jaar. Deze stijgende zorgvraag heeft te maken met de vergrijzing in Nederland en terugtrekken van zorg in algemene zin. De categorie A1-ritten is ten opzichte van voorgaand kalenderjaar met bijna 2.000 ritten toegenomen. Maar ook bij minder spoedeisende ritten en besteld vervoer is net als in vorige jaren een stijging zichtbaar van 3%. De toename van ritten is zowel in het stedelijk gebied als in de landelijke gebieden te zien.

Tegelijkertijd heeft AZRR logistiek gezien te maken met een afnemend aantal afdelingen spoedeisende hulp (SEH's) in de regio. Doordat ziekenhuizen fuseren of zorg concentreren maken zij een efficiencyslag, maar dit heeft effect op de beschikbaarheid van ambulances. Ambulances moeten hierdoor namelijk gemiddeld langere afstanden afleggen en zijn daardoor langer bezet. Ook de SEH's hebben op hun beurt te kampen met een stijgende zorgvraag waardoor de overdrachtstijd toeneemt en SEH's op bepaalde momenten zelfs tijdelijk een patiëntenstop hebben toegepast. Het komt hierdoor regelmatig voor dat een ambulance de patiënt naar een verder gelegen ziekenhuis moet vervoeren. Dergelijke ontwikkelingen gaan allemaal ten koste van de beschikbare capaciteit en hebben daarmee een drukkend effect op de prestatie.

Prestatie indicatoren

Ook de krapte op de arbeidsmarkt is een grote uitdaging voor AZRR. Met name het werven van verpleegkundig personeel is een knelpunt. In 2016 heeft AZRR het aantal diensten in het paraatheidsrooster uitgebreid, maar het gevuld krijgen van het rooster is geen sinecure. AZRR heeft daardoor nog veelvuldig een beroep moeten doen op uitzendkrachten. Nog los van de hoge kosten die hiermee gemoeid zijn, is het elke dag weer een flinke opgave om het dienstrooster volledig gevuld te krijgen.

Wanneer nieuwe ambulancemedewerkers worden aangenomen, dienen zij eerst een opleidingstraject te volgen voordat zij inzetbaar zijn op de ambulance. Dit traject duurt ongeveer negen maanden. Naast opleidingskosten, betekent dit gedurende deze periode ook nog steeds extra kosten voor uitzendkrachten.

Ondanks al deze ontwikkelingen heeft AZRR de A1-prestatie over 2016 op een stabiel niveau van 92,5% weten te houden. In 2016 is er bij de AZRR extra inspanning getoond om de ritten die later dan de gewenste norm van 15 minuten te analyseren en daar lering uit te trekken. Dit heeft met name geleid tot een lagere gemiddelde uitruktijd.

Op gemeenteniveau zijn geen grote veranderingen in prestaties zichtbaar. Wel is relevant om te noemen dat het in gebruik nemen van post Hoogstad in Vlaardingen (gebruik makend van de locatie van de brandweer) heeft geleid tot een lichte verbetering van de prestatie in Vlaardingen en Maassluis, ondanks het toegenomen aantal ritten.

Ten slotte is in 2016 hard gewerkt aan een nieuw Plan Spreiding & Beschikbaarheid om de komende jaren tot verdere verbetering van de prestatie te kunnen komen. Eind 2016 is hierover constructief overleg gevoerd met de zorgverzekeraar.

De prestaties per gemeente vindt u voortaan in het bestuurlijk dashboard.

Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio (GHOR)

De GHOR Rotterdam-Rijnmond heeft de visie voor de komende jaren geformuleerd onder de titel 'GHOR 2020', een reikende hand en verbindende schakel'. De GHOR staat voor ogen dat in 2020 haar werk in de kern bestaat uit regie en coördinatie van de opgeschaalde hulpverlening in de witte kolom. De GHOR is regisserend in de voorbereidende fase op strategische vraagstukken en coördinerend in operationele situaties (binnen de witte keten en met veiligheidspartners). De GHOR heeft zichzelf in 2020 een positie verworven binnen alle ringen van de zorg en het veiligheidsdomein. Dit doet de GHOR onder meer door de schat aan kennis en ervaring die zij de afgelopen jaren in de praktijk heeft opgebouwd in de vorm van advies, kennis en informatie te delen met haar mono- en multiketenpartners. Deze deskundigheid komt zowel operationeel als beleidsmatig tot haar recht.

Als behartiger van het publiek belang staat de GHOR niet alleen bij ketenpartners scherp op het netvlies, maar ook bestuurders van gemeenten en zorginstellingen kennen de GHOR en beschouwen haar als volwaardig adviseur op het terrein van de opgeschaalde hulpverlening. Instellingen in de zorg bereiden zichzelf actief voor op bijzondere situaties, crises en rampen en betrekken de GHOR in een vroeg stadium bij monodisciplinaire ontwikkelingen die de opgeschaalde geneeskundige hulpverlening kunnen raken. Doordat reguliere en opgeschaalde zorgprocessen op elkaar zijn afgestemd, kan bij rampen en crises rimpelloos worden opgeschaald. Een integrale benaderingswijze vanuit het veiligheidsdomein heeft steeds meer postgevat. De burger kan en mag er op vertrouwen dat alle hulpverleners in Rotterdam-Rijnmond kleine, grote en multidisciplinaire incidenten, rampen en crises samen oplossen en dat over hun gezondheid en veiligheid wordt gewaakt.

	2014		2015		2016	
	Verwachting	Realisatie	Verwachting	Realisatie	Verwachting	Realisatie t/m 3e kwartaal
Met hoeveel procent van de ketenpartners zijn actuele schriftelijke afspraken gemaakt?	100%	80%	100%	80%	100%	70%
Hoeveel procent van de wettelijk verplichte plannen zijn binnen de daarvoor gestelde normtijd geactualiseerd?	90%	100%	90%	100%	90%	90%
Hoeveel procent van de ziekenhuizen in de regio beschikt over een actueel Ziekenhuis Rampen Opvangplan (ZiRop)?	90%	85%	90%	89%	90%	80%

Nog niet alle ziekenhuizen hebben een actueel Ziekenhuis Rampen Opvangplan (ZiRop). Het Spijkenisse Medische Centrum heeft het ZiRop in concept klaar. Het Havenziekenhuis beschikt over een werkend ZiRop. In 2017 zal dit ziekenhuis het ZiRop actualiseren zodra de heroriëntatie op de organisatie van het ziekenhuis klaar is.

	Verwachting 2016	Realisatie 2016
Het aantal incidenten waarbij de GHOR is ingezet (leiding en coördinatie)	85	133
Het aantal incidenten waarbij de GHOR is ingezet (gezondheidskundige advisering bij gevaarlijke stoffen)	160	131
Het aantal incidenten waarbij de GHOR is ingezet (Psychosociale Hulpverlening)	4	0

Programma
Ambulancezorg (inclusief GHOR)

Wat heeft het gekost

Verschillen programma Ambulancezorg (bedragen x € 1.000)								
Begroting na 2e wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Begrotingsafwijking		
Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
26.844	26.905	-61	26.798	26.477	321	-46	428	382
Toelichting								
Lagere afschrijvingen op kapitaalgoederen, m.n. bij voertuigen en ICT							106	106
Onderbesteding personele lasten							128	128
Onderbesteding materiaal m.n. medicijnen en kleding							139	139
Overige verschillen op baten en lasten						-46	55	9
						-46	428	382

Brandweertzorg

Programma

Brandweezorg

Doel

Vanuit een maatschappelijk belang het beschermen van de mensen, dieren en goederen in de gehele regio Rotterdam-Rijnmond tegen (de gevolgen van) brand, ongevallen, terreur en natuurgeweld, in een werkomgeving waar klantgerichtheid en professionaliteit centraal staan. Deze veiligheid bieden we in gesprek met burgers en samenleving: samen maken we het veiliger.

Wat willen we bereiken:

Een betrouwbare hulp- en zorgverleningsorganisatie

Verlenen van adequate Brandweezorg door:

- Te voldoen aan het dekkingsplan 2.0
- Borgen van een goede afstemming met de andere regio's en de landelijke Meldkamer Organisatie, zodat adequate brandweezorg gegarandeerd blijft.
- Evalueren van de uitvoering van het handavingsprogramma brandpreventie.

Bevordert voortdurend deskundigheid van professionals

Deskundigheid borgen door bredere samenwerking door:

- Samenwerken met andere regio's en onderwijsinstellingen om het opleidingsniveau efficiënt te borgen.
- Inspelen op ontwikkelingen versterking brandweeronderwijs.

Wat hebben we er aan gedaan:

Een betrouwbare hulp- en zorgverleningsorganisatie

Om nog beter te kunnen voldoen aan het dekkingsplan 2.0 zijn kazerneprofielen opgesteld. Met behulp van deze profielen is steeds meer inzicht verkregen in de noodzakelijke sterkte, formatie en specialismen. Op grond van deze inventarisatie is voorlopig besloten om de specialistische taken per beroepskazerne in te delen.

De afstemming met de meldkamer heeft zich vooral gericht op de samenvoeging met de meldkamer van regio ZuidHolland Zuid. De brandweer heeft hier een inhoudelijke bijdrage geleverd aan de harmonisatie van de (alarmerings)protocollen. Alle noodzakelijke protocollen voor de samenvoeging zijn geharmoniseerd.

Het Meerjaren programma Handhaving 2012-2016 is aan het eind van dit jaar afgelopen. Er ligt een nieuw meerjarenplan voor de komende 5 jaar, dat in het eerste kwartaal van 2017 ter vaststelling zal worden aangeboden. Met alle gemeenten is voor 2017 een uitvoeringsprogramma opgesteld.

Bevordert voortdurend deskundigheid van professionals.

De VRR is 1 van de pilotregio's waar gestart is met de opleiding manschap A in nieuwe stijl. De leermiddelen zijn in deze opleiding alleen via de elektronische leerweg aangeboden. De pilot is als positief ervaren, met name de koppeling tussen theorie en praktijk is van meerwaarde gebleken voor de deelnemers. In 2017 zullen deze opleidingen weer op deze manier verlopen.

De veiligheidsregio's in de provincie Zuid-Holland (West 4) zijn een project gestart om de kwaliteit van instructeurs te optimaliseren en personeel tussen de regio's uit te wisselen. Doel van deze samenwerking is een standaard te bereiken van de kwaliteit van instructeurs. Het projectplan is verder geconcretiseerd. Het is onder meer gericht op de implementatie van het nieuwe onderwijsconcept met blended learning.

Wat willen we bereiken:

Een platform waar kennis en ervaring van burgers, bedrijven en collega's bij elkaar komen om de veiligheid op een nog hoger niveau te brengen.

Toonaangevend zijn op een aantal specialistische gebieden, zoals scheepsbrandbestrijding, bijzondere gebouwen en incidentbestrijding gevaarlijke stoffen door:

- Onderzoeken van mogelijkheden en voorwaarden op het gebied van scheepsbrandbestrijding, bijzondere gebouwen en incidentbestrijding gevaarlijke stoffen.

Doelmatig, open en transparant

Voorspelbaar en uniform adviseren bij risico's op o.a. het gebied van brandpreventie door:

- Implementeren van criteria voor eenduidige voorspelbare adviezen.

Scherp acteren op maatschappelijke ontwikkelingen.

Vergroten veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van burgers door:

- Implementeren gekozen werkwijzen (Brand)Veilig Leven naar aanleiding van onderzoek naar effectieve methodes.
- Door middel van doelgroepenbeleid de brandonveilige situaties als gevolg van veranderingen in extramurale zorg voorkomen door:

Wat hebben we er aan gedaan:

Een platform waar kennis en ervaring van burgers, bedrijven en collega's bij elkaar komen om de veiligheid op een nog hoger niveau te brengen.

Met betrekking tot scheepsbrandbestrijding en BroNS (Brandbestrijding op de Noordzee pre-Search and rescue) is een aantal activiteiten verricht waaronder:

- Het ontwikkelen van een visiedocument voor samenwerking tussen kustregio's, het havenbedrijf, de marine en de brandweer.
- Het verder ontwikkelen van de afdeling vakbekwaamheid in het kader van scheepsbrandbestrijding.

Doelmatig, open en transparant.

Regionaal is gestart met het efficiënter maken van de huidige processen voor brandveiligheidsinstallaties, gebruiksmeldingen en omgevingsvergunningengebruik. Om de noodzaak tot uniform adviseren te benadrukken, zijn zoveel mogelijk medewerkers betrokken.

Scherp acteren op maatschappelijke ontwikkelingen.

De visie op Veilig leven is onderdeel van het Plan Brandweezorg dat eind 2016 aan het bestuur is gepresenteerd. Het inrichtingsplan Veilig Leven is in concept klaar.

Prestatie-indicatoren Brandweezorg

Risicobeheersing	Verwachting 2016	Realisatie 2016
Advisering Brandveiligheid		
Advies omgevingsvergunning (onderdeel bouwen)	1000	1463
Beoordelen en goedkeuring brandveiligheidsinstallaties en voorzieningen	600	404
Taken met betrekking tot brandveilig gebruik		
Afhandelen gebruiksmeldingen	300	496
Afhandelen omgevingsvergunningen activiteit gebruik (OMV gebruik)	125	111
Afhandelen gebruiksvergunningen (BBV)	225	307
Advisering in het kader van APV		
Advisering met betrekking tot het houden van evenementen	2500	2852
Toezicht, controle en handhaving		
Toezicht en controle op uitvoering van brandveiligheidsvoorzieningen tijdens de bouw	500	75
Toezicht en controle op voorwaarden in het kader van brandveilig gebruik en algemene voorschriften brandveiligheid	6000	6173
Toezicht en controle op voorwaarden in het kader van evenementen	150	120
Bijstaan / ondersteunen handhavingproces	10	31
Voorlichting/ instructie bedrijven		
Brandveiligheid voorschriften / brandveilig gebruik	40	0
Behandeling van meldingen		
Brandgevaarlijke situaties	300	442
Algemene advisering		
Informatieoverdracht (naar preparatie / repressie)	30	0
Advisering Ruimtelijke Veiligheid		
Advisering specifieke ruimtelijke ordening plannen	10	0
Advisering externe veiligheid en ruimtelijke ordening plannen	170	174
Advisering inrichtingsplannen	50	65
Advisering Stedenbouwkundige matenplannen (SMP)	20	3
Advisering kleinschalige infrastructuur	10	147

Brandveiligheid bouw en gebruik

In de begroting voor 2016 is aangegeven dat de planning voor 2016 lastig is aan te geven, omdat wijzigingen in wetgeving van invloed zijn op de werkzaamheden. De gegeven prognose is een onderbouwde schatting op basis van onze ervaring. Ten aanzien van het daadwerkelijk aantal gerealiseerde producten geldt dat wij afhankelijk zijn van het aanbod.

Advisering Brandveiligheid

Zoals hierboven is aangegeven adviseren wij op wat wordt aangeboden door de gemeente. De stijging komt vooral door het aantrekken van de bouw.

Behandeling van meldingen

Het proces tussen de verschillende directies binnen de organisatie is sterk verbeterd, waardoor de meldingen beter doorkomen.

Industriële Veiligheid	Verwachting 2016	Realisatie 2016
Advisering brandveiligheid		
Brandveiligheidsadvies Omgevingsvergunning milieu	85	65
Opvolging omgevingsvergunning milieu UPD, BVP, etc.	25	36
BEVI art.12-adviezen	30	24
Advisering ontplofbare stoffen	4	0
Advisering opslag en verkoopruimte vuurwerk	10	5
Brandweeradviezen voor ontbrandingstoestemming	30	26
Melding ontbranding vuurwerk	60	48
Bedrijfsbrandweer aanwijzingen		
Art. 31 WVR: aanwijzingen bedrijfsbrandweer	2	2
Art. 31 afwijzingen (beoordelingen die niet leiden tot een aanwijzing)	2	1
Actualisatie art. 31 aanwijzingen	3	1
Toezicht		
BRZO-inspecties	96	97
Beoordeling VR-rapporten	30	53
Onaangekondigde inspectieweken	5	3
Bedrijfsbrandweerinspecties	160	61
IHP-inspecties	53	46
Incidentonderzoeken	p.m.	1
Tijdelijke wijzigingen	80	742
Handhaving		
Handhaving Wvr	8	0
Advies handhaving Wabo/Arbo	80	5

Industriële veiligheid en advisering milieuvergunningen

De planning is gebaseerd op onze kennis en ervaring uit het verleden en geven niet meer dan een verwachting

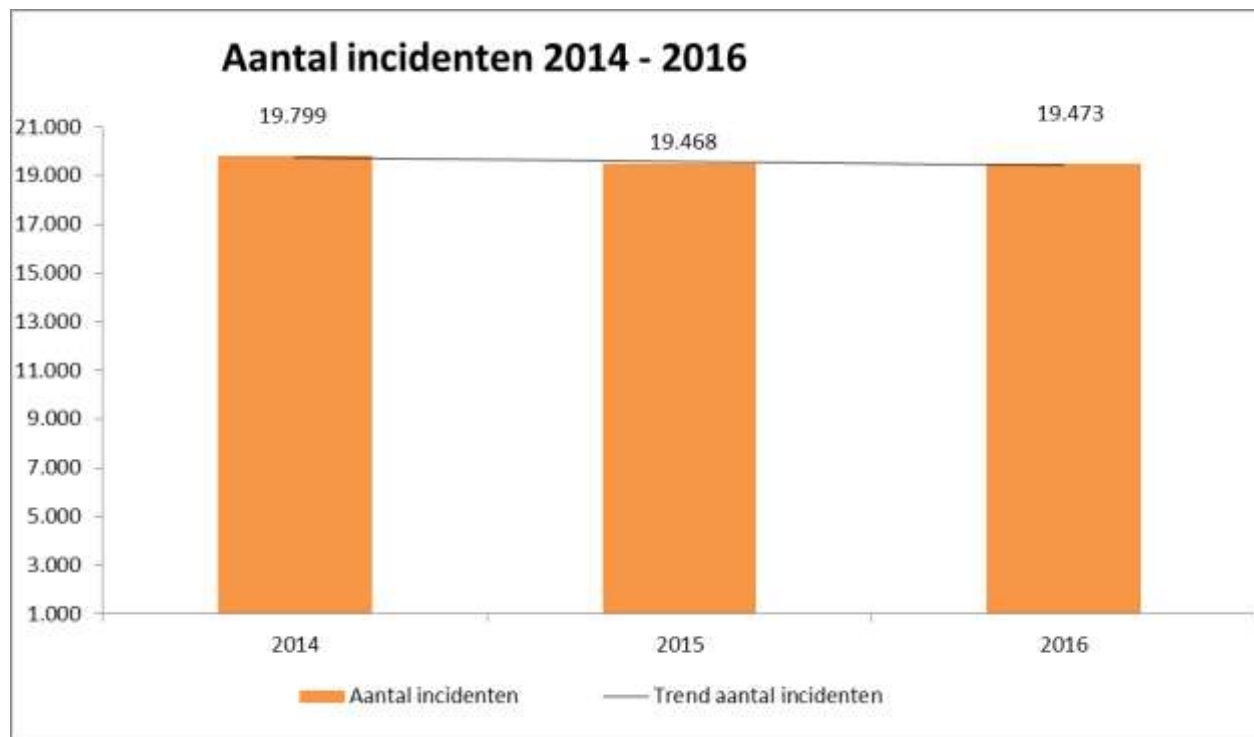
- De advisering brandveiligheid is vraag gestuurd. Alle Bevi adviesaanvragen zijn behandeld. Aanvragen omgevingsvergunning zijn grotendeels behandeld. Het is niet altijd mogelijk om binnen de daarvoor geldende termijnen te antwoorden als er een (te) hoog aanbod van adviesaanvragen binnenkomt van de DCMR.
- Beoordeling VR-rapporten: Veel bedrijven hebben onverwacht besloten een volledig veiligheidsrapport (VR) in te dienen. De wet biedt de mogelijkheid om alleen wijzigingen / aanvullingen in te dienen, maar veel bedrijven hebben daar geen gebruik van gemaakt. De VRR heeft in overleg met de DCMR afgesproken, dat de VRR geen rol heeft bij de beoordeling van de rapporten met betrekking tot aardbevingen en overstromingen. Van de 53 rapporten die beoordeeld moesten worden zijn er 46 afgerond.

Vervolg toelichting Industriële Veiligheid

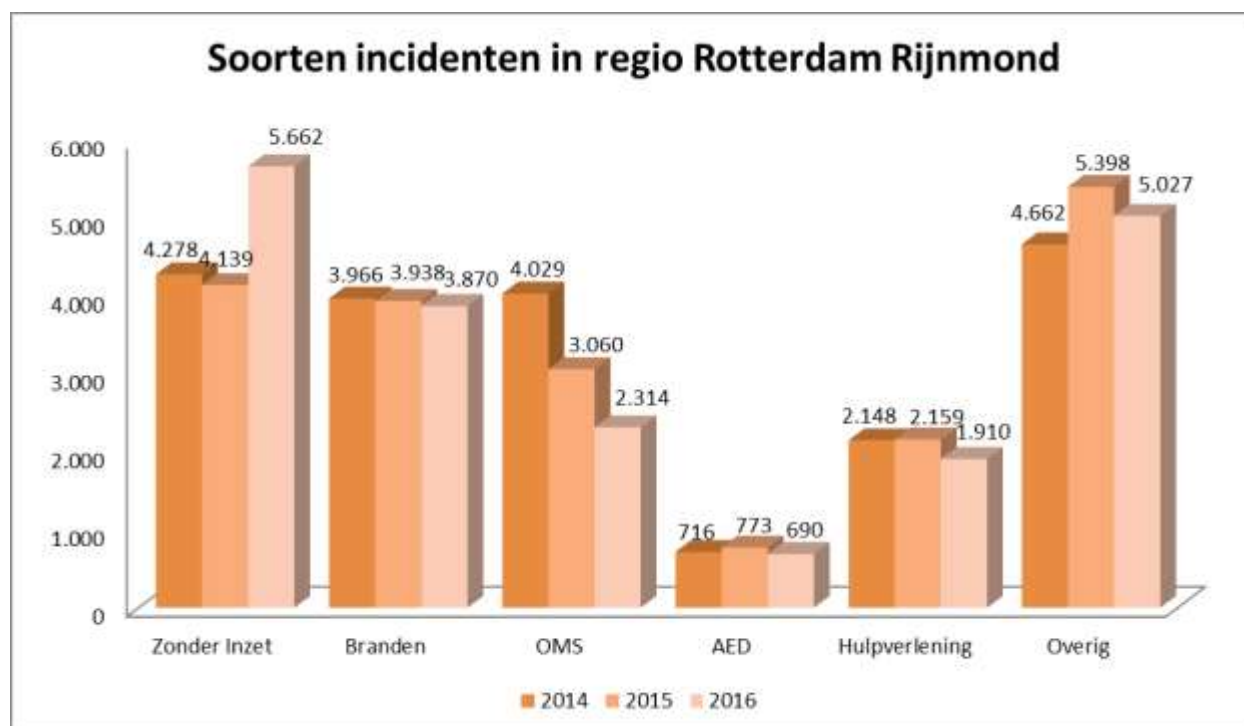
- Onaangekondigde inspecties: er zijn 3 onaangekondigde Brzo-inspectieweken in samenwerking met de DCMR Milieudienst Rijnmond waar de VRR aan deelneemt.
- Bedrijfsbrandweerinspecties: dit omvat opleveringsinspecties, thema-inspecties en oefeninspecties. Verder heeft in de maand juni een hercontrole van de audit 2015 bij de Gezamenlijke Brandweer plaatsgevonden.
- IHP-inspecties: er zijn 70 IHP-inspecties begroot in het kader van de branche gevaarlijke stoffen (PGS15). Er kwamen 68 bedrijven in aanmerking voor een inspectie. Daarvan vallen er 21 onder het Brzo en deze bedrijven worden al geïnspecteerd door de VRR. De VRR heeft bij 46 van de overige bedrijven de IHP-inspectie uitgevoerd.
- Bij de tijdelijke wijzigingen is een hoog aantal aanvragen “tijdelijke wijzigingen” binnengekomen, waardoor we veel meer adviezen hebben afgegeven.

Incidentgegevens

In 2016 zijn in de regio Rotterdam-Rijnmond 19.473 incidentmeldingen voor de brandweer geweest. Bij 13.811 incidenten heeft inzet plaatsgevonden. Dit is lager dan het aantal inzetten in dezelfde periode in 2015 (15.327) en 2014 (15.522). Dit komt met name door de daling van het aantal OMS inzetten.

Hieronder ziet u een verdeling naar soort incident. De incidenten zonder inzet betreffen voornamelijk meldingen aan de meldkamer die niet hebben geleid tot alarmering van brandweereenheden. De verdeling per gemeente vindt u voortaan maandelijks in het digitale bestuurlijk dashboard.

Incidentonderzoek

Eén van de belangrijkste doelstellingen van de brandweer van nu is maatschappelijke continuïteit. Dit betekent dat de brandweer naast incidentbestrijding en schadebeperking ook zo veel mogelijk incidenten wil voorkomen in de hoop het aantal slachtoffers en het totale schadebedrag ten gevolge van branden en incidenten zo veel mogelijk terug te dringen. Om dit te kunnen bereiken is structureel onderzoek nodig. De VRR onderzoekt stelselmatig branden en incidenten aan de hand van een vastgesteld onderzoeksprogramma. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar veelvoorkomende brandoorzaken en bijzondere branden, maar ook naar de effectiviteit van brandpreventieve voorzieningen het eigen operationele optreden. De VRR werkt hierbij nauw samen met andere onderzoeksteams van Veiligheidsregio's. Woningbranden en branden met slachtoffers vormen hierbij de belangrijkste speerpunten.

	Verwachting 2015	Realisatie 2015	Verwachting 2016	Realisatie 2016
Aantal incidenten gebouwbrand		312		992
aantal onderzoeken (10%) van alle gebouwbranden	ca. 150	185	ca. 150	193
Aantal fatale branden	2 - 5	4	2 - 5	6
Aantal Incident onderzoeken; anders dan brand		11		3

Toelichting:

Van de 168 onderzochte branden waren er 153 in woningen. Er is 50 keer onderzoek gedaan met de Forensische Opsporing i.v.m. een mogelijk strafbaar feit.

In 2016 heeft de brandweer 19 reddingen uitgevoerd, waarbij 27 mensen zijn gered. Het afgelopen jaar hebben er helaas ook zes fatale branden plaatsgevonden. Er is een brand geweest, waarbij het slachtoffer vermoedelijk zelf brand heeft gesticht en de deur had gebarricadeerd. In de Sint Mariastraat te Rotterdam is een overleden persoon aangetroffen in een woning, waarbij de brand al was gesmoord enkele dagen voordat de hulpverleners de woning betraden. In de Gruttostraat te Hellevoetsluis zijn twee personen overleden. In Schiedam zijn twee slachtoffers gevallen, en twee zwaargewonden doordat in een kelderbox tijdens werkzaamheden aan een motorfiets benzinedampen tot ontsteking kwamen. Er is ook een slachtoffer gevallen bij een brand aan de Burghsluissingel. De brand is ontstaan, doordat er een steekvlam ontstond bij het vullen van een gasaansteker. Het slachtoffer heeft hierbij hete rook ingeademd. De laatste fatale brand is zeer waarschijnlijk ontstaan doordat het slachtoffer in slaap is gevallen tijdens het roken op de bank.

De basis: Het dekkingsplan Brandweer

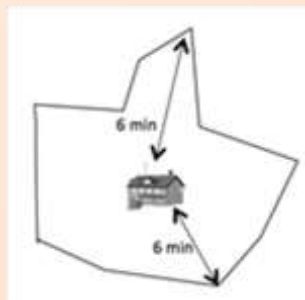
Het niveau van brandweertzorg staat beschreven in het Dekkingsplan 2.0 van de Brandweer Rotterdam-Rijnmond. De dekking beschrijft de mate waarin de brandweer in de regio Rotterdam-Rijnmond in theorie in staat is om objecten, waarvoor een zorgnorm is vastgesteld, binnen de normtijd te bereiken. Brandweer Rotterdam-Rijnmond maakt bij het bepalen van verschillende objectsoorten in haar verzorgingsgebied gebruik van de Basisadministratie Gemeenten. Deze databank is nog niet volledig, de VRR baseert zich op de beschikbare gegevens.

Volgens de Wet Veiligheidsregio's is de normtijd afhankelijk van het soort object en het soort brandweervoertuig dat gealarmeerd is. In geval van een brandmelding in een kantoorgebouw geldt voor bijvoorbeeld een tankautospuiter een andere normtijd dan bij een brand in een portiekwoning.

Doordat bij de bouw van objecten de locatie van de brandweerkazerne niet wordt beschouwd – en de locatie van brandweerkazernes in de loop van de jaren wijzigt, is het vrijwel onmogelijk om alle risico-objecten binnen de wettelijke normtijd te bereiken. Met het vaststellen van het Dekkingsplan 2.0 in 2012 wijkt het Bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond beargumenteerd af van de wettelijke normtijden, waarmee zij op juiste wijze invulling geeft aan de Wet Veiligheidsregio's.

Opkomstpolygonen

De rapportage van de opkomsttijden van de brandweer is gebaseerd op polygonen. Een polygoon toont het opkomstgebied van de brandweer binnen een bepaalde tijd om de kazerne heen. Zo is de 6 minuten polygoon een weergave van alle objecten die binnen 6 minuten bereikt kunnen worden door 1 voertuig vanaf een bepaalde kazerne. In de afbeelding is geïllustreerd hoe een 6 minuten polygoon eruit kan zien. De VRR werkt met 6, 8, 10, 12, 15 en 18-minuten polygonen.

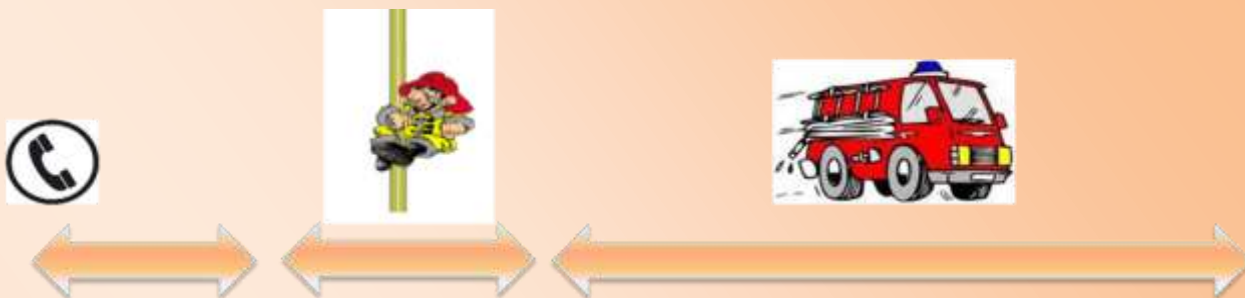
De rapportage: Opkomsttijden brandweer

De opkomstpercentages die zijn opgenomen in deze bestuurlijke rapportage, geven informatie over de mate waarin de brandweer haar verwachte opkomsttijden in de verschillende gemeenten daadwerkelijk heeft gehaald. Deze opkomstpercentages geven weer in hoeveel procent van de incidenten in een bepaald uitrukgebied (opkomstpolygoon) de brandweer aanwezig was binnen de vastgestelde opkomsttijd. Dit betreft de tijd waarbinnen de brandweer aanwezig had kunnen zijn. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het beeld van de prestaties vertekend kan zijn indien er in een gemeente maar weinig gebouw- en industriebranden zijn geweest in een kwartaal. Bij een laag aantal incidenten, is de invloed van één overschrijding op het percentage namelijk zeer groot.

De opkomsttijd van een voertuig is de totaal verstreken tijd vanaf het moment van melden tot het moment waarop de brandweer ter plaatse is.

Voor het bepalen van de opkomsttijd heeft de VRR normen bepaald:

- Aanneem- en verwerkingstijd in de meldkamer; deze is vastgesteld op 83 seconden. Dit betekent dat de centralist na het opnemen van de telefoon 83 seconden de tijd heeft om de melder uit te horen en de juiste alarmering te realiseren.
- Uitruktijd in/naar kazerne; de uitruktijd is de tijd tussen alarmeren en het moment waarop de brandweer de kazerne uitrijdt. Deze is gebaseerd op historische prestaties, waarbij de uitruktijd voor vrijwilligers zo'n 2 tot 3 minuten hoger ligt dan voor beroepskrachten.
- Aanrijtijd naar het incident; dit is de feitelijke tijd vanaf het moment dat de brandweer de kazerne uitrijdt, tot het moment dat de brandweer ter plaatse komt bij het incident.

De **aanname en verwerkingstijd** van de meldkamer wordt automatisch geregistreerd door het Gemeenschappelijk Meldkamer Systeem (GMS). De **uitruktijd** wordt geregistreerd aan de hand van het verzenden van de status uitgerukt. Dit gebeurt door een druk op de knop van de mobilfoon in het voertuig. De tijd wordt automatisch vastgelegd in GMS. De **aanrijtijd** wordt eveneens vastgelegd aan de hand van het verzenden van de status 'ter plaatse' via het communicatiesysteem C2000.

Doordat per incident gedetailleerde informatie over verwerkingstijd, uitruktijd en aanrijtijd beschikbaar is, wordt het mogelijk om gericht te sturen op de prestaties van de meldkamer of bepaalde brandweerploegen. Er kan met name gestuurd worden op de verwerkingstijd en uitruktijd. Overschrijdingen van de aanrijtijd zijn lastig te voorkomen, omdat deze meestal veroorzaakt worden door niet-beïnvloedbare omstandigheden, zoals verkeersdrukte.

Overschrijdingen van de normtijd

De brandweer rukt niet altijd uit vanaf de kazerne. Soms wordt een tankautospuut gealarmeerd tijdens een oefening op locatie of tijdens de terugreis naar de kazerne na een incident. In deze gevallen is het soms niet mogelijk de berekende rijtijd vanaf de kazerne te halen.

Bovendien komt het regelmatig voor dat door file, wegopbrekingen of andere onvoorziene omstandigheden, de brandweer een andere rijroute moet kiezen dan de snelste rijroute. Ook dan is het niet altijd mogelijk om aan de berekende opkomsttijd te voldoen.

Daarom is bestuurlijk vastgesteld dat het streven is om in **80% van de alarmeringen te voldoen** aan de verwachte opkomsttijd.

Duiding van de bestuurlijke rapportage

De brandweer rapporteert op de afspraken die zijn vastgelegd in het Dekkingsplan 2.0. Daardoor wordt alleen gerapporteerd op de opkomsttijd bij incidenten die vallen onder het Dekkingsplan 2.0, zoals een woningbrand, waterongeval of een ongeval waarbij de brandweer met prioriteit 1 ter plaatse wordt gevraagd. Voor meldingen als liftopsluiting, buitenbranden of AED uitrukken is geen opkomsttijd. In het dashboard "Prestaties per gemeente" dat in deze bijlage is opgenomen ziet u hoeveel incidenten er in een gemeente in totaal hebben plaatsgevonden.

De opkomsttijden worden door het geautomatiseerde rapportagesysteem digitaal gecontroleerd. Dit betekent dat het systeem een uitruk waarbij de brandweer enkele seconden na de normtijd de status ter plaatse geeft, als niet op tijd aanmerkt. In praktijk is een dergelijke afwijking niet significant van invloed op de kwaliteit van het brandweeroptreden. In voorliggende rapportage wordt daarom vermeld, hoe vaak de brandweer de normtijd heeft overschreden, maar wel binnen 1 minuut na de normtijd ter plaatse was.

Een redvoertuig kan gealarmeerd worden voor verschillende taken, zoals ondersteuning bij bluswerkzaamheden of om een extra vluchtweg te maken bij portiekwoningen. De opkomstnormen van 6 en 18 minuten gelden alleen in geval van brand in een portiekwoning met meer dan drie bouwlagen en maar één vluchtweg, omdat bij deze objecten een redvoertuig ene levensreddende taak heeft (ontvluchting mogelijk maken.) voor alle overige incidenten geldt voor het redvoertuig geen opkomstnorm.

In de bijlage vindt u een toelichting per gemeente, waarin de afwijkingen ten opzichte van het algemene beeld apart worden geduid.

In het overzicht hieronder vindt u een algemene uitleg over de normoverschrijdingscategorieën.

Categorie	Toelichting op normoverschrijdingscategorie
Overschrijding aanrijtijd	In het dekkingsplan zijn de aanrijtijden bepaald op basis van een uitgebreid rijtijden-onderzoek. Door onvoorziene omstandigheden, zoals extreem weer, wegomlegging, een verkeerd doorgegeven adres of files, kan het voorkomen dat de rijtijden niet gehaald worden en dat er sprake is van een overschrijding. Deze overschrijdingen zijn lastig te voorkomen. Een brandweerschouffeur zal altijd zijn/haar uiterste best doen om zo snel en veilig mogelijk ter plaatse te komen bij een prioriteit 1 incident.
Overschrijding meldkamer	De tijd die verstrijkt tussen het moment waarop in de meldkamer de 112 melding in behandeling genomen wordt en het moment waarop de brandweer gealarmeerd wordt, is de meldkamertijd. Bij het opstellen van het dekkingsplan is de meldkamertijd bepaald op 83 seconden. Indien een centralist meer tijd nodig heeft voor het uitvragen van de melder, overschrijdt de meldkamer de gewenste meldkamertijd. Indien dit de enige oorzaak is van de overschrijding van de normtijd, heeft de brandweer voldaan aan haar eigen normtijd en wordt de overschrijding aangeduid als 'te lange meldkamertijd'. <i>Het komt voor dat een melding eerst wordt aangenomen door de politie of de ambulancedienst en pas later de brandweer wordt gealarmeerd. De starttijd van het incident in het systeem blijft dan het moment waarop de 112-melding op de meldkamer is binnengekomen. Omdat de meldkamer de brandweer vaak pas meerdere minuten na aanname van de 112-melding alarmeert, worden de uitruktijd en aanrijtijd van de brandweer handmatig nagerekend. Indien blijkt dat de brandweer gewoon binnen haar eigen normtijd ter plaatse is geweest, wordt het incident niet als overschrijding aangemerkt.</i>
Onverwachte uitval van voertuig	De voertuigen van de brandweer worden jaarlijks onderhouden. Daarnaast wordt bij elk geconstateerd defect direct een monteur ingeschakeld. Als het dan toch voorkomt dat een voertuig uitvalt tijdens het aanrijden naar een incident, dan wordt de overschrijding van de rijtijd aangemerkt als onverwachte uitval. Een voertuig van een verderop gelegen kazerne wordt in dat geval gealarmeerd, maar doet er vanzelfsprekend langer over om bij het incident te komen.
Gelijktijdigheid van incidenten	Het dekkingsplan is opgesteld zonder rekening te houden met 2 of meer incidenten op hetzelfde moment in één verzorgingsgebied van een voertuig. Als dat zich toch voordoet, dan heeft het voertuig voor het tweede incident een langere aanrijtijd, omdat het niet uitrukt vanaf de dichtstbijzijnde kazerne.
Uitruk niet vanuit kazerne	Er zijn activiteiten die niet op een kazerne kunnen plaatsvinden, bijvoorbeeld; gebouworientaties, activiteiten in het kader van brandveilig leven en sommige oefeningen. Als een alarmering plaatsvindt tijdens een dergelijke activiteit, wordt er niet uitgerukt vanaf de kazerne. Dat kan gunstig uitpakken, omdat het voertuig ten opzichte van de kazerne dichtbij het incident is, maar het kan andersom ook ongunstig uitpakken. In dat laatste geval is er sprake van een overschrijding die veroorzaakt wordt, doordat niet is uitgerukt vanaf de kazerne.
Gezamenlijke factoren meldkamer en/of brandweer	De opkomsttijd is opgebouwd uit meldkamertijd, uitruktijd en aanrijtijd. Een overschrijding kan ook veroorzaakt worden door een combinatie van deze factoren. In dergelijke gevallen geldt veelal dat er sprake is van een stapeling van geringe overschrijdingen.

Programma
Brandweezorg

Opkomsttijden Regio Rotterdam-Rijnmond

Gebouw- en industriebrand met inzet tankautospuut

Norm gebied	Aantal incidenten	Op tijd		Aantal overschrijdingen minder dan 1 minuut
		Aantal	Percentage	
6 minuten	430	300	70%	55
8 minuten	329	250	76%	30
10 minuten	52	41	79%	1
18 minuten	20	20	100%	0
Totaal	831	611	74%	86

Redenen van overschrijdingen:

- Overschrijding meldkamertijd 31
- Gelijktijdigheid van incidenten 12
- Uitrusttijd algemeen 16
- Aanrijtijd algemeen 63
- Gezamenlijke factoren meldkamer en brandweer 92
- Uitruk niet vanuit kazerne 6

Totaal aantal overschrijdingen 220

Gebouw- en industriebrand Snel interventie voertuig (SIV) uitruk gebieden

Norm gebied	Aantal incidenten	Op tijd*		Aantal overschrijdingen minder dan 1 minuut
		Aantal	Percentage	
10 minuten	100	67	67%	13
12 minuten	3	3	100%	0
14 minuten	1	1	100%	0
18 minuten	1	1	100%	0
Totaal	105	72	69%	13

*Aantal op tijd wil zeggen SIV én tankautospuut op tijd, of tankautospuut binnen SIV norm

Gebouwbrand met redvoertuig bij portiekwoning met 1 vluchtweg

Norm gebied	Aantal incidenten	Op tijd*		Aantal overschrijdingen minder dan 1 minuut
		Aantal	Percentage	
6 minuten	43	26	60%	6
18 minuten	58	55	95%	0
Totaal	101	81	80%	6

Redenen van overschrijdingen:

- Uitruk niet vanuit kazerne 3
- Aanrijtijd algemeen 10
- Gelijktijdigheid van incidenten 1
- Gezamenlijke factoren meldkamer en brandweer 4
- Overschrijding meldkamertijd 2

Totaal aantal overschrijdingen 20

Programma
Brandweertzorg

Hulpverlening met Hulpverleningsvoertuig

Norm gebied	Aantal incidenten	Op tijd		Aantal overschrijdingen minder dan 1 minuut
		Aantal	Percentage	
15 minuten	128	79	62%	1

Redenen van overschrijdingen:

- Uitruktijd algemeen 1
- Gezamenlijke factoren meldkamer en brandweer 48

Totaal aantal overschrijdingen 49

Waterongevallen met inzet Waterongevallenwagen

Norm gebied	Aantal incidenten	Op tijd		Aantal overschrijdingen minder dan 1 minuut
		Aantal	Percentage	
15 minuten	36	21	58%	1

Redenen van overschrijdingen:

- Meldkamertijd 3
- Gezamenlijke factoren meldkamer en brandweer 12

Totaal aantal overschrijdingen 15

De opkomsttijden per gemeente kunt u voortaan terugvinden in het Bestuurlijk Dashboard.

Programma
Brandweezorg

Wat heeft het gekost

Verschillen programma Brandweezorg (bedragen x € 1.000)								
Begroting na 2e wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Begrotingsafwijking		
Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
86.050	86.395	-345	85.443	85.383	59	-607	1.012	405
Toelichting								
Hogere afschrijvingen op kapitaalgoederen							-78	-78
Minder aanspraken gemaakt op 2e Loopbaanbeleid							175	175
Minder lasten Piketorganisatie							155	155
Onderbesteding op m.n. kosten vrijwillig personeel							188	188
Minder personele lasten op projecten							168	168
Dotatie voorziening voor groot onderhoud							-211	-211
Overbesteding op m.n. duurzame kosten huisvesting							-158	-158
Overbesteding op Middelen, met name voertuigkosten							-259	-259
Onderbesteding op overige lasten (m.n. ICT kosten)							501	501
Onderbesteding op oefenen/trainingskosten							138	138
Onderbesteding op overige kosten bij projecten							283	283
Minder baten op projecten						-626		-626
Overige verschillen op baten en lasten						19	110	129
						-607	1.012	405

Risico & Crisisbeheersing

Programma

Risico- en Crisisbeheersing

Doel

Het systematisch verbinden van de vele partijen, die een rol hebben bij het verhogen en borgen van het fysieke veiligheidsniveau van de burger in de regio Rotterdam-Rijnmond in relatie tot de mogelijkheden, die beschikbaar zijn om het risico te reduceren met een adequate hulpverleningsorganisatie.

De kern van Risico- en Crisisbeheersing ligt in het vermogen de verschillende belangen van de vele partners op een optimale wijze te behartigen, te waarborgen en de samenhang hierbij aan te brengen door de rol van zowel regisseur als adviseur op zich te nemen.

Wat willen we bereiken

Een betrouwbare hulp- en zorgverleningsorganisatie.

Risico- en Crisisbeheersing draagt zorg voor de multidisciplinaire voorbereiding op incidenten door:

- Implementeren van de in 2015 opgestelde visie op crisisbeheersing, inclusief informatiegestuurd multidisciplinair optreden.
- Ontwikkelen van een structurele aanpak op het gebied van water en evacuatie, waarmee de veiligheidsregio's samen met betrokken partners kunnen zorgen voor een adequate rampenbeheersing bij overstromingen.

Bevordert voortdurend deskundigheid van professionals

Medewerkers van Risico- en Crisisbeheersing zijn en blijven gezaghebbend door hun kennis door:

- Professionalisering van de medewerkers door vakgericht opleidingen en de ontwikkeling van competenties, waaronder communicatie, politiek- bestuurlijk bewustzijn en klantgerichtheid.

Wat hebben we er aan gedaan

Een betrouwbare hulp- en zorgverleningsorganisatie.

- Er is een uniforme werkwijze voor zowel CoPi (Commando Plaats Incident) als ROT (Regionaal Operationeel Team) geïntroduceerd. Voor het ROT is deze bij de overgang naar de nieuwe ruimte operationeel geworden.
- Het proces evacuatie is uitgewerkt. Voor de desbetreffende functionarissen is eind 2016 een opleiding gestart.
- Met de gemeente Rotterdam wordt gewerkt aan het project 'Verbetering crisisbeheersing bij overstromingen'.

Bevordert voortdurend deskundigheid van professionals:

- De professionalisering van de medewerkers van Risico- en Crisisbeheersing wordt ingevuld door het opstellen van een persoonlijk opleidingsplan. Medewerkers krijgen vakgerichte opleidingen en trainingen om hun competenties verder te ontwikkelen met als doel te voldoen aan de kwaliteitscriteria van de Wabo en de maatlat Externe Veiligheid. In het vierde kwartaal volgen de medewerkers een verdiepingscursus ITO (Informatie en communicatie Technologie Organisatie).

Wat willen we bereiken

Een platform waar kennis en ervaring van burgers, bedrijven en collega's bij elkaar komen om de veiligheid op een nog hoger niveau te brengen.

Functioneren als een spin in het web van een omgevingsgerichte netwerkorganisatie door:

- Continuïteit van de samenleving borgen door verbeteren van de samenwerking tussen veiligheidsregio's, departementen en vitale partners bij het versterken van de robuustheid en veerkracht van de samenleving en bij uitval van vitale processen.

Wat hebben we er aan gedaan

Een platform waar kennis en ervaring van burgers, bedrijven en collega's bij elkaar komen om de veiligheid op een nog hoger niveau te brengen.

Dit jaar ligt als gevolg van de samenvoeging van de meldkamers Zuid-Holland Zuid en Rotterdam-Rijnmond de focus op de samenwerking en communicatie met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. Het proces om procedures af te stemmen met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid verloopt volgens planning.

Prestatie-indicatoren Risico en Crisisbeheersing

Crisisbeheersing	Verwachting 2016	Realisatie 2016
Incidentbeheersing		
BRZO-oefeningen	6	5
ROT-oefeningen	6	7
ROT-sessies	0	12
Workshops	6	8
Systeemtest	1	1
Copi-cursussen (Deltalings)	6	5
Verwachting aantal incidenten opgeschaald tot GRIP	20-30	27
Bijzonderheden 2016		
Rotterdam The Hague Airport (RTHA)	1	1
Bestuurlijke oefeningen RBT en GBT	16	17

Toelichting:

Dit jaar zijn de bijscholingen van de leden van de binnenring van het ROT ter hand genomen. Op het gebied van vakbekwaamheid heeft de problematiek rond het Erasmus MC in 2016 extra aandacht gekregen. Dit heeft geleid tot een aantal workshops voor de verschillende management niveau's. Tijdens de havenbeveiligingsoefening van begin april is de VRR op verschillende niveaus betrokken geweest. Naast deelname van de GHOR, is vanuit de optiek van leiding en coördinatie en informatie-uitwisseling intensief contact geweest met de deelnemende partijen. De opgedane ervaring zal als input gebruikt worden voor procedures en later te organiseren oefeningen. De bestuurlijke oefeningen RBT en GBT hebben in het najaar plaatsgevonden. In september is de jaarlijkse systeemtest gehouden. Dit jaar betrof het een GRIP-4 oefening, waarbij zowel het RBT als het GBT van Barendrecht beoefend werd. Tot slot zijn er in december een aantal workshops georganiseerd in het kader van terrorisme.

Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure (GRIP)

De Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure (GRIP-regeling) vormt de basis voor operationele en bestuurlijke opschaling tijdens incidenten in de regio Rotterdam-Rijnmond. De regeling wordt gestart indien bij de bestrijding van incidenten en/of dreiging hiervan duidelijk behoefte is aan multidisciplinaire coördinatie en/of een eenduidige aansturing van de inzet van de diensten door multidisciplinaire teams. De structuur bestaat uit vier coördinatiealarmen, GRIP 1 tot en met 4. In het algemeen kan worden gesteld dat GRIP 1 en 2 gericht zijn op de plaats incident, waarbij GRIP 2 wordt ingesteld wanneer blijkt dat een incident een duidelijke uitstraling heeft naar de omgeving. In een GRIP 3 situatie is de aard van het incident zodanig dat de gevolgen voor de samenleving ingrijpend (kunnen) zijn. Bij de besluitvorming moeten complexe bestuurlijke afwegingen worden gemaakt waarvoor de Gemeentelijke Beleidsstaf bijeen wordt geroepen. GRIP 4 wordt ingesteld als de effecten van een incident de gemeentegrens overschrijden waarbij gemeenten onderling afstemming moeten voeren.

Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure				
	2013	2014	2015	2016
Grip 1	10	15	24	22
Grip 2	4	6	3	2
Grip 3	0	0	1	0
Grip 4	0	0	0	0
Planning staf	1	3	11	4
Totaal	15	24	39	28

Toelichting:

In de eerste drie kwartalen van 2016 hebben zich drieëntwintig GRIP incidenten en vier Planningstaven voorgedaan. Deze incidenten waren eenentwintig keer een GRIP 1 incident en tweemaal een GRIP 2 incident. De GRIP 2 incidenten betroffen een grote brand in de communicatietoren aan de Anthony Fokkerweg en dreigende uitval van C2000. De GRIP 1 situaties bestonden uit wateroverlast door een gebroken waterleiding, wateroverlast bij een zorginstelling en wateroverlast bij de Shell, tienmaal een brand, een stroomstoring op de Maasvlakte en in Nissewaard, onwel worden van verschillende personen, tweemaal gaslekkage, problemen rondom het spoor bij Barendrecht, een vreemde lucht in een appartementencomplex en een instabiel gebouw. De planningsstaven waren tweemaal vanwege terreur, eenmaal vanwege de marathon en eenmaal vanwege extreem weer bij elkaar.

De Oranje Kolom

De Oranje Kolom wordt binnen de VRR ondersteund door de coördinerend gemeentesecretaris en de afdeling crisisbeheersing. De functie van coördinerend gemeentesecretaris is een voorgeschreven functie vanuit artikel 36 van de Wet op de Veiligheidsregio: 'Het bestuur van de veiligheidsregio wijst een functionaris aan die is belast met de coördinatie van de maatregelen en voorzieningen die de gemeenten treffen met het oog op een ramp of crisis'. Vanaf het derde kwartaal is de heer Rob Beek de nieuwe coördinerend gemeentesecretaris (gemeente Westvoorne).

Naast deze formele taak is de coördinerend gemeentesecretaris tevens voorzitter van de Commissie Advies Gemeenten, bestaande uit alle gemeentesecretarissen uit de regio, verder is de coördinerend gemeentesecretaris lid van de veiligheidsdirectie van de VRR en is de coördinerend gemeentesecretaris voorzitter van de Kerngroep Officieren van Dienst gemeenten.

Op landelijk niveau is de coördinerend gemeentesecretaris lid van de Managementraad Bevolkingszorg, een adviescommissie van het Veiligheidsberaad waarin de coördinerend gemeentesecretarissen van alle veiligheidsregio's zitting hebben. De coördinerend gemeentesecretaris vertegenwoordigt de VRR bij projecten, zoals het in 2014 ingevoerde landelijke slachtoffer-volg-informatie-systeem en bij projecten ter verbetering van de kwaliteit van bevolkingszorg in het algemeen (Bevolkingszorg Op Orde 2.0).

Bij deze werkzaamheden wordt de coördinerend gemeentesecretaris ondersteund door één medewerker van de afdeling crisisbeheersing van de VRR. Deze medewerker verzorgt de inhoudelijke en administratieve ondersteuning bij alle werkzaamheden op het gebied van de bevolkingszorg en in de contacten met de VRR-gemeenten. Daarnaast neemt zij deel aan landelijke bijeenkomsten ter voorbereiding van advisering, door tussenkomst van de Managementraad Bevolkingszorg, aan het Veiligheidsberaad.

De voorbereidingen op een terroristische dreiging/aanslag zijn voortgezet. In de Planningsstaf ContraTerrorisme vindt afstemming plaats tussen de verschillende hulpverleningsdiensten. De liaison Regionaal Operationeel Leider naar Staf Grootschalig- en Bijzonder Optreden ContraTerrorisme is tevens de Regionaal Operationeel Leider van deze planningsstaf. Naast afstemming in de planningsstaf wordt contact onderhouden met andere diensten, zoals de Dienst Speciale Interventies en OV-bedrijven. Er zijn tot eind 2016 diverse activiteiten op het gebied van voorlichting, instructie en oefeningen om uitvoerende eenheden en leidinggevendenden te informeren en mentaal voor te bereiden op een terroristische dreiging of aanslag. Procedures en protocollen zullen waar nodig worden aangescherpt of aangepast.

Als gevolg van de samenvoeging van de meldkamers van Zuid Holland-Zuid (ZHZ) en Rotterdam Rijnmond is in december het nieuwe Regionaal Operationeel Centrum opgeleverd. Om aan de nieuwe situatie te wennen is in het najaar een serie oefeningen gehouden. Tevens is in het kader van de samenvoeging meldkamers samen met ZHZ bekeken in hoeverre en welke aanpassingen van de verschillende procedures noodzakelijk zijn.

In 2016 is gestart met een aantal grote projecten. Het gaat om de volgende projecten die zowel voor Risico- als Crisisbeheersing worden uitgevoerd:

- Renovatie Maastunnel operationele voorbereiding hulpverleningsdiensten (deelprojecten: Planvorming, Opleiden en oefenen en Tunnel Response Team);
- Herijking evenementenadvisering
- Operationele informatie bij incidenten met gevaarlijke stoffen (meerdere deelprojecten), loopt door tot januari 2018 en daarna volgt nog de uitvoering en implementatie in een vervolgproject;

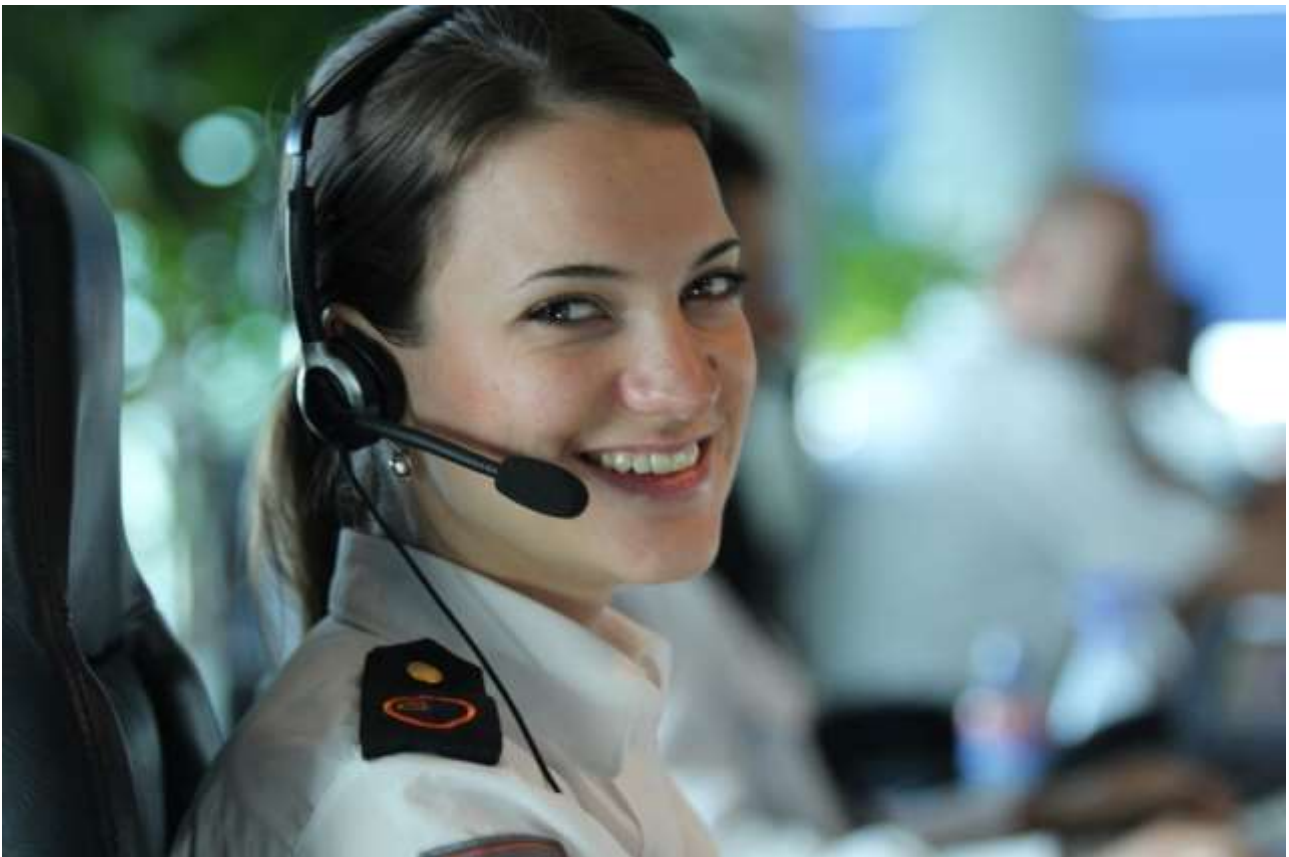
Het incidentbestrijdingsplan duinbrandbestrijding en het incidentbestrijdingsplan incidentenbestrijding op het water zijn bijna afgerond. Er is tevens een aanvang gemaakt met de actualisatie van het convenant met de kustwacht.

Programma
Risico- en Crisisbeheersing

Wat heeft het gekost

Verschillen programma Risico- en Crisisbeheersing (bedragen x € 1.000)								
Begroting na 2e wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Begrotingsafwijking		
Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
3.706	3.924	-218	3.806	3.479	326	100	444	544
Toelichting								
Onderbesteding personele lasten agv vacatures							326	326
Onderbesteding op overige personele kosten							94	94
Overbesteding middelen m.n. dienstkleding							-33	-33
Onderbesteding kosten Informatisering en automatisering							51	51
Overige verschillen op lasten							6	6
Niet geraamde uitkeringen voor langdurig zieken						50		50
Hogere opbrengsten voor detacheringen						50		50
						100	444	544

Meldkamer

Programma

Meldkamer

Doel

In de veiligheid- en zorgketen vormt de gemeenschappelijke meldkamer een zeer belangrijke schakel. De rol en functie van de gemeenschappelijke meldkamer in zowel het normale (24-uurs) hulpverleningsproces als bij grootschalige incidenten is van groot belang gebleken. De meldkamer moet snel en zorgvuldig inspelen op de hulpvraag van de burger en tevens de operationele eenheden in het veld op adequate wijze aansturen en ondersteunen. Eén gemeenschappelijke meldkamer voor Politie, Brandweer en Ambulance, waarbij werkprocessen en informatiestromen op elkaar zijn afgestemd, maakt hiervoor de weg vrij. De meldkamer Brandweer en Ambulancezorg is in belangrijke mate al geïntegreerd.

Wat willen we bereiken

Scherp acteren op maatschappelijke ontwikkelingen.

In 2017 is de meldkamer Rotterdam-Rijnmond samengevoegd met de meldkamer Zuid-Holland Zuid en overgedragen aan de Landelijke Meldkamer Organisatie door:

- In het kader van de overdracht moeten duidelijke afspraken gemaakt worden over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden en wat VRR en de Landelijke Meldkamer Organisatie van elkaar mogen verwachten. Dit zal worden vastgelegd in een Service Level Agreement.

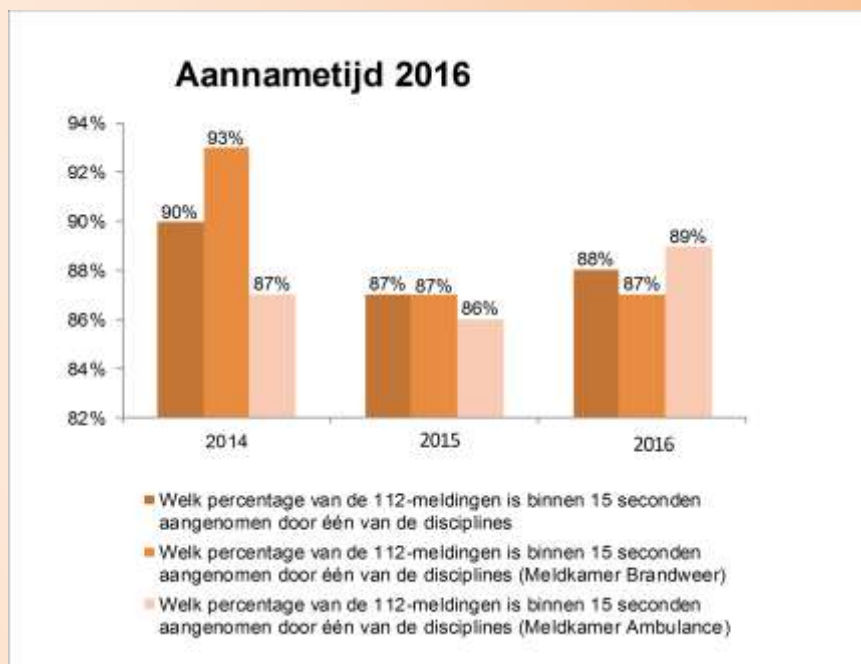
Wat hebben we er aan gedaan

Scherp acteren op maatschappelijke ontwikkelingen.

De overdracht naar de LMO wordt op nu op zijn vroegst voorzien na 2020.

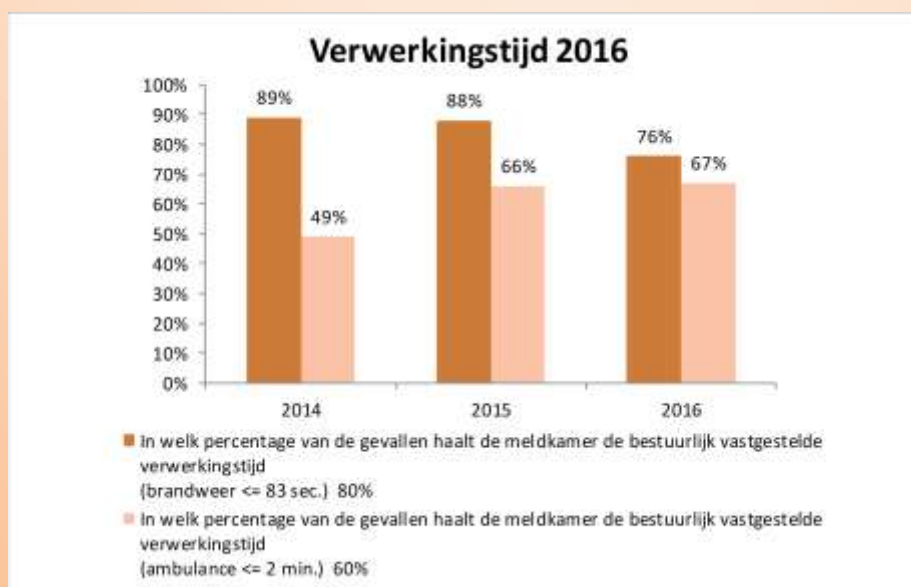
Voor de samengevoegde meldkamer ligt er een voorstel om het beheer onder te brengen bij de VRR. Daarnaast ligt er een voorstel hoe de governance georganiseerd gaat worden. Vooral op het gebied van huisvesting en het harmoniseren van werkprocessen zijn er grote vorderingen gemaakt.

Prestatie-indicatoren Meldkamer

Toelichting:

Door wijzigingen in de OMS alarmering als gevolg van onder andere het landelijk project STOOM (Structureel Terugdringen Onechte en Ongewenste Meldingen), zijn OMS meldingen teruggebracht van prio 1 naar prio 2. Voorheen werden prio 1 OMS meldingen zeer snel gealarmeerd, waardoor de gemiddelde verwerkingstijd voor prio 1 incidenten positief werd beïnvloed. Nu tellen deze snelle alarmeringen niet meer mee, omdat het prio 2 meldingen zijn geworden en prio 1 meldingen alleen 'echte' meldingen zijn.

Programma
Meldkamer

Wat heeft het gekost

Verschillen programma Meldkamer (bedragen x € 1.000)								
Begroting na 2e wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Begrotingsafwijking		
Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
11.175	10.525	650	11.104	10.286	818	-71	239	168
Toelichting								
Onderbesteding op overige personele kosten							70	70
Lagere kosten mobiele verbindingsmiddelen							49	49
Onderbesteding op overige kosten (o.a. beheer C2000 en beheer MK)							64	64
Overige verschillen op baten en lasten						-12	-13	-25
Lagere onttrekking bestemmingsreserve Projecten GMK						-59	69	10
						-71	239	168

Jaarstukken 2016

Deel 2

Paragrafen

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Algemeen

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) staat voor 'samen sterk' in risicobeheersing, incidentbestrijding en crisisbeheersing door een gezamenlijke inzet van diensten, organisaties, burgers en bedrijfsleven, waardoor schade en leed bij incidenten wordt voorkomen of beperkt. Om deze missie te kunnen uitvoeren, is het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Hierbij is de relatie tussen risico's en de mate waarin de organisatie in staat is om eventuele grote financiële tegenvallers die bij de risico's horen op te vangen van belang. Door actief naar risico's te kijken en waar nodig beheersmaatregelen in te stellen, vervult de VRR een actieve rol. Het gaat niet alleen om risico's verzamelen in een spreadsheet, maar ook om actief met de risico's aan de slag gaan. Het doel van risicomanagement is dat het structureel bijdraagt aan het in control zijn van de VRR.

Beleid

De doelstellingen en de kaders waarbinnen risicomanagement zich afspeelt, zijn omschreven in het beleidsplan Risicomanagement (2014). Risicomanagement is een continu proces dat is opgenomen in de planning- & control cyclus. Zowel in de kwartaalrapportages als in de begrotings- en jaarrekeningstukken worden de actuele risico's en beheersmaatregelen gerapporteerd. Per kwartaal wordt de voortgang van de beheersmaatregelen gemonitord. Het streven is om het risicobewustzijn binnen de organisatie te laten groeien en initiatieven op het gebied van risicomanagement zoveel mogelijk te 'clusteren'. De VRR tracht een zo goed mogelijk beeld te krijgen van het benodigde weerstandsvermogen en zal risico's zoveel mogelijk proberen te kwantificeren.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de organisatie om klappen op te vangen. Het vormt als beheersmaatregel het sluitstuk van risicomanagement. Het weerstandsvermogen geeft de financiële robuustheid aan van de begroting, de jaarrekening en de financiële positie. De ratio weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (gekwantificeerde risico's).

$$\text{Ratio} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Wat verstaan wij onder risico en risicomanagement:

- Een risico wordt gezien als de kans dat een ongewenste gebeurtenis zich voordoet met een negatief gevolg in relatie tot de doelstelling en bedrijfsvoering van een organisatie.
- Er wordt een onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele risico's. Een structureel risico doet zich éénmalig voor, maar heeft een meerjarig effect op de organisatie. Op het moment dat het risico zich voordoet en de jaren erna heeft de organisatie nog te maken met de gevolgen het risico. Bijvoorbeeld het wegvallen van subsidies.
- Risicomanagement bevat alle gecoördineerde activiteiten om een organisatie te sturen en te beheersen met betrekking tot risico's.

Wat is het doel van risicomanagement:

Het inzichtelijk maken en houden van de risico's die de organisatie loopt om zo een verantwoorde keuze te kunnen maken en hiermee het vertrouwen in de organisatie te vergroten.

Wat willen we met risicomanagement bereiken:

- Voldoen aan wet- en regelgeving.
- Een juist en volledig beeld krijgen en houden van de belangrijkste risico's die realisatie van de doelstellingen van de organisatie kunnen belemmeren.
- Maatregelen nemen om de risico's zo goed mogelijk te beheersen.
- Voor de dekking van de resterende risico's: een goed onderbouwde en voldoende financiële capaciteit om de risico's op te vangen.

Paragraaf

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de organisatie beschikt om niet voorziene lasten te dekken, zonder dat de begroting en het beleid moeten worden aangepast. De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de gekwantificeerde financiële risico's en daarmee het weerstandsvermogen kan vervolgens worden uitgedrukt in een verhoudingscijfer. Voor de beoordeling van een dergelijke ratio kan gebruik worden gemaakt van de onderstaande waarderingstabel, welke door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de Universiteit van Twente is samengesteld.

Waardering weerstandscapaciteit		
	Waarderingscijfer	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	1,4 – 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Wanneer gestreefd wordt naar een gezond weerstandsvermogen (verhouding tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit ter dekking van de risico's) zal, uitgaande van bovenstaande tabel, minimaal sprake moeten zijn van een factor 1.

Op basis van de stand van het weerstandsvermogen ultimo 2016 kan de huidige weerstandscapaciteit worden berekend:

Weerstandscapaciteit ultimo 2016	
Stand Algemene Reserve	€ 6,6 miljoen
Nog te bestemmen resultaat 2016	Conform besluit bestuur verwerkt in de algemene reserve
Stille reserves	nihil
Post onvoorzien in de begroting	nihil
Mogelijkheid tot verhoging bijdragen	negatief

$$\text{Ratio weerstandvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit} = € 6,6 \text{ miljoen (afgerond)}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit} = € 4,2 \text{ miljoen (afgerond)}} = 1,59$$

Op basis van bovenstaande situatie kan de weerstandscapaciteit van de Veiligheidsregio ultimo 2016 worden gewaardeerd op 'ruim voldoende' (1,4 - 2,0).

Paragraaf

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In 2016 heeft de VRR ervoor gekozen om de risico's te waarderen in het jaar dat ze daadwerkelijk worden verwacht. Deze werkwijze geeft een realistischer beeld van de benodigde weerstandscapaciteit per jaar dan voorheen. Tot 2016 werden ook risico's meegenomen in de benodigde weerstandscapaciteit die zich pas in latere jaren zouden kunnen manifesteren. Bijvoorbeeld de overgang van de gezamenlijke meldkamer naar de Landelijke Meldkamerorganisatie.

In het onderstaande overzicht zijn de risico's gewaardeerd waarvan de VRR verwacht dat ze komend jaar zouden kunnen optreden.

Selectie van de belangrijkste risico's

Hierna volgt een selectie van de belangrijkste risico's. De gekwantificeerde structurele risico's hebben een wegingsfactor 2 meegekregen, omdat de effecten van deze risico's op meerdere jaren betrekking kunnen hebben.

Selectie van de belangrijkste risico's (bedragen x € 1.000)					
Risico	Beheersmaatregel	Stand van zaken Q4	Soort risico	Bedrag	Wegingsfactor
Vrijwaring van gemeenten voor aansprakelijkheid van niet verzekerbare risico's.			Incidenteel	3.750	1
Gevolgen van (veranderde) wet- en regelgeving niet tijdig op kunnen vangen.	Medewerkers worden voortdurend opgeleid. Daarnaast wordt contact gehouden met diverse netwerken voor informatieuitwisseling en samenwerking op diverse terreinen.		Incidenteel	1.000	1
Samenvoeging meldkamers Zuid-Holland Zuid en Rotterdam-Rijnmond.		Een verlate oplevering van het communicatiesysteem C2000 leidt tot een vertraging van de ingebruikname van de samengevoegde meldkamers Rotterdam-Rijnmond en Zuid-Holland Zuid. Hierover worden gesprekken gevoerd met het Ministerie van Veiligheid & Justitie. De vertraging kost circa 300.000. euro per maand. De kosten hebben betrekking op de huur en overige projectkosten. De huurperiode loopt vanaf november 2017 t/m februari 2018. In het bedrag is alleen het aandeel van de VRR meegenomen.	Structureel	350	2
Samenvoeging meldkamers Zuid-Holland Zuid en Rotterdam-Rijnmond.		De ROC-ruimte (Regionaal Operationeel Centrum) wordt later opgeleverd als gevolg van de specifieke eisen die gesteld worden door de Landelijke Meldkamerorganisatie. Bij de opbouw van de meldkamer wordt de projectorganisatie geconfronteerd met hogere kosten. Het uitgangspunt is dat het Ministerie van Veiligheid en Justitie voorsnag voor deze meerkosten verantwoordelijk is, hierover vindt nog overleg plaats met het Ministerie. In het bedrag is alleen het aandeel van de VRR opgenomen.	Structureel	750	2
Vertraagd tempo en of onvoldoende aanpassing bijdragen van stakeholders van de VRR t.b.v. kostenontwikkeling.			Structureel	500	2
Wegvallen en niet toereikend zijn van subsidie Impuls omgevingsveiligheid.	De VRR is jaarlijks in gesprek met het Ministerie van Infrastructuur en Milieu om structurele financiering te krijgen voor de uitvoering van de structurele taken.	Voor 2017 is het subsidiebedrag afhankelijk van de voortgang van landelijke projecten waar de VRR trekker van is of in participeert. Landelijk is de verdeelsleutel opnieuw aangepast. Deze verdeelsleutel levert een lager bedrag op voor de VRR in 2017. In 2016 heeft de VRR te maken gehad met een afname van subsidiegelden Impuls omgevingsveiligheid. Voor 2017 wordt verwacht dat de VRR een lager subsidiebedrag ontvangt.	Structureel	300	2
Niet voldoen aan de zorgnorm door de ambulancedienst (te laat komen). De Nederlandse Zorgautoriteit kan een (straf)korting opleggen indien de norm voor aanrijtijden niet wordt gehaald.	Binnen de ambulancedienst wordt voortdurend onderzocht op welke wijze de zorgnorm kan worden gehaald. Getracht wordt de beschikbare capaciteit zo goed mogelijk te verdelen door dynamisch ambulancemanagement en de wachttijden in het besteld vervoer terug te dringen.	Er wordt gewerkt aan een optimale verhouding tussen inzet van extra diensten en prestaties.	Incidenteel	820	1
Bestaansrecht organisatie.	De organisatie zal ruim van te voren anders moeten worden ingericht voordat de ontvechting (meldkamer en ambulancezorg) van een aantal basistaken plaatsvindt.		Structureel	p.m.	

Paragraaf

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Vervallen risico's in 2016

Het risico 'aanwijsbaarheid van spooreplacements' is vervallen. Het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft aangegeven dat de ARIE-regeling in 2017 blijft bestaan en de verwachting is dat de ARIE-regeling in 2018 ook niet gewijzigd wordt. Doel van de ARIE-regeling is dat bedrijven moeten kunnen aantonen dat zij de risico's van zware ongevallen (met gevaarlijke stoffen) binnen hun bedrijf kennen en beheersen. Dit wordt getoetst aan de hand van de aanvullende risico-inventarisatie en –evaluatie (ARIE) die door het bedrijf, in samenwerking met deskundige ondersteuning, wordt opgesteld.

Toekomstige ontwikkelingen en risico's

Hieronder volgen ontwikkelingen die in de komende jaren van invloed kunnen zijn op de VRR-organisatie, maar waarvan de consequenties nog niet geheel duidelijk zijn.

Opbrengsten Openbaar meldsysteem (OMS)

Het Dagelijks Bestuur van het Veiligheidsberaad heeft een (juridisch) onderzoek laten uitvoeren naar het eigenaarschap van de OMS-taak. Aanleiding was eind 2015 de vraag of de OMS-taak onderdeel moet zijn van de Landelijke Meldkamerorganisatie (LMO) of van de Veiligheidsregio's. Naar aanleiding van de uitkomst van het onderzoek is vanuit Brandweer Nederland gevraagd om een second opinion. De uitkomst van de second opinion is dat er geen wettelijke basis is voor het uitvoeren van de OMS-taak door de Veiligheidsregio's.

Er dient serieus rekening te worden gehouden met het feit dat het vanaf 2018 juridisch niet langer zal zijn toegestaan om op de huidige wijze OMS voort te zetten. Europese regelgeving verzet zich tegen de huidige werkwijze. Wanneer het risico zich daadwerkelijk voordoet dan betekent dit een verlies aan inkomsten van € 1.000.000. (structureel). Dit probleem geldt overigens voor alle veiligheidsregio's. Gezamenlijk wordt juridisch nagegaan of er mogelijkheden zijn om het probleem te voorkomen.

CAO-wijziging en het 2e loopbaanbeleid

De bonden en werkgever Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben op hoofdlijnen een principeakkoord bereikt over de aanpassing van het FLO-overgangsrecht; een soort vroegpensioen-regeling voor brandweerpersoneel in de uitrukdienst. Er is overeenstemming bereikt over langer doorwerken en nieuwe uittredeleeftijden, en het pensioen – en AOW-gat dat gerepareerd wordt. Op korte termijn worden de hoofdlijnen uitgewerkt tot een compleet onderhandelaarsakkoord, dat aan de verschillende achterbannen kan worden voorgelegd.

Een compleet beeld van de financiële consequenties is nog niet bekend. De eerste berekeningen wijzen erop dat de totale regeling minimaal 20 tot 25 miljoen extra zal gaan kosten. In de meerjarenraming wordt geen rekening gehouden met deze extra kosten tenzij de volledige berekening hiervan tijdig bekend is. Overigens zal per gemeente een berekening gemaakt worden, verdeeld over de jaren waarin de kosten zich zullen voordoen.

Indexering van de lasten

Bij dit risico gaat het om eventuele overeengekomen cao-wijzigingen en prijsbijstellingen conform te verwachte inflatiecorrectie. Deze lastenstijging kan niet altijd worden gedekt uit het accres op de gemeentelijke bijdragen en de stijging van de BDuR-bijdrage.

Overdracht Landelijke meldkamerorganisatie (LMO) in 2020

Begin 2016 heeft het Ministerie van Veiligheid en Justitie in een brief medegedeeld dat 2020 de streefdatum is voor inwerkingtreding van de LMO. Vertraging van de overdracht van de meldkamer aan de LMO leidt tot extra kosten.

Aanbesteding ambulancevervoer 2020 en Coöperatie AZRR U.A.

Begin 2016 heeft de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport de Tweede Kamer geïnformeerd dat zij voornemens is de werking van de Tijdelijke wet ambulancezorg met een periode van 2 jaar te verlengen tot en met 2019. In de overleggen met Ambulancezorg Nederland (AZN) en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) is duidelijk geworden dat de omgeving waarin de ambulancezorg opereert nog volop in beweging is en dat dit nog steeds onzekerheden meebrengt over de toekomstige rolverdeling tussen partijen en de taakuitoefening door de ambulancesector. De Minister heeft in overleg met AZN en ZN het onderzoeksbureau SiRM gevraagd om te onderzoeken wat de voordelen en aandachtspunten zijn van een tweetal scenario's; in scenario 1 bepaalt de Minister wie de ambulancezorg aanbiedt en in scenario 2 bepalen de zorgverzekeraars via contractering wie de ambulancezorg in de regio aanbiedt.

Beroepsziekte

Beroepsziekte bij de brandweer wordt niet meegenomen in het overzicht van risico's, maar apart vermeld. Reden is dat er nog geen causaal verband is aangetoond dat brandweermannen een verhoogde kans hebben op een vorm van kanker. Op het moment dat een claim wordt ingediend, zal de VRR een voorziening treffen. In de regio Rotterdam-Rijnmond worden via het platform arbeidshygiëne maatregelen genomen voor veilig en schoon werken. Het gaat hierbij om maatregelen op organisatorisch en materieel gebied. Daarnaast wordt geïnvesteerd in de mensfactor, hierbij gaat het om bewustwording en discipline. Samen met de werkvloer wordt een aantal pilots en proeven uitgevoerd.

Arbeidshygiëne

In de afgelopen decennia is er veel aandacht besteed aan persoonlijke beschermingsmiddelen voor brandweermensen. De aandacht ging hier vooral naar adembescherming ter voorkoming van inhalatie van gevaarlijke stoffen en beschermende kleding, ter voorkoming van brandwonden. Recent is gebleken dat er nog een aantal grote risico's buiten beeld is gebleven, namelijk de opname van kankerverwekkende stoffen via de huid en de gevolgen van hittestress. In met name Noord-Amerika en Scandinavië zijn onderzoeken uitgevoerd waaruit de conclusie wordt getrokken dat bepaalde typen kanker meer voorkomen bij brandweermensen. De oorzaken worden hier met name gelegd bij de hygiëne rond brandbestrijding en de opname van kankerverwekkende stoffen door de huid, waarbij de toename van de lichaamstemperatuur als gevolg van het werken in hitte en daarmee het ontstaan van de poriën, dit proces versnellen.

Er zijn inmiddels diverse regio's actief bezig met praktische maatregelen met betrekking tot schoon werken, incidentbestrijding, oefeninstructeurs en het logistieke proces rond de verwerking van vervuilde beschermingsmiddelen. Een aantal oefencentra heeft de handen ineen geslagen en al een aantal maatregelen ingevoerd.

In de regio Rotterdam-Rijnmond worden via het platform arbeidshygiëne maatregelen genomen voor veilig en schoon werken. Het gaat hierbij om maatregelen op organisatorisch en materieel gebied. Daarnaast wordt geïnvesteerd in de mensfactor, hierbij gaat het om bewustwording en discipline. Samen met de werkvloer wordt sinds 2016 een aantal pilots en proeven uitgevoerd. De uitkomsten van de pilots en proeven worden begin 2017 verwacht en leveren input voor de verdere plannen in 2017 en verder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO)

Het huidige omgevingsrecht is verdeeld over tientallen wetten en honderden AMvB's en ministeriële regelingen. In 2019 treedt de Omgevingswet in werking. Deze wet is een omvangrijke stelselherziening van het omgevingsrecht waarbij al deze wetten en AmvB's worden ondergebracht in één wet en vier AMvB 's. Ten opzichte van het huidige Wabo-stelsel worden geen andere of nieuwe vergunningplichtige activiteiten in het leven geroepen. De omgevingsvergunning bouwt voort op en is een verdere uitbouw van de omgevingsvergunning uit de huidige Wabo. Met de omgevingsvergunning worden activiteiten vergund.

Uitgangspunt van de Omgevingswet is echter dat zoveel mogelijk wordt volstaan met het stellen van algemene regels. Een vergunning moet eerder een uitzondering worden dan de regel zijn.

Omdat nog onduidelijk is in welke mate de uitvoering van de nieuwe wetgeving invloed zal hebben op de opbrengsten uit vergunningverlening door de VRR, zal in de meerjarenraming geen rekening worden gehouden met een daling van de opbrengsten.

Samenwerking Reddingsbrigade Nederland bij waterhulpverlening

De minister van Veiligheid en Justitie is van mening dat de veiligheidsregio's als taak hebben de rampenbestrijding en crisisbeheersing te organiseren (Wet Veiligheidsregio's artikel 10) en dat waterhulpverlening hier onderdeel vanuit maakt. Concreet is de minister van mening dat de Reddingsbrigades onderdeel van de veiligheidsregio's moeten uitmaken en dat de regio's deze taak moeten financieren. Met de komst van de Wet veiligheidsregio's heeft de Reddingsbrigade Nederland de organisatie van de reddingsbrigades zich omgevormd tot 25 regionale eenheden, i.c. de Regionale Voorziening Reddingsbrigade. Momenteel voorziet de minister in een tijdelijke financiële bijdrage voor de reddingsbrigades. Naar verwachting draagt de minister de taak van de Reddingsbrigades op 1 januari 2018 over aan de veiligheidsregio's zonder het hierbij behorende budget. Dit betekent dat de Veiligheidsregio's moeten bijdragen aan de kosten. Hoe de verdeling zal uitvallen, hangt af van de afstemming met andere regio's. Ondanks de terughoudendheid van het bestuur van de VRR lijkt het erop dat deze taak vanaf 2018 toch ondergebracht gaat worden bij de Veiligheidsregio's.

Herijking bijdrage Instituut Fysieke Veiligheid

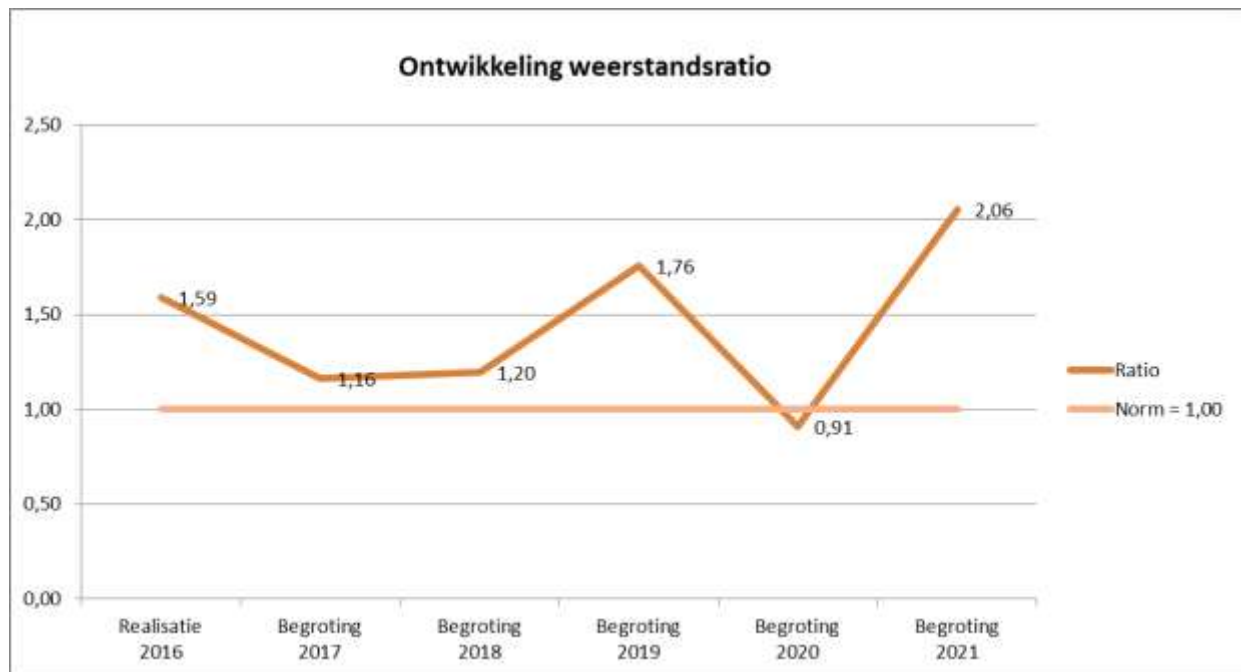
Jaarlijks wordt door de Veiligheidsregio's een bijdrage gedaan aan het Instituut Fysieke Veiligheid. Deze bijdrage was voor het jaar 2016 € 570.k. Het ziet ernaar uit dat deze bijdrage in de toekomst zal stijgen. Een eerste indicatie geeft een stijging van ongeveer 200k.weer.

Paragraaf

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Ontwikkeling weerstandsratio

Op basis van de huidige inschatting van de toekomstige ontwikkelingen en risico's is de verwachting dat de weerstandsratio zich als volgt zal gaan ontwikkelen.

Ontwikkeling van de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit

In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van de algemene reserve van de VRR weergegeven. In de tabel is zichtbaar dat de VRR op basis van de huidige inzichten over voldoende weerstandscapaciteit beschikt. In 2020 heeft de VRR te maken met de overgang van de gezamenlijke meldkamer naar de Landelijke Meldkamerorganisatie en de aanbesteding van de ambulancezorg, waardoor de benodigde weerstandscapaciteit stijgt.

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Beschikbaar	6.607.153	6.607.153	7.312.153	7.660.153	7.698.153	7.698.153
Benodigd	4.163.000	5.690.000	6.110.000	4.360.000	8.485.000	3.745.000
Ratio	1,59	1,16	1,20	1,76	0,91	2,06

Paragraaf

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Financiële kengetallen

Met ingang van 2015 dienen in de jaarstukken de volgende vijf kengetallen (art. 11 lid 2, let d. BBV) te worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Het BBV heeft geen normen voor de kengetallen. Het gaat hierbij om de volgende vijf kengetallen:

1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De netto schuldquote wordt berekend inclusief of exclusief doorgeleende gelden. Omdat er onzekerheid is of deze leningen wel allemaal terug zullen worden betaald, is het verstandig om dit onderscheid te maken. Op die manier wordt dit risico in beeld gebracht.

2. De solvabiliteitsratio

Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen. Deze indicator geeft inzicht in de mate waarin de decentrale overheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

3. Kengetal grondexploitatie

Hierin wordt informatie gegeven over de waarde van de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken en uitgedrukt in een percentage.

4. Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een (overheids-)organisatie is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een organisatie in staat om (structurele) tegenvallers op te vangen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (conform artikel 17 lid c BBV = exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

5. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft de potentiële ruimte aan die een (overheids-)organisatie heeft om haar structurele baten te verhogen om stijgende structurele lasten (zoals kapitaalslasten) op te vangen.

Kengetallen jaarverslag 2016

Voor de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond zijn de kengetallen met betrekking tot grondexploitaties en belastingcapaciteit niet van toepassing. De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond heeft geen mogelijkheden om belastingen te heffen en heeft geen bouwgronden in bezit.

Jaarverslag jaar 2016	Verloop van de kengetallen		
	Jaarverslag 2015	Begroting 2016	Jaarverslag 2016
Kengetallen:			
Netto schuldquote	33%	38%	34%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	33%	38%	34%
Solvabiliteitsratio	12%	10%	11%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

Toelichting op de kengetallen

Netto schuldquote: in de handreiking houdbare gemeentefinanciën heeft de VNG aangegeven dat de netto schuldquote van een gemeente zich normaal tussen de 0% en 100% bevindt. In 2016 valt de netto schuldquote van de VRR binnen deze bandbreedte. De VRR leent geen gelden door, daarom is de netto schuldquote gelijk aan de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen. De druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie is gezond te noemen.

Solvabiliteitsratio: de solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als een percentage van het totale vermogen. In relatie tot de weerstandscapaciteit die voldoende is, is geen aanpassing nodig van de solvabiliteit.

Structurele exploitatieruimte: een positief percentage betekent dat de structurele baten voldoende zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. In 2016 waren de baten toereikend. Hoe hoger dit percentage, hoe meer ruimte de VRR heeft om de eigen lasten te dragen.

Beoordeling onderlinge verhouding tussen de kengetallen

Om de financiële positie van de organisatie te kunnen beoordelen dienen de kengetallen in samenhang te worden bekeken. De netto schuldquote van de VRR valt binnen de normale bandbreedte (0%-100%) van de VNG. Het inkomen van de VRR is toereikend om aan de schuldverplichtingen te voldoen. De weerstandsratio is voldoende waardoor er geen aanpassing nodig is van de solvabiliteit. In 2016 waren de structurele baten toereikend om de structurele lasten (waaronder rente en aflossing van leningen) af te dekken.

Paragraaf

Financiering

Algemeen

Het doel van deze paragraaf is om de financiële positie van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond te evalueren. Daarnaast is de paragraaf een belangrijk instrument voor het transparant maken van de financieringsfunctie. De centrale doelstelling van het treasurybeleid is het beheren van de financiële geldstromen en het beperken van de financiële risico's voor de organisatie. De uitvoering van treasury wordt wettelijk geregeld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido). Deze wet regelt dat de uitvoering van de treasuryfunctie uitsluitend de publieke taak dient en geschiedt binnen de financiële kaders van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Risicobeheersing

Risicobeheersing vormt één van de pijlers van de Wet Fido. In de navolgende onderdelen wordt ingegaan op de renterisico's die verbonden zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie. Renterisico's kunnen vanuit Wet Fido-optiek worden gezien op de korte en op de langere termijn.

Renterisico op korte schuld: de kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De kasgeldlimiet is dus een voorgeschreven sturing- en verantwoordingsinstrument ter beperking van het renterisico op de korte schuld. Als grondslag van de wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt de omvang van de jaarbegroting voor het hele verslagjaar aangehouden. Voor de gemeenschappelijke regelingen bedraagt het percentage voor de berekening van het kasgeldlimiet voor het jaar 2016 8,2%.

Kasgeldlimiet 2016	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	2016
Grondslag :	Bedragen in € 1.000,-				
Omvang begroting 2016	127.775	127.775	127.775	127.775	127.775
Toegestane kasgeldlimiet					
in procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
in bedrag	-10.478	-10.478	-10.478	-10.478	-10.478
Toetsing :					
Omvang vlottende korte schuld (a.)	-16.228	-13.583	-12.279	-21.630	-15.930
Af: Vlottende middelen (b.)	29.809	30.678	35.123	28.669	31.070
Saldo netto vlottende schuld (2-3)	13.581	17.095	22.844	7.039	15.140
Ruimte	24.059	27.573	33.322	17.517	25.618

Renterisico op langlopende schuld: de renterisiconorm

De VRR loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de Wet Fido de renterisiconorm geformuleerd. De renterisiconorm bepaalt dat het bedrag van de langlopende schuld dat binnen een gegeven jaar verplicht moet worden afgelost, of waarvan de rente moet worden herzien, maximaal 20% van het totaal van de leningen bij aanvang van het jaar mag bedragen. Het doel van deze norm is dat de lange leningenportefeuille zodanig over de jaren verdeeld is dat het renterisico dat voortkomt bij herfinanciering en renteherzieningen gelijkmatig over de jaren wordt gespreid.

Renterisiconorm 2016	2016	2017	2018	2019
Netto renteherziening op vaste schuld (o/g./u/g)	-	-	-	-
Netto aangetrokken/uitgezette lange middelen	10.685	13.380	1.665	-
./. Aflossingen	-3.502	-3.568	-4.082	-4.534
Renterisico	7.183	9.812	-2.417	-4.534
<u>Berekening renterisiconorm:</u>			Toetsing renterisiconorm	
Stand van de vaste schuld (1-1-2016)	43.227		Renterisico	7.183
Percentage cf. regeling	20%		Norm	8.645
Renterisiconorm	8.645		Ruimte	1.462

Paragraaf

Financiering

Ontwikkelingen Schatkistbankieren

In het Begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat per 2013 alle provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen hun tegoeden aanhouden in de Nederlandse schatkist. Decentrale overheden mogen dit al vrijwillig doen, maar schatkistbankieren zonder leenfaciliteit zal verplicht worden.

Het beoogd doel van schatkistpapier is de risico's van beleggen voor decentrale overheden tot nul te reduceren en het begrotingstekort van de overheid terug te dringen. Met het systeem van schatkist-bankieren zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. De wettelijke term voor schatkistbankieren is "geïntegreerd middelenbeheer".

Ultimo 2016 was een bedrag van € 18.179.498,- gedeponneerd bij de schatkist.

Lening portefeuille

In het volgende overzicht worden de leningen gespecificeerd.

Omschrijving	rente %	Stand 31-12-15	Rente 2016	Aflossing 2016	Opname 2016	Stand 31-12-16
1 - ABN AMRO lening VRR	4,36	538.125	11.731	-538.125		0
2 - BNG	4,00	10.000.000	400.000			10.000.000
3 - ABN AMRO	4,18	1.687.500	62.592	-750.000		937.500
4 - BNG	5,55	83.334	2.313	-83.333		0
5 - BNG	3,29	288.000	9.475	-57.600		230.400
6 - BNG	5,89	773.334	42.703	-48.333		725.000
7 - BNG	3,62	1.497.600	50.825	-93.600		1.404.000
8 - BNG	5,40	1.072.575	55.774	-39.725		1.032.850
9 - BNG	3,72	1.786.375	64.310	-57.625		1.728.750
10 - BNG	2,90	8.666.666	251.333	-666.666		8.000.000
11 - BNG (2014)	2,93	9.333.333	253.933	-666.667		8.666.667
12 - BNG (2015)	1,39	7.500.000	104.250	-500.000		7.000.000
13 - BNG (2016)	1,41		105.750		7.500.000	7.500.000
14 - Politie	0,76		8.770		3.185.000	3.185.000
Totaal		43.226.842	1.423.758	-3.501.674	10.685.000	50.410.167

Lening nr. 2 heeft een looptijd van 10 jaar en wordt op 2 januari 2017 in zijn geheel afgelost door een nieuwe lening van € 10 mln met een looptijd van 10 jaar met een rentepercentage van 1,195%. Deze lening is in december 2015 afgesloten met de BNG.

Kredietfaciliteiten

De kredietfaciliteit op de rekening-courant bij de ABN-AMRO Bank is in 2016 opgezegd.

Paragraaf**Financiering**

Financieringsstaat 2016	Stand 31-12-15	Dotatie 2016	Onttrekking 2016	Stand 31-12-16
Algemene reserve	5.051.663	1.225.060	-2.191.994	4.084.729
Algemene reserve ambulancedienst	731.903	-523.105	-73.182	135.617
Bestemmingsreserves	2.318.663	225.000	-247.187	2.296.476
Nog te bestemmen resultaat	701.955	1.684.852		2.386.807
Voorzieningen	2.981.619	312.044	-942.002	2.351.661
Langlopende leningen	43.226.842	10.685.000	-3.501.674	50.410.168
Totaal	55.012.645	13.608.851	-6.956.039	61.665.458

Paragraaf

Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen

Van de vijf, in de BBV, genoemde categorieën kapitaalgoederen (Wegen, Riolering, Water, Groen en Gebouwen), is de post Gebouwen van toepassing op de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond.

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond heeft 14 panden in eigendom. Daarnaast zijn er nog 54 panden welke worden gehuurd van derden (w.o. gemeenten).

Over 2015 kan worden gemeld dat de locatie Olympiaweg 40 in Sommelsdijk in eigendom is genomen en dat de Frobenstraat als 1^e van de 2 satellietlocaties volgens het werkplekconcept VRR Next is opgeleverd. De invulling van de 2e satellietlocatie in de gemeente Nissewaard wordt voor de zomer van 2017 verwacht.

Onderstaand een overzicht van de overige materiële vaste activa van de VRR:

Omschrijving	BW 31-12-2015	Investerings 2016	Bijzondere waarde vermindering	Afschrijvingen 2016	BW 31-12-2016
Gronden en terreinen	2.411.617	7.745	-	-	2.419.362
Bedrijfsgebouwen	17.324.998	1.317.452	-1.513	964.999	17.675.939
Vervoersmiddelen	18.946.203	926.394	-48.770	2.515.779	17.308.047
Machines, apparaten en installaties	1.946.938	961.291	-	287.627	2.620.601
Overige materiële vaste activa	11.431.376	1.185.015	-25.957	2.861.667	9.728.767
Activa in gebruik	52.061.132	4.397.895	-76.240	6.630.072	49.752.716
Activa in ontwikkeling	1.434.933	3.033.600	-	-	4.468.533
Totaal materiele vaste activa	53.496.065	7.431.495	-76.240	6.630.072	54.221.249

Waarderingsgrondslagen en afschrijvingsmethodiek

Conform artikel 59 van de BBV worden alle materiële vaste activa met een economisch nut geactiveerd. In materiële vaste activa met een maatschappelijk nut is in 2016 niet geïnvesteerd. Nieuwe investeringen worden lineair afgeschreven. Onder de post 'Activa in ontwikkeling' is materiële vaste activa opgenomen welke nog niet in gebruik is genomen en derhalve ook nog niet op wordt afgeschreven.

Investerings

Tot de voornaamste gerealiseerde investeringen in 2016 behoren:

bij de bedrijfsgebouwen:

- verbouwing van de kazerne aan de Olympiaweg in Sommelsdijk
- realisatie van het nieuwe logistiek centrum aan de Driemansteeweg in Rotterdam
- overige verbouwingen zoals bij de Frobenstraat in Rotterdam, Hofdijkseweg in Ouddorp en de Henri Fordstraat in Zwartewaal

bij de voertuigen:

- aanschaf van 6 ambulancevoertuigen

bij de machines, apparaten en installaties:

- de installaties behorende bij de inrichting van de Driemansteeweg en de Olympiaweg
- een nieuwe telefooncentrale

bij de overige materiële vaste activa:

- vervanging van ademluchtcilinders en -maskers
- vervanging van bestaande duikapparatuur
- vervanging van ICT hardware (PC's, laptops, tablets en toebehoren)

Paragraaf

Onderhoud kapitaalgoederen

Activa in ontwikkeling

De activa in ontwikkeling bestaan uit de nog niet of deels in gebruik genomen investeringen zoals o.a.:

- verbouwing en inrichting van de nieuwe meldkamer (€ 2,6 mln.) De realisatie van dit project wordt verwacht eind 2017/begin 2018.
- brandweerhelmen (€ 647.k.) Realisatie verwacht voorjaar 2017.
- ambulancevoertuigen inclusief bekpakking (€ 489.k.) Realisatie verwacht voorjaar 2017.
- upgrade bekpakking van oudere tankautospuiten (€ 233.k.) Realisatie verwacht najaar 2017.
- de zgn. slimme paggers (€ 161.k.) Realisatie verwacht voorjaar 2017.
- brandbestrijdingscontainers en ademluchtapparatuur (€ 202.k.) Realisatie verwacht voorjaar 2017.

In de volgende tabel is de bij de begroting (2^e wijziging) verwachte investeringen afgezet tegen de realisatie.

Investerings 2016	Begroting 2016 (2e wijz.)	Realisatie
Gronden en terreinen	35.988	7.745
Bedrijfsgebouwen	1.664.364	1.317.452
Voertuigen	2.413.007	926.394
Machines, apparatuur en installaties	951.815	961.291
Overige materiële vaste activa	4.069.533	1.185.015
Eindtotaal	9.134.707	4.397.896

Het bedrag aan gerealiseerde investeringen zijn lager dan ten tijde van het opstellen van de begroting werd verwacht. De belangrijkste afwijkingen vindt men terug in de rubrieken Voertuigen en Overige materiële vaste activa.

Bij de Voertuigen gaat het met name om het doorschuiven van de investeringen in de waterongevallen-voertuigen en speciale hulpvaartuigen voor de duiktaak (samen bijna € 900.k.). Ook is een deel van de verwachte vervangingsinvesteringen in Ambulances verzet naar 2017.

Bij de overige materiële vaste activa gaat het m.n. om het doorschuiven van de investeringen in de 2e satellietlocatie in het plan VRR Next (ca. € 600.k.), ICT hard- en software (ca. € 500.k.) en de investering in brandweerhelmen met geïntegreerde communicatieapparatuur (ca. € 1.155.k.). De eerste 2 hebben te maken met beleidskeuzes (ICT wel of niet outsourcen). De uitlevering van helmen liep vertraging op als gevolg van stakingen. Overige afwijkingen zijn ontstaan door bijstellingen van de investeringsbedragen bij realisatie en bijstellingen op de verwachte investeringsbehoeften.

Afschrijvingen

De reguliere afschrijvingen volgens de staat van baten en lasten bedragen ca. € 6,6 mln. conform de activa tabel op de vorige pagina.

Human resource management

Als integraal onderdeel van de bedrijfsstrategie is een visie ontwikkeld voor het te voeren personeelsmanagement. Binnen de VRR werken we volgens de bedoeling. Dit betekent dat iedereen bij de VRR werkt voor de veiligheid op straat. Alles binnen de VRR moet erop gericht zijn te voorkomen dat het mis gaat, maar als er iets misgaat staan we er en helpen we de mensen zo snel en adequaat mogelijk. Het systeem moet ondersteunend zijn. Daarnaast staan er drie thema's centraal. We werken vanuit vertrouwen, gaan voor vakmanschap en staan in verbinding. Uitgaan van vertrouwen ' betekent dat medewerkers verantwoordelijkheid krijgen en nemen. In verbinding staan betekent dat medewerkers van de VRR de samenwerking zoeken met collega's en de externe omgeving. In de uitwerking van de HRM-visie is rekening gehouden met deze thema's.

Onderwerpen die vanuit de visie zijn opgepakt zijn:

Strategische personeelsplanning

De juiste medewerker op de juiste plek is dé kritische succesfactor voor succesvolle medewerkers en een goed functionerende organisatie. Door prioriteit te geven aan personeelsplanning ontstaat een goede afstemming tussen mens en werk als voorwaarde om succesvol te functioneren. Dit jaar is een start gemaakt met het inzichtelijk maken van de kwantiteit en kwaliteit van het personeel. Er is geprobeerd in kaart te brengen aan welk soort personeel de VRR behoefte heeft gezien de strategische doelen. Vanuit dit totaal beeld volgt dan de gewenste kwaliteit en kwantiteit en zal gekeken worden hoe de VRR de gewenste kwaliteit gaat organiseren (opleiding, ontwikkeling, werving etc.). Uiteindelijk is aan het eind van het jaar gekozen voor een nieuwe insteek. Besloten is om gewoon te beginnen en het vooral klein te houden. Komend jaar wordt gestart met twee afdelingen binnen de brandweer.

Werving en selectie

Voordat de (externe) arbeidsmarkt wordt benaderd, wordt aan medewerkers de mogelijkheid geboden om zich kandidaat te stellen voor vrijkomende of nieuwe functies. We zijn altijd op zoek naar de beste kandidaat voor een functie. Elke nieuwe medewerker moet een versterking zijn (worden) voor de VRR. Zowel bij de brandweer als bij de ambulance zijn al 2 grote wervingsacties geweest.

Mobiliteit en loopbaanontwikkeling

De keuze voor de VRR als werkgever impliceert, dat de medewerker open staat voor mobiliteit en loopbaanontwikkeling. Zowel de medewerker als de VRR kan mobiliteit in gang zetten. Interne doorstroom wordt gestimuleerd door medewerkers de mogelijkheid te bieden zich aan te melden als vrijwillig mobiliteit kandidaat. Dit sluit aan bij de behoefte aan persoonlijke (loopbaan)ontwikkeling van onze medewerkers. Dit jaar is gestart met een hernieuwde aanpak van Management Development. Het doel hiervan is om de juiste leidinggevende op het juiste moment op de juiste plek in te zetten. Daarnaast wordt in samenwerking met de andere veiligheidsregio's in Zuidholland een mobiliteitsweek voorbereid en is in mei een carrière dag georganiseerd met het Rotterdamse netwerk "facta non verba".

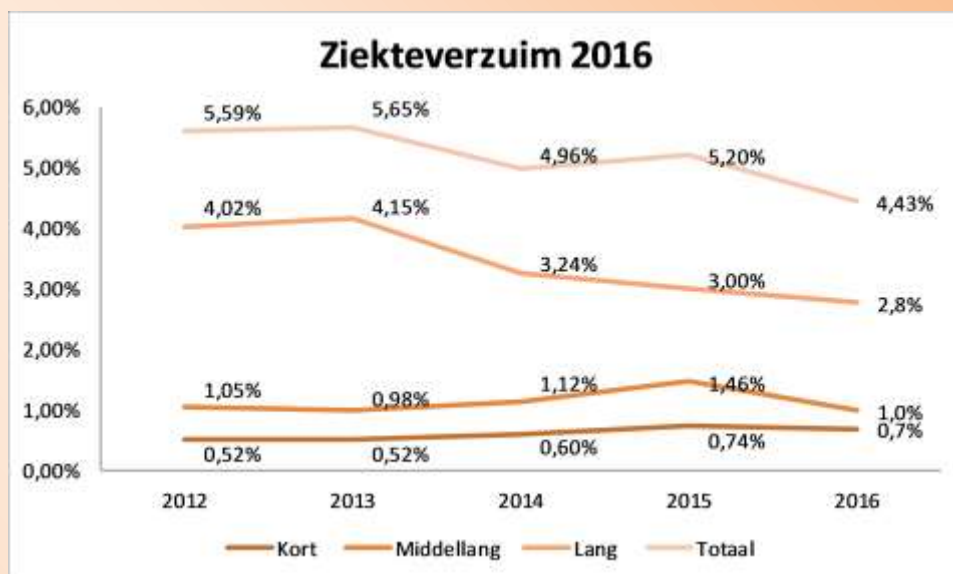
Opleiding en ontwikkeling

Wij zien opleiden en ontwikkelen als een investering, gericht op het realiseren van de doelen van de VRR. Medewerkers worden gestimuleerd om hun vakbekwaamheid op peil te houden en zich voldoende kennis en vaardigheden eigen te maken voor nu en voor de toekomst. Het is belangrijk inzicht te krijgen op al deze opleidingsdoelen door met opleidingsplannen per afdeling te gaan werken. Het opleidingsbeleid is voor een groot deel afhankelijk van de visie op de behoefte aan toekomstige kwaliteit. Vandaar dat dit onderwerp opgepakt gaat worden in het project Strategische Personeelsplanning.

Bewust belonen

Medewerkers vragen een beloning die recht doet aan de geleverde prestaties. Leidinggevendsten sturen expliciet op de kwaliteit van functioneren, geleverde producten en resultaten. Door 'bewust belonen' worden medewerkers gestimuleerd tot gewenst gedrag en zijn betrokken bij de organisatie. Er ligt op dit moment een concept visie op het te voeren beloningsbeleid. De kern van dit beleid richt zich op "belonen van resultaten en gelijke beloning voor gelijke prestaties".

Kengetallen personeel

Het ziekteverzuim is in 2016 weer verder gedaald en daarmee op 4,4% uitgekomen. Dit is voor een uitvoeringsorganisatie een uitstekend percentage. Voor 2017 stellen wij ons als doel om dit % nog verder naar beneden te brengen. Hierbij wordt gericht gestuurd op frequent verzuim, werkdruk en werkomgeving.

Agressiemeldingen

Onze medewerkers vervullen in onze samenleving een belangrijke rol. Bij de uitvoering van hun functie worden zij helaas in toenemende mate geconfronteerd met agressie en geweld. De afgelopen jaren is er regelmatig agressie en geweld gebruikt tegen onze hulpverleners. Dit is voor ons absoluut niet toelaatbaar en volkomen ongewenst. Wij stimuleren onze medewerkers dan ook altijd om aangifte te doen. In 2017 is er sprake geweest van 23 meldingen. Van 10 meldingen is ook inderdaad aangifte gedaan. Hiervan zijn drie aangiften geseponeerd.

	2013	2014	2015	2016
Aantal meldingen van agressiviteit tegen medewerkers	6	4	16	23
Waarvan bij de ambulancedienst	3	4	13	19
Waarvan bij de brandweer	3	0	3	4

Een bijzondere melding in het vierde kwartaal is van de brandweer, waarbij de gehele ploeg aangifte heeft gedaan. Dit jaar zijn ook "lik op stuk" brieven naar (bekende) daders verstuurd. Aandachtspunten zijn o.a. dat de tijd die gepaard gaat bij het aangifte doen soms erg lang is, vooral voor de parate diensten. Daarnaast zijn er dossiers, die wel erg lang bij de politie blijven liggen. Hiervoor is bij de politie aandacht gevraagd.

Momenteel doet de VRR mee aan de campagne "Wees duidelijk over Agressie".

Formatie VRR

Formatie (FTE)	2012	2013	2014	2015	2016
VRR	2.070	2.058	2.055	2.063	1987
Beroeps / vaste dienst	1.125	1.113	1.110	1.118	1092
Vrijwilligers	945	945	945	945	895

De formatie laat in 2016 een daling zien van 76 fte. Deze daling wordt veroorzaakt door de effectuering van de bezuinigingsmaatregel om het aantal vrijwilligers te verlagen met 50 naar 895 vrijwilligers verdeeld over de Brandweerposten en een verlaging van 26 fte bij het vast personeel. Ook deze daling is het gevolg van de effectuering van bezuinigingsmaatregelen waarbij voornamelijk is gereduceerd op ondersteunende functies.

Team Collegiale Ondersteuning (TCO)

Het vak dat hulpverleners uitoefenen brengt de nodige risico's met zich mee. Eén van de risico's is het meemaken van een schokkende gebeurtenis door onder andere het type inzet of agressie op straat. Omdat deze gebeurtenissen in en tijdens het uitvoeren van de dienst zich voordoen, is de organisatie ook verantwoordelijk om de collega's de mogelijkheid te geven om het op de juiste wijze te kunnen verwerken van dergelijke schokkende zaken. Hiervoor is een vorm van opvang georganiseerd genaamd: het Team Collegiale Ondersteuning. Hieronder vindt u een overzicht van het aantal inzetten van dit team.

Team Collegiale Ondersteuning (TCO)	Brandweer / Meldkamer		Ambulancezorg	
	2015	2016	2015	2016
Aantal TCO inzetten	17	19	20	76
Aantal Trainingen TCO 01	0	1	1	0
Aantal Trainingen TCO 02	8	13	n.v.t.	n.v.t.
Aantal intervisiebijeenkomsten	6	10	1	1

In navolging van de Nationale Politie en Defensie heeft Brandweer Nederland het Steunpunt Brandweer opgericht. Het Steunpunt Brandweer is een loket waar brandweerlieden of hun omgeving naar toe kunnen bellen of mailen als zij psychosociale hulp nodig hebben.

Facilitair

Het facilitair bedrijf heeft als doel het ontwikkelen en leveren van diensten ten behoeve van een optimale werkomgeving, nu en in de toekomst door adequaat in te spelen op de behoefte van de klant. Zij dragen zorg voor (het proces van) ontwikkelen, verwerven, exploiteren en afstoten van huisvesting, materieel, goederen en diensten voor de gehele VRR.

Huisvesting

Op het gebied van huisvesting is in overleg met gebruikers een inventarisatie gedaan van onderhoud en wensen. De resultaten van deze inventarisatie zijn meegenomen in het meerjarenplan onderhoud. Uit het meerjarenplan onderhoud kwam naar voren, dat er tussen de jaren flinke verschillen zitten. Hiervoor is een voorziening getroffen om deze fluctuaties op te kunnen vangen.

In Sommelsdijk is de verbouwing van de kazerne opgeleverd. De posten Sommelsdijk en Middelharnis zijn nu ondergebracht in een duurzame kazerne en zitten onder één dak met de politie van Middelharnis. De kazerne van Zwartewaal is verbouwd en voldoet nu aan alle arbo-technische eisen. Verder is op de kazerne in Goedereede een wachtruimte gerealiseerd voor de ambulancedienst.

Arbo / arbeidshygiëne

Op het gebied van Arbo en arbeidshygiëne is een integraal plan van aanpak opgesteld aan de hand van de inventarisatie RI&E. Hierin zijn zaken als arbeidshygiëne, ongevalsonderzoek e.d. meegenomen. De Arbeidsinspectie heeft twee kazernes bezocht voor een (her)inspectie. Uit de terugkoppeling van de inspectiedienst komt naar voren, dat we op de goede weg zijn op het gebied van Arbo. De inspectiedienst was zeer onder de indruk van de prestatie die wij als organisatie (t.o.v. de andere veiligheidsregio's) hebben neergezet in een relatief korte tijd.

Logistiek

Op het gebied van logistiek zijn alle processen onder de loep genomen en waar mogelijk zijn processen efficiënter ingericht. Zo is naar de logistieke routes gekeken en is er een nieuw rooster geïmplementeerd, waardoor met 1 wagen minder wordt gereden met een hoger rendement. Voor het magazijn is een warehouse managementsysteem in gebruik genomen. Hierdoor is niet alleen inzichtelijk welke spullen we hebben, maar ook waar ze zijn en wat de onderhoudshistorie is. Nu worden omloopsnelheden gemeten en kan efficiënter met inkoop en verbruik worden omgegaan. Het schadepreventiebeleid is nieuw leven in geblazen. In samenwerking met de verzekeringsmaatschappij is een actieplan opgesteld, dat in 2017 uitgerold zal worden.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Het beleid en programma op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen is in concept klaar. Dit programma is zo opgesteld dat zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van bestaande middelen, waarbij de terugverdientijd van de maatregelen een belangrijk criterium is. Dit betekent dat we slim moeten acteren, bijvoorbeeld door aan de voorkant meer te investeren om aan de achterkant minder lasten te genereren.

Waar mogelijk wordt maatschappelijk verantwoord ondernemen al wel meegenomen. Zo zijn de kazernes in Sommelsdijk en aan de Frobenstraat uitgerust met zonnepanelen en staan er elektrische voertuigen in bestelling.

Bestuurlijk dashboard

In 2016 is gewerkt aan het digitaal beschikbaar stellen van de prestatiegegevens voor de bestuurders (bestuurlijk dashboard). Na presentatie in het Algemeen Bestuur van het dashboard is deze eind januari succesvol geïmplementeerd. Het dashboard is voorts nog beschikbaar voor de burgemeesters en de adviseurs van de burgemeesters. Later zal een verdere doorontwikkeling plaatsvinden om deze gegevens ook openbaar via internet beschikbaar te maken.

Organisatieontwikkeling

Er is een platform opgericht waar de diverse ontwikkelingen op het gebied van organisatieontwikkeling bij elkaar komen en met elkaar verbonden worden. Daarnaast legt de directie verantwoordelijkheden lager in de organisatie waarmee het 2^e echelon nu "aan zet" is. Met de centrale ondernemingsraad verloopt de samenwerking goed en worden andere vormen van medezeggenschap verkend. Door de gehele organisatie worden medewerkers geïnspireerd, gefaciliteerd en geadviseerd, waardoor zij zich gehoord voelen, zelf aan zet komen en eigenaarschap voelen en pakken.

Projectmatig werken krijgt binnen de organisatie steeds meer vorm. Opdrachtgevers zijn zich meer bewust van hun rol bij het geven van een opdracht en opdrachtnemers nemen verantwoordelijkheid voor de opdracht door in gesprek te gaan met de opdrachtgever. Dit in gesprek gaan met elkaar zorgt voor eigenaarschap bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer.

De veiligheidsregio heeft op 13 en 14 juni de visitatiecommissie op bezoek gehad en voldoet hiermee aan de wettelijke verplichting uit artikel 56 van de Wet veiligheidsregio's. De visitatiecommissie komt op bezoek als kritische vriend. Het traject en het bijbehorende eindrapport 'met adviezen' laat duidelijk zien hoe succesvol we zijn in het realiseren van onze 'maatschappelijke opdracht' en de ontwikkeling van onze organisatie. Het rapport bevestigt dat de VRR sterk in beweging is én dat het een goede beweging is. Dit wordt zowel binnen als buiten de VRR erkend.

Maar daarmee zijn we er nog niet. Het is belangrijk dat die beweging goed wordt voortgezet. En het is de bedoeling om, zoals de commissie dat ook adviseert, dat vooral SAMEN, te doen. Samen met onze kernpartners, medewerkers en burgers en bedrijven: Samen groeien!

De ontwikkelpunten waaraan we samen zullen gaan werken, zijn:

Met kernpartners en bestuur de Bedoeling vertalen naar toekomstgericht, maatschappelijk beleid. Hiervoor wordt in 2017 een themasessie met de veiligheidsdirectie georganiseerd en opgevolgd.

Rust in de structuur, ruimte in de cultuur. Dit doen we door het gesprek met elkaar aan te gaan over wat “geven en nemen van verantwoordelijkheid” en “de bedoeling” in ieders eigen werk betekent.

Andere ontwikkelingen die de visitatiecommissie gezien heeft, zijn al volop in beweging en worden voortgezet.

Integriteit en omgangsvormen

Integriteit is een wezenlijk onderdeel van de kwaliteit van het openbaar bestuur en vormt één van de belangrijkste voorwaarden voor het vertrouwen van burgers in het openbaar bestuur. De bijzondere kenmerken van de overheidstaken, zoals de besteding van publieke middelen en een monopoliepositie op vele terreinen, vereisen van de overheid een extra hoog niveau van integriteit. De VRR, als overheidsorganisatie, moet zich kunnen verantwoorden en zorgen voor doorzichtigheid van het beleid en het handelen. Het is belangrijk, dat iedereen in de organisatie zich daarvan bewust is en daarin wordt ondersteund.

Ambtseed

Voor nieuwe medewerkers wordt kort na hun indiensttreding een integriteitsbijeenkomst georganiseerd in het stadhuis van Rotterdam. Deze bijeenkomst wordt afgesloten met het afleggen van de ambtseed ten overstaan van de voorzitter van de VRR, burgemeester Aboutaleb en bij diens afwezigheid door plaatsvervangend voorzitter, burgemeester Salet.

Dit jaar vonden **4** bijeenkomsten plaats en zijn in totaal **82** nieuwe medewerkers beëdigd.

Advisering en beleidsvorming

Naast de reguliere werkzaamheden zijn in 2016 de volgende activiteiten uitgevoerd

- Vanuit integriteit deelname aan overleggen over informatieveiligheid en gegevensbescherming/ datalekken
- Advisering over belangenverstrengeling / nevenwerkzaamheden
- Faciliteren van integriteitsonderzoeken
- Advisering over meldingsprocedure / route onderzoek
- Start met in kaart brengen kwetsbare functies, aanpassen gedragscode en regeling financiële belangen

Aantal functionarissen integriteit/ongewenste omgangsvormen

In 2016 waren binnen de VRR 1 integriteitsfunctionaris en 3 vertrouwenspersonen integriteit / ongewenste omgangsvormen werkzaam, van wie 2 in 2016 als vertrouwenspersoon zijn begonnen.

Vertrouwenspersonen zijn ieder vanuit hun eigen rol naast de leidinggevendenden aanspreekpunt voor alle medewerkers in de organisatie die met een vermoeden van een misstand, integriteitsschending of met ongewenste omgangsvormen worden geconfronteerd.

Advisering en meldingen door vertrouwenspersonen

Onderstaande tabel geeft het aantal meldingen en intakegesprekken weer. Om herleidbaarheid naar personen, teams of casussen te voorkomen, wordt slechts in algemene zin gerapporteerd over de aard van de meldingen. De vertrouwenspersonen registreren via een formulier¹.

Soort melding / advies	2013	2014	2015	2016
Ongewenste omgangsvormen	8	4	15	9
Integriteit	8	14	12	2
Combinatie ongewenste omgangsvormen en integriteit	2	8	3	0
Arbeidsgeschil	2	9	12	5
Overig		1	2	3
Totaal	20	36	44	19

¹ Bij het opstellen van dit formulier is uitgegaan van het Besluit Melden vermoeden van een misstand, Staatsblad 572, dat geldt voor Rijk en Politie.

Van de 19 registraties is 1 melding over ongewenste omgangsvormen nader onderzocht. In de overige gevallen is het bij een of meerdere adviesgesprekken gebleven. Er zijn geen klachten ingediend bij de landelijke commissie Ongewenst Gedrag van de Vereniging Nederlandse Gemeenten.

Onderzoek

In het verslagjaar heeft naar 2 medewerkers een persoonsgericht onderzoek plaatsgevonden. Van 1 medewerker is een ICT-middel onderzocht. In alle gevallen zijn externe bureaus ingeschakeld. Het betrof in alle gevallen een onderzoek op basis van vermoedens van integriteitsschending.

Disciplinaire trajecten

In 2016 zijn 7 zaken geweest die aanleiding hebben gegeven tot disciplinair optreden. Het betrof 4 zaken bij de Brandweer, 2 zaken bij Middelen en 1 zaak bij de Meldkamer. Alle personen is plichtsverzuim ten laste gelegd. In alle gevallen is dit gevolgd door een sanctie, variërend van een berisping tot onvoorwaardelijk strafontslag.

Uit de Ondernemingsraad

Het jaar 2015 heeft in het teken gestaan van het bouwen aan een goede relatie tussen ondernemingsraad en directie. Een relatie gebaseerd op respect, transparantie en vertrouwen. In 2016 is dit verder uitgebouwd. Ondernemingsraad en directie hebben gezamenlijk doorgepakt. En ook al zijn er verschillende meningen, er is wederzijds vertrouwen en een goede manier van communicatie.

De Centrale Ondernemingsraad heeft ingezet op het versterken van de kennis binnen de ondernemingsraad op het gebied van omgaan met vraagstukken, beter communiceren naar de achterban en bestuurder. Dit om op een constructieve wijze een bijdrage te leveren aan een zo goed mogelijk besluit.

De Centrale Ondernemingsraad heeft zich onder andere met de volgende onderwerpen bezig gehouden:

- Inrichtingsplan Concern taken
- MD beleid
- AZRR structuur
- Visitatie
- Registratie (bijna-)ongevallen en gevaarlijke situaties
- Opleidingen en Beroepsziekte
- Individueel Keuzebudget
- Inrichtingsplan Facilitair Bedrijf
- Telefonische Bereikbaarheid

Na uitgebreid overleg is de mandaatregeling gewijzigd, zodat de afdelingshoofden van de gemeenschappelijke meldkamer en van de ambulancedienst voortaan zelf de gesprekken kunnen voeren met hun ondernemingsraad. De andere ondernemingsraden overleggen met de betreffende directeur.

Paragraaf

Verbonden partijen

Inleiding

Het begrip **verbonden partij** is vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en is in artikel 1 lid b BBV als volgt gedefinieerd: “Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft.”

In artikel 1 lid c BBV wordt **financieel belang** gedefinieerd als: “Een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt”.

In artikel 1 lid d BBV tenslotte wordt **bestuurlijk belang** gedefinieerd als: “Zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht”.

Lijst met verbonden partijen

In onderstaande tabel worden de verbonden partijen genoemd waarin de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond een financieel, dan wel, bestuurlijk belang heeft

Overzicht van verbonden partijen 2016					
Naam	Vestigingsplaats	Openbaar belang	Eigen vermogen (€)		Resultaat (€)
			1-1-2016	31-12-2016 **)	2016 **)
Coöperatie ambulancezorg Rotterdam Rijnmond U.A. *)	Rotterdam	Vergunninghouder ambulancevervoer	€ 262.358	€ 344.056	€ 81.698
*) Bij uitgesloten aansprakelijkheid (UA) zijn de leden niet aansprakelijk voor een tekort				**) obv concept jaarverslag 2016	

Doelstelling verbonden partij

De Coöperatie AmbulanceZorg Rotterdam-Rijnmond U.A. is een bij notariële acte opgerichte zelfstandige privaatrechtelijke rechtspersoon met twee leden: de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) en de BIOS-groep.

De coöperatie is eind 2011 opgericht om te voldoen aan de voorwaarden van de minister van Volkshuisvesting, Welzijn en Sport om op basis van de Tijdelijke wet ambulancezorg een aanwijzing te krijgen voor het uitvoeren van ambulancezorg. Tot 1 januari 2013 hadden beide partijen (VRR en BIOS) een eigenstandige vergunning voor het uitvoeren van ambulancezorg in de regio Rotterdam-Rijnmond. Sinds 1 januari 2013 is de coöperatie Ambulancezorg Rotterdam-Rijnmond als enige verantwoordelijk voor de ambulancezorg in de regio Rotterdam-Rijnmond.

Op 20 november 2012 werd de formele aanwijzing verleend door de minister van VWS op grond van de Tijdelijke wet ambulancezorg.

Bij de oprichting van de coöperatie is ingezet op een 'lege' organisatie, zonder eigen middelen en personeel. Als uitgangspunt is er voor gekozen dat de coöperatie geen zelfstandige activiteiten ontplooit. De feitelijke diensten worden verricht door de VRR en de BIOS-groep. Dit is door middel van Service Level Agreement geregeld. Daarbij leveren de VRR en de BIOS-groep 'ambulancediensten', zoals vastgelegd in het beschikbaarheidsplan en het rooster. De VRR draagt daarnaast ook zorg voor de meldkamer ambulancezorg, het stafbureau en het regionaal opleidingscentrum.

Aansprakelijkheid

De coöperatie is een rechtspersoon en dus zelf aansprakelijk voor haar handelingen. De leden van de coöperatie zijn in principe bij ontbinding ervan en bij schulden, ieder voor een gelijk deel aansprakelijk voor de tekorten van de coöperatie. Er kan van deze wettelijke aansprakelijkheid worden afgeweken door in de statuten de aansprakelijkheid van de leden te beperken of uit te sluiten. Bij de coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid (UA) is er geen verhaalsrecht op de leden.

Jaarstukken 2016

Deel 3

Overzicht van baten en lasten

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgemaakt in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording (BBV). De enige afwijking hierop betreft de verantwoording van de nog te betalen vakantiegeldverplichting van de ambulancedienst. Deze zijn, net als in voorgaande jaren, in de balans opgenomen onder de kortlopende schulden met de omschrijving 'Overlopende vakantiegeld ambulancedienst'.

Wijzigingsbesluit BBV

Het wijzigingsbesluit BBV van (17 maart 2016, geplaatst in het Staatsblad (nr. 2016, 101) zal voor de VRR van toepassing zijn vanaf het begrotingsjaar 2018 en heeft derhalve geen invloed op de jaarrekening 2016.

Grondslagen voor waardering

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld zijn de activa en passiva verantwoord tegen nominale waarde of verkrijgingsprijs/aanschafwaarde.

Materiële vaste activa

Conform artikel 59 van de BBV worden alle materiële vaste activa met een economisch nut geactiveerd.

Materiële vaste activa met een maatschappelijk nut zijn tot en met 2016 niet geactiveerd.

Nieuwe investeringen worden opgenomen tegen historische kostprijs of lagere marktwaarde en lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur. Onder de post 'Activa in ontwikkeling' is materiële vaste activa opgenomen die nog niet in gebruik zijn genomen.

Waarborgsommen

Onder de post is een borgstelling ter zekerheid van een huurcontract opgenomen.

Voorraden

De aanwezige voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, onder aftrek van een bedrag voor incurant voor zover daartoe aanleiding bestaat.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijke geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid. De voorziening is vastgesteld op basis van een statische beoordeling van de openstaande facturen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De omvang van de voorzieningen is bepaald op basis van schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen bepaald.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Baten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Personeelslasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Vennootschapsbelasting

De VRR is vanaf het eerste boekjaar dat aanvangt op of na 1 januari 2016 belastingplichtig indien zij, in lijn met de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen, een fiscale onderneming drijft. Dat betekent dat de VRR in de jaarrekening 2016 zijn de fiscale consequenties als gevolg van ondernemings-taken dient te verwerken. De financiële impact hiervan is echter nihil, omdat, gezien de resultaten van de commerciële activiteiten van de VRR, geen sprake is van een Vpb-last of latente belastingverschillen die leiden tot een verplichting of een vordering.

Overzicht van de baten en lasten 2016

2016	Begroting vóór 2e wijziging			Begroting ná 2e wijziging			Realisatie 2016			Realisatie 2015		
(bedragen * € 1.000,-)	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's :												
Ambulancezorg	27.195	27.060	135	26.844	26.905	-61	26.798	26.477	321	27.781	28.304	-523
Brandweezorg	85.473	84.777	696	86.050	86.395	-345	85.443	85.383	59	85.734	84.768	966
Meldkamer	11.149	10.883	266	11.175	10.525	650	11.104	10.286	818	12.075	11.286	789
Risico- en crisisbeheersing	3.424	3.474	-50	3.706	3.924	-217	3.806	3.480	326	3.658	3.379	280
Subtotaal programma's	127.240	126.194	1.046	127.775	127.749	26	127.151	125.627	1.525	129.248	127.738	1.510
Algemene dekkingsmiddelen :												
Lokale heffingen												
Algemene uitkeringen												
Dividend												
Saldo Financieringsfunctie		1.875	-1.875		1.749	-1.749		1.425	-1.425		1.347	-1.347
Saldo compensabele BTW												
Uitkering BTW comp. fonds												
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	0	1.875	-1.875	0	1.749	-1.749	0	1.425	-1.425	0	1.347	-1.347
Totaal van baten en lasten	127.240	128.069	-829	127.775	129.498	-1.723	127.151	127.051	99	129.248	129.085	163
Mutaties reserves :	258	50	208	2.732	225	2.507	2.512	225	2.287	763	225	538
Gerealiseerd resultaat verslagjaar	127.498	128.119	-621	130.508	129.723	785	129.663	127.276	2.387	130.011	129.310	702

Verschillenanalyse van de baten en lasten 2016

2016	Begroting na 2e wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Begrotingsafwijking		
(bedragen * € 1.000,-)	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's :									
Ambulancezorg	26.844	26.905	-61	26.798	26.477	321	-46	428	382
Brandweezorg	86.050	86.395	-345	85.443	85.383	59	-607	1.012	405
Meldkamer	11.175	10.525	650	11.104	10.286	818	-71	239	168
Risico- en crisisbeheersing	3.706	3.924	-218	3.806	3.480	326	100	444	544
Subtotaal programma's	127.775	127.749	26	127.151	125.626	1.525	-624	2.123	1.499
Algemene dekkingsmiddelen :									
Lokale heffingen									
Algemene uitkeringen									
Dividend									
Saldo Financieringsfunctie		1.749	-1.749		1.425	-1.425		324	324
Saldo compensabele BTW									
Uitkering BTW comp. fonds									
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	0	1.749	-1.749	0	1.425	-1.425	0	324	324
Totaal van baten en lasten	127.775	129.498	-1.723	127.151	127.051	99	-624	2.447	1.823
Mutaties reserves :	2.732	225	2.507	2.512	225	2.287	-220	0	-220
Gerealiseerd resultaat verslagjaar	130.508	129.723	785	129.663	127.276	2.387	-844	2.447	1.603

Toelichting op de programmarekening 2016

Hieronder worden de verschillen per programma toegelicht :

Verschillen programma Ambulancezorg (bedragen x € 1.000)								
Begroting na 2e wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Begrotingsafwijking		
Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
26.844	26.905	-61	26.798	26.477	321	-46	428	382

Toelichting

Lagere afschrijvingen op kapitaalgoederen, m.n. bij voertuigen en ICT		106	106
Onderbesteding personele lasten		128	128
Onderbesteding materiaal m.n. medicijnen en kleding		139	139
Overige verschillen op baten en lasten	-46	55	9
	-46	428	382

Als gevolg van een langer aanbestedingstraject voor de vervanging van een aantal ambulances vallen de kapitaallasten voor het jaar lager uit.

Verder zijn de kosten voor personeel en materiaal lager uitgevallen dan verwacht. Laatstgenoemde daling is het gevolg van het feit dat de Coöperatie AZRR nu centraal de medicijnen en kleding inkoopt.

Toelichting op de programmarekening 2016

Verschillen programma Brandweezorg (bedragen x € 1.000)								
Begroting na 2e wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Begrotingsafwijking		
Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
86.050	86.395	-345	85.443	85.383	59	-607	1.012	405

Toelichting

Hogere afschrijvingen op kapitaalgoederen		-78	-78
Minder aanspraken gemaakt op 2e Loopbaanbeleid		175	175
Minder lasten Piketorganisatie		155	155
Onderbesteding op m.n. kosten vrijwillig personeel		188	188
Minder personele lasten op projecten		168	168
Dotatie voorziening voor groot onderhoud		-211	-211
Overbesteding op m.n. duurzame kosten huisvesting		-158	-158
Overbesteding op Middelen, met name voertuigkosten		-259	-259
Onderbesteding op overige lasten (m.n. ICT kosten)		501	501
Onderbesteding op oefenen/trainingskosten		138	138
Onderbesteding op overige kosten bij projecten		283	283
Minder baten op projecten	-626		-626
Overige verschillen op baten en lasten	19	110	129
	-607	1.012	405

De deelname van medewerkers aan het 2^e loopbaantraject valt lager uit dan verwacht. Het blijkt dat er weinig instroom is in het traject door medewerkers die nog onder het oude regime in dienst zijn. Met ingang van 2017 zullen de lasten gaan stijgen omdat dan de eerste medewerkers die vallen onder het nieuwe regime verplicht zullen intreden.

Ook de uitgaven voor de piketorganisatie, vrijwillig brandweerpersoneel en huisvesting vallen lager uit. De daling van de kosten voor vrijwillige brandweer is o.a. het gevolg van lagere oefenkosten doordat vrijwilligers die ook beroeps zijn minder oefenen. Ook is het aantal uitrukken gedaald, mede door daling OMS.

Bij de planning van de post groot onderhoud blijkt dat er in de komende jaren vrij grote uitschieters bestaan. Daarom is een voorziening 'Groot onderhoud gebouwen en installaties' ingericht om deze uitschieters op te kunnen vangen.

De hogere voertuigkosten hebben te maken met verlenging van leasecontracten in afwachting van de leveringen nieuwe voertuigen en extra onderhoud als gevolg van het in bedrijf houden van technisch afgeschreven voertuigen.

Als gevolg van afstoting van internet lijnverbindingen, een kleiner aantal licenties voor software, minder onderhoud en vervanging en prijsvoordelen als gevolg van de aanbestedingen vallen de ICT-lasten in 2016 aanzienlijk lager uit.

De verschillen bij de projecten hebben te maken met lagere uitgaven voor de projecten 25kV, BRZO en LEC.

Toelichting op de programmarekening 2016

Verschillen programma Meldkamer (bedragen x € 1.000)								
Begroting na 2e wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Begrotingsafwijking		
Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
11.175	10.525	650	11.104	10.286	818	-71	239	168

Toelichting

Onderbesteding op overige personele kosten		70	70
Lagere kosten mobiele verbindingsmiddelen		49	49
Onderbesteding op overige kosten (o.a. beheer C2000 en beheer MK)		64	64
Overige verschillen op baten en lasten	-12	-13	-25
Lagere onttrekking bestemmingsreserve Projecten GMK	-59	69	10
	-71	239	168

Verschillen programma Risico- en Crisisbeheersing (bedragen x € 1.000)								
Begroting na 2e wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Begrotingsafwijking		
Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
3.706	3.924	-218	3.806	3.480	326	100	444	544

Toelichting

Onderbesteding personele lasten agv vacatures		326	326
Onderbesteding op overige personele kosten		94	94
Overbesteding middelen m.n. dienstkleiding		-33	-33
Onderbesteding kosten Informatisering en automatisering		51	51
Overige verschillen op lasten		6	6
Niet geraamde uitkeringen voor langdurig zieken	50		50
Hogere opbrengsten voor detacheringen	50		50
	100	444	544

De onderbesteding op de overige personele lasten zijn m.n. het gevolg van het feit dat de trainingen voor al het personeel in het kader van 'de bedoeling' door externe omstandigheden niet plaats konden vinden en zijn uitgesteld naar volgend jaar.

Staat van baten en lasten 2016 op kostensoort

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond			
LASTEN			
Omschrijving	Begroting 2016 2e wijziging	Realisatie 2016	Realisatie 2015
	(Bedragen * € 1.000.)		
Personeel	94.677	93.243	92.777
Huisvesting	10.146	10.549	10.392
Middelen	12.535	12.439	12.788
Overige kosten	10.634	9.394	11.780
Financieringsfunctie	1.506	1.425	1.348
Totaal lasten	129.498	127.051	129.085
BATEN			
Omschrijving	Begroting 2016 2e wijziging	Realisatie 2016	Realisatie 2015
	(Bedragen * € 1.000.)		
Bijdrage Basisbrandweerzorg en DVO+	80.434	80.659	80.443
Overdrachten Rijk (BDUR)	11.018	10.983	10.900
Opbrengsten ambulancevervoer	23.752	23.336	23.896
Overheid	6.030	5.083	5.693
Diverse opbrengsten	6.540	7.089	8.317
Totaal baten	127.775	127.151	129.249
Totaal van baten en lasten	-1.723	99	164
Mutaties bestemmingsreserve	2.507	2.287	538
Resultaat ná bestemming	785	2.387	702

Toelichting op de programmarekening 2016

Toelichting algemene dekkingsmiddelen

Financieringsfunctie 2016	€
LASTEN	
Betaalde rente op langlopende leningen	-1.425.273
Totaal rentelasten	-1.425.273
BATEN	
Interne rente	1.749.403
Totaal rentebaten	1.749.403
Financieringsfunctie 2016	324.130

Het verschil tussen de werkelijke rente op de langlopende leningen (3%) en de interne gehanteerde rente (3,35%) komt tot uitdrukking in het saldo op de financieringsfunctie.

Resultatenbestemming

Resultaatbestemming 2016		
Omschrijving	Begroting	Realisatie
Resultaat exploitatie vóór bestemming	-1.722.500	99.444
Additionele projecten GMK	78.189	68.187
Kazerne Barendrecht	179.000	179.000
Dekking extra lasten 2016 a.g.v. IKB	2.300.000	2.265.176
Onttrekking aan de reserves	2.557.189	2.512.364
2e loopbaanbeleid	-50.000	-225.000
Dotaties op de reserves	-50.000	-225.000
Resultaat exploitatie ná bestemming	784.689	2.386.808

De deelname van medewerkers aan het 2^e loopbaantraject valt in de eerste jaren lager uit dan verwacht. Het blijkt dat er weinig instroom is in het traject door medewerkers die nog onder het oude regime in dienst zijn. Met ingang van 2017 zullen de lasten gaan stijgen omdat dan de eerste medewerkers die vallen onder het nieuwe regime verplicht zullen intreden.

Daarnaast heeft het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio bij de vaststelling van de 2^e wijziging op de financiële begroting besloten om de lasten als gevolg van het Individueel keuzebudget (IKB) te onttrekken aan de algemene reserve.

Toelichting op de programmarekening 2016

Mutaties op de voorzieningen

Afwijkingen op de begroting	Begroting 2016	Realisatie 2016	Verschil 2016
Naheffing Fiscus	-109.748	-109.748	0
Procedures beëindiging dienstverbanden	-84.000	-101.207	-17.207
Reorganisatie VRR	-727.307	-674.268	53.039
Gevolgen faillissement leverancier tankautosputten	-650.000	44.133	694.133
Groot onderhoud gebouwen	0	211.133	211.133
Totaal	-1.571.055	-629.958	941.097

Uit het laatste verslag van de curator blijkt dat de afwikkeling van de claim langere tijd in beslag zal nemen dan verwacht. Derhalve wordt de voorziening 'Gevolgen faillissement leverancier tankautosputten' in stand gehouden. Daarnaast heeft een herijking plaats gevonden van deze voorziening en is een extra dotatie opgenomen ter dekking van aanpassingen aan de voertuigen.

Bij de planning van het groot onderhoud op gebouwen en installaties blijken er tussen de jaren grote verschillen te ontstaan. Ter dekking van deze fluctuaties is een voorziening getroffen.

EMU-saldo

Het EMU-saldo (of vorderingensaldo) is het financieringssaldo minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking, uitgedrukt in geld, van een overheid(s-organisatie) die lid is van de EMU.

EMU-saldo 2015-2017 (bedragen x € 1.000)			
Omschrijving	2015	2016	2017
Exploitatiesaldo (vóór mutaties op de reserves)	163	99	271
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	5.691	6.630	8.029
Bruto dotaties aan de post voorzieningen t.l.v. de exploitatie	2.153	312	
Investerings in (im)materiële vaste activa die worden geactiveerd	-20.903	-4.398	-9.494
Lasten op de post voorzieningen (transacties met derden)	-1.089	-942	-691
Berekend EMU-saldo	-13.985	1.701	-1.885

Toelichting op de programmarekening 2016

Structurele en incidentele verschillen

Verschillenanalyse 2016 (x € 1.000)	Structureel	Incidenteel	Totaal
	Bedragen * € 1.000,-		
Afschrijvingen op kapitaalgoederen	0	28	28
Personeel	188	1.116	1.304
Huisvesting	-211	-158	-369
Middelen	139	-243	-104
Overigen	0	1.195	1.195
Projecten	0	10	10
Overige verschillen op de baten	0	-565	-565
Totaal verschillen in de baten en lasten	116	1.383	1.499

Het structurele verschil op personeel betreft lagere kosten vrijwilligers als gevolg van minder OMS-meldingen en oefenkosten.

De structurele overbesteding op huisvesting betreft de dotatie aan de voorziening 'Groot onderhoud gebouwen en installaties'.

De structurele onderbesteding bij middelen betreffen de lagere kosten voor medicijnen en kleding welke centraal door de Coöperatie AZRR worden aangeschaft. Daartegenover wordt het budget ten behoeve van het ambulancevervoer structureel verlaagd met eenzelfde bedrag.

Toelichting op de programmarekening 2016

Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector kortweg Wet Normering Topinkomens (WNT), legt sinds 1 januari 2013 beperkingen op aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke sector en de semipublieke sector. Topfunctionarissen in de (semi)publieke sector mochten tot en met 2014 niet meer verdienen dan 130% van het salaris van een minister. Met ingang van 1 januari 2015 is deze norm verlaagd naar 100% van het salaris van een minister. Het bezoldigingsmaximum voor 2016 bedraagt € 179.000.

De volgende staat geeft een overzicht van de inkomens binnen de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, die onder de meldingsplicht van bovengenoemde wet vallen.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016												
Topfunctionarissen	Functie(s)	Individueel WNT Maximum	Totaal	Bezoldiging	Beloning betaalbaar op termijn	Belastbare vaste verg.	Belastbare var. Verg.	Onverschuldigde betaling	Omvang dienstverband	(Fictieve) Dienstbetrekking	Duur dienstverband	Gewezen topfunctionaris ja/nee
		€	€	€	€	€	€	€	Fte			
Mr. Drs. A. Littooi	Algemeen Directeur	179.000,00	177.256,88	161.521,04	15.735,84				1,1	ja	hele jaar	nee
Mevr. A. van Daalen	Directeur	179.000,00	137.129,87	121.832,86	14.701,92		595,09		1,0	ja	hele jaar	nee
Drs. MPA A.C. Trijselaar	Directeur	179.000,00	136.810,15	124.375,55	14.934,60			2.500,00	1,1	ja	hele jaar	nee

Al deze functionarissen blijven onder de gestelde bezoldigingsnorm.

Variabele beloning

In de WNT-verantwoording over 2016 is een bijzondere beloning opgenomen onder bezoldiging die is uitbetaald aan de leidinggevend directeur. Deze bijzondere beloning heeft in het jaar niet geleid tot een overschrijding van het toepasselijke bezoldigingsmaximum. Een bijzondere beloning die is betaald en niet valt onder de werking van het tot eind 2016 geldende overgangsrecht, is niet in overeenstemming met de WNT. Het desbetreffende bedrag kan derhalve worden aangemerkt als "onverschuldigd betaald" en is opgenomen in deze kolom.

Er heeft geen terugvordering plaatsgevonden van deze feitelijk betaalde bijzondere beloning. Dit mede op grond van het feit dat de minister van BZK middels voorgenomen wijziging van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen toestaat dat topambtenaren bij de overheid en in de semipublieke sector vanaf 2016 weer bijzondere beloningen kunnen krijgen, mits het jaarsalaris inclusief de prestatiebeloning niet hoger uitvalt dan het salaris van een minister.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

Toelichting op de programmarekening 2016

Overzicht Bestuurders :

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016												
Bestuur	Functie(s)	Individueel WNT Maximum	Totaal	Bezoldiging	Beloning betaalbaar op termijn	Belastbare vaste verg.	Belastbare var. Verg.	Onverschuldigde betaling	Omvang dienst- verband	(Fictieve) Dienst- betrekking	Duur dienst- verband	Gewezen topfunctionaris ja/nee
Burgemeester A. Aboutaleb	DB / AB	26.850			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester A. Attema	DB / AB	17.900			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester A. Grootenboer - Dubbelman	DB / AB	17.900			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester P.H. van de Stadt	DB / AB	17.900			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester C.H.J. Lamers	DB / AB	17.900			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester M. Salet	DB / AB	17.900			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester H. Wagner	AB	17.900			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester J. van Belzen	AB	17.900			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester G.G.J. Rensen	AB	17.900			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester P. Oskam	AB	17.900			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester M. Junius	AB	17.900			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester M. Vroom	AB	17.900			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester T.J. Haan	AB	17.900			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester B. Blase	AB	17.900			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester P.E. de Jong	AB	17.900			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Toelichting op de programmarekening 2016

Bezoldiging topfunctionarissen en overzicht Bestuurders (2015)

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2015												
Topfunctionarissen	Functie(s)	Individueel WNT Maximum	Totaal	Bezoldiging	Pensioen premie	Belastbare vaste verg.	Belastbare var. Verg.	Onverschul- digde betaling	Omvang dienst- verband	(Fictieve) Dienst- betrekking	Duur dienst- verband	Gewezen top- functionaris ja/nee
		€	€	€	€	€	€	€	Fte			
Mr. Drs. A. Littooij	Algemeen Directeur	178.000	174.073,02	154.765,36	16.347,66		2.960,00	0,00	1,1	ja	hele jaar	nee
Mevr. A. van Daalen	Directeur	178.000	131.629,66	116.565,34	15.064,32			0,00	1,0	ja	hele jaar	nee
Drs. MPA A.C. Trijselaar	Directeur	178.000	135.410,89	119.966,39	15.436,50		8,00	0,00	1,1	ja	hele jaar	nee

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2015												
Bestuur	Functie(s)	Individueel WNT Maximum	Totaal	Bezoldiging	Beloning betaalbaar op termijn	Belastbare vaste verg.	Belastbare var. Verg.	Onverschuld- igde betaling	Omvang dienst- verband	(Fictieve) Dienst- betrekking	Duur dienst- verband	Gewezen topfunctiona- ris ja/nee
Burgemeester A. Aboutaleb	DB / AB	26.700			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester A. Attema	DB / AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester A. Grootenboer - Dubbelman	DB / AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	3 mnd	nee
Burgemeester J.F. Koen	DB / AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester C.H.J. Lamers	DB / AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester M. Salet	DB / AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester J.P.J. Lokker	AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	9 mnd	nee
Burgemeester B. Blase	AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester J. Rijsdijk	AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	8,5 mnd	nee
Burgemeester P.H. van de Stadt	AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	3,5 mnd	nee
Burgemeester H. Wagner	AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester J. van Belzen	AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester W.J. Tempel	AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	8,5 mnd	nee
Burgemeester M. Junius	AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	3,5 mnd	nee
Burgemeester J.A. Karssen	AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	10 mnd	nee
Burgemeester T.J. Haan	AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	2 mnd	nee
Burgemeester L.M. Huizer	AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester P.E. de Jong	AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee
Burgemeester G.G.J. Rensen	AB	17.800			Geen bezoldiging					ja	hele jaar	nee

DB = Dagelijks Bestuur; AB = Algemeen Bestuur

Jaarstukken 2016

Deel 4

Balans en toelichting

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Balans per 31 december 2016

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond 2016					
(Bedragen in €)					
ACTIVA	31-12-16	31-12-15	PASSIVA	31-12-16	31-12-15
Vaste Activa			Vaste Passiva		
Materiële Vaste Activa			<u>Eigen vermogen</u>		
<u>Investerings met economisch nut</u>			Algemene Reserve	4.220.345	5.783.566
Gebouwen	20.095.301	19.736.615	Overige bestemmingsreserves	2.296.476	2.318.663
Overige materiele vaste activa	34.125.948	33.759.451	Resultaat verslagjaar	2.386.808	701.955
	54.221.249	53.496.066		8.903.629	8.804.184
<u>Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van meer dan één jaar</u>			<u>Voorzieningen</u>		
Waarborgsommen	51.900	51.900	Overige voorzieningen	2.351.662	2.981.619
	51.900	51.900		2.351.662	2.981.619
Viottende Activa			<u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>		
<u>Voorraden</u>			Leningen	50.410.167	43.226.842
Voorraden AZRR	354.037	399.408		50.410.167	43.226.842
	354.037	399.408	Viottende passiva		
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>			<u>Netto viottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar</u>		
Vorderingen op openbare lichamen	5.250.755	1.683.892	Overige schulden	4.638.514	4.532.165
Rekening courant Ministerie van financiën	18.179.498	15.339.858	Overlopende passiva	16.992.402	16.244.664
Overige vorderingen	1.917.630	2.951.317		21.630.916	20.776.829
	25.347.883	19.975.067			
<u>Overlopende activa</u>	3.186.310	1.550.820			
	3.186.310	1.550.820			
Liquide middelen					
Kasgeld	18.780	21.476			
Banken	116.214	294.737			
	134.994	316.212			
	83.296.373	75.789.474		83.296.373	75.789.474

Toelichting op de balans

ACTIVA

Materiele vaste activa

Omschrijving	BW 31-12-2015	Investeringen 2016	Desinvesteringen 2016	Afschrijvingen 2016	BW 31-12-2016
Gronden en terreinen	2.411.617	7.745	-	-	2.419.362
Bedrijfsgebouwen	17.324.998	1.317.452	-1.513	964.999	17.675.939
Vervoersmiddelen	18.946.203	926.394	-48.770	2.515.779	17.308.047
Machines, apparaten en installaties	1.946.938	961.291	-	287.627	2.620.601
Overige materiële vaste activa	11.431.376	1.185.015	-25.957	2.861.667	9.728.767
Activa in gebruik	52.061.132	4.397.895	-76.240	6.630.072	49.752.716
Activa in ontwikkeling	1.434.933	3.033.600	-	-	4.468.533
Totaal materiele vaste activa	53.496.065	7.431.495	-76.240	6.630.072	54.221.249

Investeringen

Tot de voornaamste gerealiseerde investeringen in 2016 behoren:

bij de bedrijfsgebouwen:

- verbouwing van de kazerne aan de Olympiaweg in Sommelsdijk
- realisatie van het nieuwe logistiek centrum aan de Driemansteeweg in Rotterdam
- verbouwingen zoals bij de Frobenstraat in Rotterdam, Hofdijkseweg in Ouddorp en de Henri Fordstraat in Zwartewaal

bij de voertuigen:

- aanschaf van 6 ambulancevoertuigen

bij de machines, apparaten en installaties:

- de installaties behorende bij de inrichting van de Driemansteeweg en de Olympiaweg
- een nieuwe telefooncentrale

bij de overige materiële vaste activa:

- vervanging van ademluchtcilinders en -maskers
- vervanging van bestaande duikapparatuur
- vervanging van ICT hardware (PC's, laptops, tablets en toebehoren)

Activa in ontwikkeling

De activa in ontwikkeling bestaan uit de nog niet of deels in gebruik genomen investeringen zoals o.a.:

- verbouwing en inrichting van de nieuwe meldkamer (€ 2,6 mln.) De realisatie van dit project wordt verwacht eind 2017/begin 2018.
- brandweerhelmen (€ 647.k.) Realisatie verwacht voorjaar 2017.
- ambulancevoertuigen inclusief bekpakking (€ 489.k.) Realisatie verwacht voorjaar 2017.
- upgrade bekpakking van oudere tankautospuiten (€ 233.k.) Realisatie verwacht najaar 2017.
- de zgn. slimme paggers (€ 161.k.) Realisatie verwacht voorjaar 2017.
- brandbestrijdingscontainers en ademluchtapparatuur (€ 202.k.) Realisatie verwacht voorjaar 2017.

Toelichting op de balans

In de volgende tabel zijn de bij de begroting (2^e wijziging) verwachte investeringen afgezet tegen de realisatie.

Investerings 2016	Begroting 2016 (2e wijz.)	Realisatie
Gronden en terreinen	35.988	7.745
Bedrijfsgebouwen	1.664.364	1.317.452
Voertuigen	2.413.007	926.394
Machines, apparatuur en installaties	951.815	961.291
Overige materiële vaste activa	4.069.533	1.185.015
Eindtotaal	9.134.707	4.397.896

Het bedrag aan gerealiseerde investeringen zijn lager dan ten tijde van het opstellen van de begroting werd verwacht. De belangrijkste afwijkingen vindt men terug in de rubrieken Voertuigen en Overige materiële vaste activa.

Bij de Voertuigen gaat het met name om het doorschuiven van de investeringen in de waterongevallen-voertuigen en speciale hulpvaartuigen voor de duiktaak (samen bijna € 900.k.). Ook is een deel van de verwachte vervangingsinvesteringen in Ambulances verzet naar 2017.

Bij de overige materiële vaste activa gaat het m.n. om het doorschuiven van de investeringen in de 2e satellietlocatie in het plan VRR Next (ca. € 600.k.), ICT hard- en software (ca. € 500.k.) en de investering in brandweerhelmen met geïntegreerde communicatieapparatuur (ca. € 1.155.k.). De eerste 2 hebben te maken met beleidskeuzes (ICT wel of niet outsourcen). De uitlevering van helmen liep vertraging op als gevolg van stakingen. Overige afwijkingen zijn ontstaan door bijstellingen van de investeringsbedragen bij realisatie en bijstellingen op de verwachte investeringsbehoeften.

Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van meer dan één jaar

Waarborgsommen

De post waarborgsommen bestaat uit een borgstelling welke in de jaren 2005 en 2006 is betaald aan de ontwikkelaar c.q. verhuurder van het kantoorruimte aan de Breslau 2 te Barendrecht. Deze ruimte wordt door de ambulancedienst van de VRR gebruikt. De waarborgsom dekt het bedrag van één huurtermijn. Bij het beëindigen van de verhuur zal de waarborgsom worden teruggestort.

Vorraden

Het saldo voorraden heeft betrekking op een vaste voorraad genees- en verbandmiddelen. Het betreft hier een vaste voorraad die regelmatig wordt gecontroleerd en aangevuld op basis van verbruik.

Toelichting op de balans

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Debiteuren

	31-12-2016	31-12-2015
Vorderingen op Openbare lichamen	5.250.755	1.683.892
Rekening courant Min. van Fin. (iz. Schatkistpapieren)	18.179.498	15.339.858
Privaatrechtelijke Debiteuren	354.037	1.371.442
RC Cooperatie AZRR	1.572.243	1.680.697
Af: Voorziening dubieuze debiteuren	-8.650	-100.821
Overige vorderingen	1.917.630	2.951.318
	25.347.883	19.975.067
Stand per 1 januari	-100.821	-38.168
Dotatie	-4.197	-96.889
Onttrekkingen	96.369	34.236
Voorziening dubieuze debiteuren	-8.650	-100.821

In december zijn een aantal door te belasten kosten gefactureerd aan externe partijen voor FLO/levensloop, huur en verbouwkosten. Als gevolg hiervan is het debiteurensaldo ultimo 2016 gestegen met ruim € 3,5 mln.

Rekening courant Ministerie van Financiën inzake schatkistbankieren

Schatkistbankieren betekent voor decentrale overheden, waaronder de gemeenschappelijke regeling VRR valt, dat zij hun overtollige middelen aanhouden bij de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat geld niet langer bij banken buiten de schatkist mag worden aangehouden. Overtollige middelen, boven een (verplicht) drempelbedrag, mogen alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist worden aangehouden of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden. In onderstaand overzicht wordt het bedrag aan beschikbare middelen vergeleken met het drempelbedrag voor het schatkistbankieren ;

Wet Financiering Decentrale Overheden	
	* € 1.000,-
Begroting 2016, totaal baten	127.619
Drempelbedrag 0,75% (minimaal € 250.k.)	957
Gemiddelde standen op lopende rekening	
1e kwartaal	380
2e kwartaal	122
3e kwartaal	183
4e kwartaal	154
Jaargemiddelde 2016	210

De gemiddelde rekening-courantstand is in 2016 gedaald van € 978.k. (2015) naar € 210.k. en daardoor ruim onder het toegestane gemiddelde gekomen.

Toelichting op de balans

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar (vervolg)

Overlopende activa

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Nog te ontvangen inkomsten	1.331.852	681.902
Vooruitbetaalde kosten	1.743.078	769.427
Vorderingen op personeel	2.976	638
Salarissen	108.404	98.854
Overlopende activa	3.186.310	1.550.820

Specificatie Nog te ontvangen inkomsten

Huur onderhoud	533.713	0
Provincie ZHZ deel programma 1 BRZO te ontvangen 2016	274.015	237.939
Roteb creditnota	228.315	0
Bijdrage politie Rotterdam-Rijnmond	143.900	224.703
VRRZHZ declaratie IOV	69.117	0
Julo creditnota Driemanssteeweg	63.000	0
Overige nog te ontvangen inkomsten	17.312	22.454
Detacheringen	2.479	2.291
VRR ZHZ project Omgevingsveiligheidsbeleid 2015	0	131.574
Inzet heliverpleegkundige (Erasmus MC)	0	50.000
te ontvangen creditnota's BIOS	0	12.941
	1.331.852	681.902

Specificatie Vooruitbetaalde kosten

Vooruitbetaalde kosten 2017 (facturen)	1.680.140	679.021
Eindafrekening FLO/LL	-48.549	90.406
Driemanssteeweg vooruitbetaald huur	54.490	0
Vooruitbetaalde kosten 2018-2019 (facturen)	56.998	0
	1.743.078	769.427

Eind december zijn een aantal creditnota's ontvangen voor huren en kosten voertuigen ter hoogte van ca. € 650.k. Als gevolg hiervan is het saldo op de rekening 'Nog te ontvangen inkomsten' hoger uitgevallen ten opzichte van 2015.

De oorzaak van de stijging van de 'Vooruitbetaalde kosten' ligt in het feit dat een aantal leveranciers eind 2016 facturen hebben gezonden voor onkosten 2017. Het betreft hier huren, licenties en verzekeringen.

Liquide middelen

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
ABNAMRO	116.214	294.737
Kas	16.780	21.476
Kruisposten	2.000	0
Liquide middelen	134.994	316.212

Toelichting op de balans

PASSIVA

Eigen vermogen

Eigen Vermogen (in €)	Stand 31-12-15	Dotatie 2016	Onttrekking 2016	Stand 31-12-16
Algemene reserve	5.051.663	1.225.060	-2.191.994	4.084.729
Algemene reserve - (deel Ambulance)	731.903	-523.105	-73.182	135.616
Bestemmingsreserves	2.318.663	225.000	-247.187	2.296.476
Nog te bestemmen resultaat	701.955	1.684.852	-	2.386.808
Totaal eigen vermogen	8.804.184	2.611.807	-2.512.363	8.903.629

Het Algemeen bestuur heeft op 4 juli 2016 in haar openbare vergadering besloten het positieve resultaat over het jaar 2015 toe te voegen aan de Algemene reserve (+ € 701.k.). Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur op 14 december 2016 bij de vaststelling van de 2e wijziging op de begroting 2016 besloten om de incidentele lasten 2016 voor het individueel keuzebudget (€ 2.265 k.) ten laste te laten komen van de algemene reserves.

Bestemmingsreserves (in €)	Stand 31-12-15	Dotatie 2016	Onttrekking 2016	Stand 31-12-16
Additionele projecten GMK	239.762	0	-68.187	171.575
Nieuwe Kazerne Barendrecht	442.000	0	-179.000	263.000
2e Loopbaanbeleid	1.636.901	225.000	0	1.861.901
Totaal	2.318.663	225.000	-247.187	2.296.476

Met de oplevering van de gezamenlijke meldkamer in 2017 zal ook de bestemmingsreserve 'Additionele projecten GMK' zal in 2017 volledig zijn uitgeput.

Afwijking mutaties op de begroting	Begroot 2016	Gerealiseerd 2016	Vershil 2016
Additionele projecten GMK	-78.189	-68.187	10.002
Nieuwe Kazerne Barendrecht	-179.000	-179.000	0
2e Loopbaanbeleid	50.000	225.000	175.000
Totaal	-207.189	-22.187	185.002

In tegenstelling tot de verwachting zijn in 2016 geen kosten gemaakt voor het 2^e loopbaanbeleid. Derhalve is het jaarlijkse budget volledig gedoteerd aan de bestemmingsreserve. De verwachting is dat v.a. 2017 de lasten voor het 2^e loopbaanbeleid zullen toenemen omdat dan de medewerkers onder het oude regime verplicht zullen instromen in het 2^e loopbaantraject.

Toelichting op de balans

Voorzieningen

Voorzieningen (in €)	Stand 1-01-16	Dotatie 2016	Aanwending 2016	Stand 31-12-16
Naheffing Fiscus	223.100	0	-109.748	113.352
Procedures beëindiging dienstverbanden	182.923	0	-101.207	81.716
Samenvoeging meldkamers	104.358	0	0	104.358
Reorganisatie VRR	1.821.238	0	-674.268	1.146.970
Gevolgen faillissement leverancier tankautosputen	650.000	100.911	-56.778	694.133
Groot onderhoud gebouwen	0	211.133	0	211.133
Totaal	2.981.619	312.044	-942.002	2.351.662

Naheffing fiscus

In 2011 is een voorziening getroffen ter dekking van een tweetal afrekeningen met de fiscus over de verslagjaren 2006-2011. 2017 is het laatste jaar dat er nog een eventuele naheffing kan plaats vinden.

Procedures beëindiging dienstverbanden

Het betreft hier een voorziening ter dekking van ontslagprocedures. Deze voorziening zal in 2017 zijn uitgeput.

Samenvoeging meldkamers

In 2012 is een voorziening gevormd ter dekking van de extra lasten als gevolg van de samenvoeging van de meldkamers van de VRR en Zuid-Holland-Zuid. In 2016 hebben geen onttrekkingen plaats gevonden.

Reorganisatieplan VRR

In 2012 is een reorganisatieplan voor de VRR opgesteld voor een gefaseerde organisatieverandering en de daaraan gekoppelde reorganisatie. Ter dekking van de financiële gevolgen die deze reorganisatie met zich meebrengt is een voorziening getroffen. De kosten 2016 zijn ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening gevolgen faillissement leverancier tankautosputen

Voor meerkosten als gevolg van het faillissement van de leverancier van de tankautosputen in 2015 is een voorziening getroffen. Naast een lopende claim van de curator is rekening gehouden met extra onderhoudskosten door het weggeven van een garantie.

Groot onderhoud gebouwen

Omdat de lasten voor het groot onderhoud op gebouwen en installaties jaarlijks aanzienlijk fluctueren en deze evenredig te spreiden over de komende 15 jaar is een voorziening ingericht waaraan jaarlijks een gelijkblijvend bedrag wordt gedoteerd.

Toelichting op de balans

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar en langer

Omschrijving	rente %	Stand 31-12-15	Rente 2016	Aflossing 2016	Opname 2016	Stand 31-12-16
1 - ABN AMRO lening VRR	4,36	538.125	11.731	-538.125		0
2 - BNG	4,00	10.000.000	400.000			10.000.000
3 - ABN AMRO	4,18	1.687.500	62.592	-750.000		937.500
4 - BNG	5,55	83.334	2.313	-83.333		0
5 - BNG	3,29	288.000	9.475	-57.600		230.400
6 - BNG	5,89	773.334	42.703	-48.333		725.000
7 - BNG	3,62	1.497.600	50.825	-93.600		1.404.000
8 - BNG	5,40	1.072.575	55.774	-39.725		1.032.850
9 - BNG	3,72	1.786.375	64.310	-57.625		1.728.750
10 - BNG	2,90	8.666.666	251.333	-666.666		8.000.000
11 - BNG (2014)	2,93	9.333.333	253.933	-666.667		8.666.667
12 - BNG (2015)	1,39	7.500.000	104.250	-500.000		7.000.000
13 - BNG (2016)	1,41		105.750		7.500.000	7.500.000
14 - Politie	0,76		8.770		3.185.000	3.185.000
Totaal		43.226.842	1.423.758	-3.501.674	10.685.000	50.410.167

De rentepercentages die in de tabel staan genoemd zijn vast voor de gehele looptijd.

Lening 2

Deze lening is destijds aangetrokken om de overname van de activa van de Brandweer Rotterdam per 1 januari 2007 te financieren. De lening heeft een looptijd van 10 jaar en wordt op 2 januari 2017 in zijn geheel afgelost.

Lening 3

Gekoppeld aan deze lening is bij de ABN-AMRO een zgn. renteswap afgesloten voor een hoofdsom van € 7.500.000 en een einddatum van 3 april 2018. De lening kent een variabele rente gekoppeld aan EURIBOR, maar via de swap is het rentepercentage tot en met de genoemde einddata gefixeerd op de percentages die in de tabel genoemd staat. De looptijd van dit derivaat is gelijk aan die van de lening. Ultimo 2016 staat nog één derivaat open met een marktwaarde van ./ € 44.711.

Lening 5 t/m 9

Ter financiering van de overdracht van de activa van voormalig district Waterweg zijn tevens een aantal langlopende leningen overgenomen die lopen bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

Leningen 10 t/m 13

Ter dekking van de financieringsbehoefte voor investeringen is voor een totaalbedrag van € 35. mln. aan langlopende leningen afgesloten.

Leningen 14

Deze lening maakt onderdeel uit van het project 'samenvoegen meldkamers VRR/ZHZ', dat samen met de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, Regionale Ambulancevoorziening Zuid-Holland Zuid en de Nationale Politie wordt uitgevoerd en zal oplopen tot een bedrag van € 8,2 mln. Ultimo 2016 is hiertegenover reeds voor € 2,6 mln. aan gezamenlijke investeringen uitgegeven.

Kredietfaciliteiten

Het rekening-courantkrediet bij de ABN-AMRO van € 1,5 mln. is in 2016 opgezegd.

Toelichting op de balans

Schulden met een rente typische looptijd van korter dan één jaar

	31-12-2016	31-12-2015
Privaatrechtelijke crediteuren	4.070.795	4.246.380
Publiekrechtelijke crediteuren	583.945	176.311
Betalingen onderweg	-16.225	109.473
Overige schulden	4.638.514	4.532.165

Te betalen kosten	6.755.583	6.502.533
Nog te verrekenen inkomsten Nza voorgaande jaren	0	470.000
Af te dragen loonheffing	3.716.317	3.725.983
Vooruitontvangen middelen van overheden	4.327.849	4.198.997
Af te dragen pensioenpremie ABP	836.655	861.498
Vooruitontvangen bedragen	1.063.015	87.049
Af te dragen BTW	292.983	232.431
Overige	0	166.172
Overlopende passiva	16.992.402	16.244.664

Specificatie Te betalen kosten

Vakantiegeld overig personeel i.v.m. invoering IKB	2.265.176	0
Nagekomen crediteurenfacturen	1.630.317	3.182.078
Loonkosten november-december	758.825	841.200
Rente	512.459	440.713
Overlopende vakantiegeld ambulancedienst	461.839	450.634
Afwikkeling project Tankautosputen Plastisol	160.000	125.190
Huisvesting Ridderkerk	131.920	269.598
Belastingdienst	97.972	0
VRR Medewerkersonderzoek	60.000	30.000
Afkoopsom doorbetaling ORT tijdens verlof (i.v.m. CAO Ambulancezorg)	0	645.000
Afwikkeling Cooperatie AZRR	677.075	418.121
Afwikkeling OBR panden Briele en Hargalaan	0	100.000
	6.755.583	6.502.533

Specificatie Vooruitontvangen bedragen

Overige	74.937	55.466
Ademlucht Capelle	31.583	31.583
Vooruitbetaalde huur en servicekosten Sommelsdijk	672.250	
FLO Ambulance	284.245	
	1.063.015	87.049

Toelichting op de balans

Vooruit ontvangen middelen van overheden

Vooruit ontvangen middelen van overheden (€)	Stand 31-12-2015	Ontvangsten 2016	Bestedingen 2016	Stand 31-12-2016
Subsidies en projecten Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond				
Veiligstellen 25kV bovenleiding	1.249.664	536.197	-393.461	1.392.400
Expertisecentrum BRZO	509.413	320.000	-316.061	513.352
BTW compensatie Veiligheidsregio's	503.366	0	-50.337	453.029
Convenant BZK	200.055	0	-16.054	184.001
CBRN-steunpuntregio Rotterdam-Rijnmond	193.695	175.000	-203.168	165.527
Impuls Omgevingsveiligheid (deelprogramma 1 BRZO)	0	441.220	-386.515	54.705
Bijdrage aanwijzing bedrijfsbrandweer BES-eilanden		49.560	-33.357	16.203
Overige taken Wet Veiligheidsregio	100.000	0	-100.000	0
Incidentele bijdrage 2013	42.477	0	-42.477	0
Zendmast DARES	2.000	0	-2.000	0
Toxische stoffen	37	0	-37	0
Crisiscommunicatie	10.500	0	-10.500	0
RB/IV implementatie BPS	90.000	0	-90.000	0
Projecten (samenvoeging) meldkamers VRR en Zuid-Holland-Zuid en aansluiting LMO				
Extra kosten aansluiting landelijke ICT/IV LMO	1.109.609	0	0	1.109.609
Samenvoeging Meldkamers	188.183	600.000	-349.158	439.025
Totaal	4.198.997	2.121.977	-1.993.125	4.327.849

Veiligstellen 25kV bovenleiding

Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft een subsidie toegekend voor activiteiten inzake de piketdienst 25 kV spanningstester. De subsidie is bedoeld voor het uitvoeren van de werkzaamheden en in stand houden van de zgn. 25kV-teams bij de brandweer ter borging van het vastgestelde veiligheids-niveau tijdens de exploitatiefase van de Betuwelijnroute en de Hoge Snelheidslijn-Zuidroute.

Expertisecentrum BRZO

Deze gelden zijn beschikbaar gesteld ten behoeve van het kwalitatief verbeteren van de uitvoering door de veiligheidsregio's van de brandweertaken volgend uit het BRZO.

BTW-compensatie Veiligheidsregio's

Het bedrag vertegenwoordigt een deel uit de btw-compensatie voor de lasten van de doorgeschoven investeringen die niet in de gecompenseerde jaren hebben plaatsgevonden en dient ter dekking van de hogere kapitaallasten. Vanaf 2016 vallen deze bedragen ter compensatie van de hogere kapitaallasten vrij.

Convenant Ministerie van Binnenlandse Zaken

De Minister heeft twee doelstellingen benoemd ten aanzien van de veiligheidsregio's: de rampenbestrijding en crisisbeheersing op orde brengen en komen tot een professioneel georganiseerde veiligheidsregio. De middelen zullen worden aangewend ter dekking van kosten die verband houden met de wijzigingen in de Wet op de veiligheidsregio's.

Chemisch Biologisch Radioactief Nucleair (CBRN) Steunpunt Rotterdam-Rijnmond

Deze gelden zijn ter beschikking gesteld om te komen tot een volledig operationele steunpuntregio voor Nucleaire Biologische en Chemische crisissituaties. Dit met als doel om buurregio's en eigen regio adequaat te kunnen ondersteunen bij terroristische aanslagen en overige incidenten met CBRN-middelen.

Toelichting op de balans

Impuls Omgevingsveiligheid (IOV)

Deze middelen zijn ontvangen van de Provincie Zuid-Holland, die als kassier namens de gezamenlijke provincies van Nederland fungeert in het kader van het programma IOV. De IOV-middelen zijn verdeeld conform de vaststelling in het Bestuurlijk Omgevingsberaad van 4 juni 2014 en 26 november 2014. De ontvangen middelen zijn volledig in 2016 besteed. De aanvraag tot vaststelling van de subsidie moet vóór 1 juli 2017 bij de Provincie Zuid-Holland zijn ingediend.

Bijdrage aanwijzing bedrijfsbrandweer BES-eilanden

Met de BES-eilanden - ook wel aangeduid als Caribisch Nederland - worden de eilanden Bonaire, Sint-Eustatius en Saba bedoeld. De subsidie is verleend ten behoeve van het verzorgen van de bedrijfsbrandweer-aanwijzingen voor bedrijven op het openbare lichaam Sint-Eustatius en Bonaire. Het betreft hier een restant subsidie die in 2017 zal worden besteed.

Projecten samenvoeging meldkamers en aansluiting bij de Landelijk meldkamerorganisatie (LMO)

Als een van de eersten in Nederland zullen de meldkamers van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) en de meldkamer van de Veiligheidsregio Zuid-Holland (VZH) samengaan. Deze samengevoegde meldkamer zal vervolgens overgaan in een compleet nieuwe landelijk nog op te richten organisatie, genaamd de Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO). Voor deze activiteit zijn een tweetal bijdragen ontvangen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen ultimo 2016

Omschrijving	31-12-16
	* € 1.000,-
Huurcontracten	22.556
Onderhoudscontracten	4.048
Contracten m.b.t. Persoonlijke Bescherming en kleding	1.804
Afnameverplichtingen voertuigen	3.251
Verbouwingen gebouwen	2.696
Licenties en onderhoud software	1.830
Leasecontracten	391
Overige contracten	1.628
Vakantietoeslag *)	0
Vakantie- en verlofdagen	1.295
Verplichtingen ultimo 2016	39.500

Huurcontracten

Het opgenomen bedrag betreft de totale contractuele verplichtingen voor de resterende looptijd van de diverse huur- en leasecontracten. De grootste post hierin is de verplichting uit hoofde van het huurcontract voor het WPC tot april 2027 (€ 13,2 mln.).

Onderhoudscontracten

Het grootste deel van de opgenomen post betreft de onderhoudscontracten voor de ambulances en tankautosputten (€ 3,9 mln.).

Persoonlijke Bescherming en kleding

Dit betreffen de verplichtingen uit lopende contracten met leverancier voor reiniging van persoonlijke beschermingsmiddelen, kleding en duikuitrusting.

Afnameverplichtingen voertuigen

Dit betreft de bestelling van 3 ambulances en 4 autoladders welke in 2017 zullen worden geleverd.

Verbouwing gebouwen

Het betreft hier een restant aanneemsom ten behoeve van de verbouwingen aan de meldkamer.

Licenties en onderhoud software

Het opgenomen bedrag betreft de resterende termijnen van onderhoud-, abonnement- en licentiekosten.

Leasecontracten

Het opgenomen bedrag betreft de resterende leasetermijnen van 22 geleasede voertuigen

Overige contracten

De grootste posten onder de overige verplichtingen betreffen verzekeringen, Arbo-dienstverlening, uitzendbureaus en afvalverwijdering.

Vakantie- en verlofdagen

Het verschuldigde bedrag is berekend op basis van de urenadministratie en betreft het opgelopen saldo aan verlofdagen ultimo 2016.

*) Voor vakantietoeslag is geen bedrag opgenomen onder de 'off balance'-verplichtingen omdat deze verplichting daadwerkelijk is opgenomen in de balans per 31 december 2016. Dit als gevolg van de nieuwe wetgeving inzake Individueel keuzebudget

Single information single audit (Sisa) 2016

Dep (1)	Nr (2)	Specifieke uitkering (3)	Juridische grondslag (4)	Ontvanger (5)	Indicatoren (6)	Beginstand 2016 (9)	Ontvangen van Rijk (10)	Besteed t.l.v. Rijksmiddelen (12)	Te verrekenen met het Rijk (15)
BZK	5	Doeluitkering bestrijding van Rampen en zware ongevallen (BDUR)	Besluit Doeluitkering bestrijding van Rampen en zware ongevallen (Art.10)	Veiligheids-regio's	De in 4 termijnen ontvangen totale jaarlijkse structurele bijdrage	-503.366	-10.932.886	10.983.223	-453.029
			Besluit Doeluitkering bestrijding van Rampen en zware ongevallen (Art.8)	Veiligheids-regio's	De ontvangen incidentele (lumpsum) bijdragen ingevolge een brief, een convenant, een beleidsregel of een circulaire (Niet de bedragen die als werkelijke kosten op declaratiebasis of op faktuur zijn vergoed door het rijk)	-338.172	-175.000	347.645	-165.527

Jaarstukken 2016

Deel 5

Overige gegevens

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Gebeurtenissen na balansdatum

Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt. Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening geen gebeurtenissen van betekenis voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijk regeling.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2016;
- het overzicht van baten en lasten over 2016;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.250.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2016.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 250.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijk regeling. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado en de Regeling Controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten, alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 3 mei 2017

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. B. Minks RA

Jaarstukken 2016

Deel 6

Bijlagen

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Bijdragen 2016 per deelnemende gemeente

Gemeenten	Inwoners per 1-1-2012	Basiszorg	DVO+ *)	Bijdragen 2016
		Bedragen in €		
Albrandswaard	25.004	1.047.360	5.366	1.052.726
Barendrecht	47.064	1.971.402		1.971.402
Brielle	16.090	965.329		965.329
Capelle ad IJssel	66.159	3.445.574	138.000	3.583.574
Goeree-Overflakkee	48.285	2.228.998	82.686	2.311.684
Hellevoetsluis	39.481	1.653.769	22.000	1.675.769
Krimpen ad IJssel	28.691	1.201.800		1.201.800
Lansingerland	55.270	2.691.512	28.000	2.719.512
Maassluis	31.873	1.335.088	95.000	1.430.088
Nissewaard	84.586	4.454.622	110.000	4.564.622
Ridderkerk	45.216	1.893.995	3.917	1.897.912
Rotterdam	617.347	42.559.374	4.172.091	46.731.465
Schiedam	75.718	4.707.635	378.000	5.085.635
Vlaardingen	71.054	4.417.661	354.000	4.771.661
Westvoorne	13.910	834.539		834.539
	1.265.748	75.408.658	5.389.060	80.797.718

*) Het betreft hier individuele uitbreidingen van het takenpakket boven de basiszorg, alsmede de kosten levensloop en FLO.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond d.d. 3 juli 2017

De secretaris

De voorzitter

.....
mr. drs. A. Littooi

.....
ing. A. Aboutaleb

Lijst met afkortingen

AED	Automatische Externe Defibrillator
AMVB	Algemene Maatregel van Bestuur
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
ARIE	Aanvullende Risicoinventarisatie en -evaluatie
AZN	Ambulance Zorg Nederland
AZRR	AmbulanceZorg Rotterdam-Rijnmond
BAC	Bestuurlijke Advies Commissie
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BBV	Brandbeveiligingsverordening
BDUR	Besluit Doeluitkering Rampen en Zware Ongevallen
BES	Bonaire, St. Eustatius, Saba
BEVI	Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen
BroNS	Brandbestrijding op de Noordzee pre Search and rescue
BRZO	Besluit Rampen en Zware Ongevallen
CBRN	Chemisch biologisch radioactief nucleair
CoPI	Commando Plaats Incident
Fido	Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsonslag
GBT	Gemeentelijk Beleids Team
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie de Regio
GMS	Geïntegreerd Meldkamersysteem
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure
IFV	Instituut Fysieke Veiligheid
IOV	Impuls omgevingsveiligheid
ITO	Informatie en communicatie Technologie Organisatie
LEC	Landelijk Expertisecentrum
LL	Levensloop
LMO	Landelijke Meldkamer Organisatie
MOI	Mobiel Operationeel Informatie systeem
OMS	Openbaar Meldsysteem
OMV	Omgevingsvergunning
ORT	Onregelmatigheidstoeslag
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RBT	Regionaal Beleidsteam
RI&E	Risico Inventarisatie en Evaluatie
ROC	Regionaal Operationeel Centrum
ROT	Regionaal Operationeel Team
SEH	Spoedeisende Hulp
SIV	Snel Interventie Voertuig
SMP	Stedenbouwkundige Matenplannen
STOOM	Structureel Terugdringen Onecte en Ongewenste Meldingen
TCO	Team Collegiale Ondersteuning
UPD	Uitgangspuntendocument
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
Vpb	Vennootschapsbelasting
VR	Veiligheidsrapport
VRR	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WNT	Wet normering Topinkomens
WVR	Wet Veiligheidsregio
ZHZ	Zuid-Holland Zuid
ZiROp	Ziekenhuis Rampen Opvangplan
ZN	Zorgverzekeraars Nederland